

Reportaj: Drumul Crucii

FLACĂRA

FLACĂRA

Anchetă
**Malpraxis
Morți cu zile**

Interviu
Lia Roberts

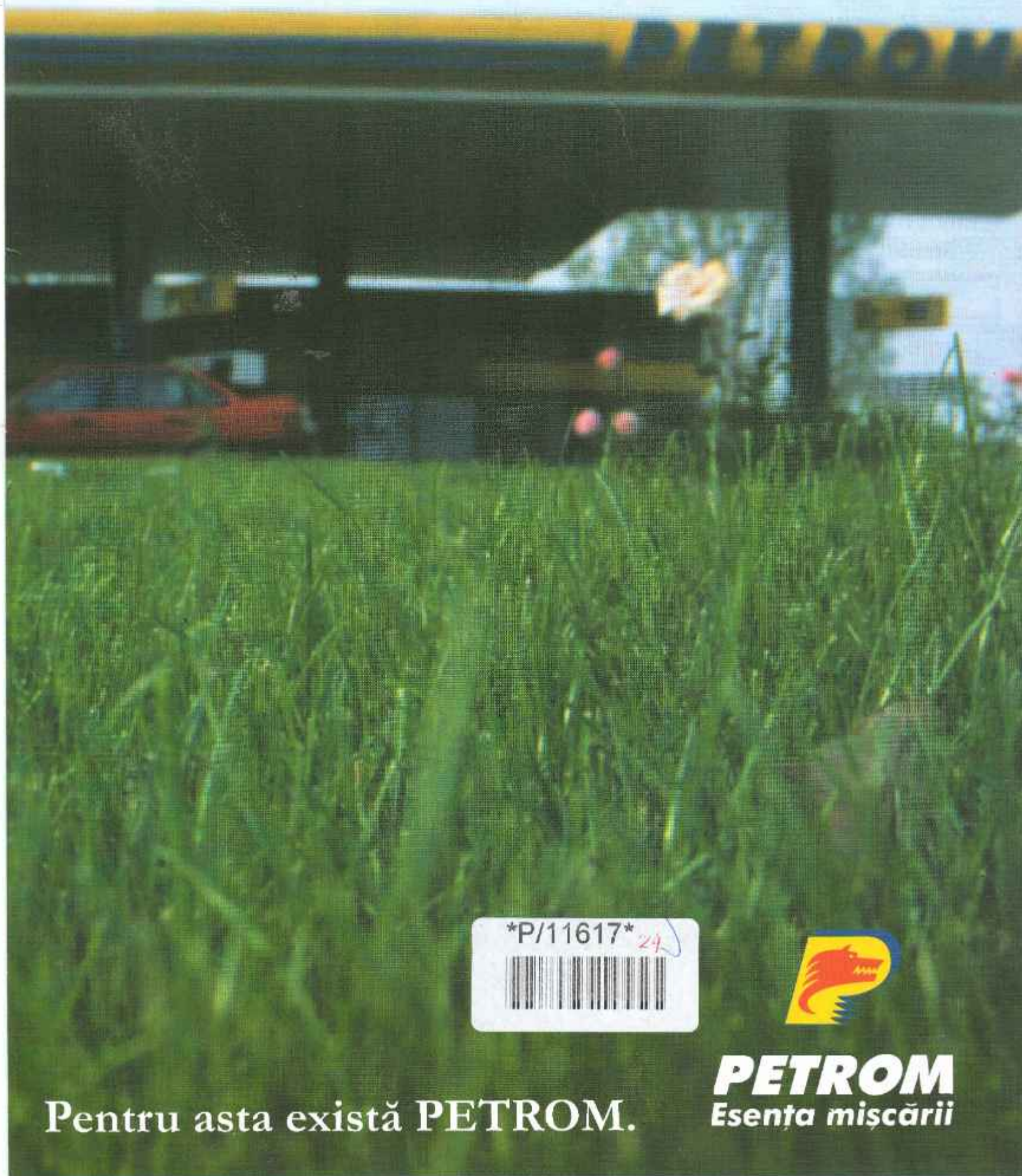
Inedit
**Iubirile
lui Piersic**

IADUL
din Tara Sânta

Exclusivitate
**Moarte
la Madrid**

11617

Benzina nu există în natură.

P/11617

Pentru asta există PETROM.

PETROM
Esența mișcării

De fiecare dată
când te urci la volan, ești altul ...
... dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi!

ASIGURAREA DE CARE AVEȚI NEVOIE

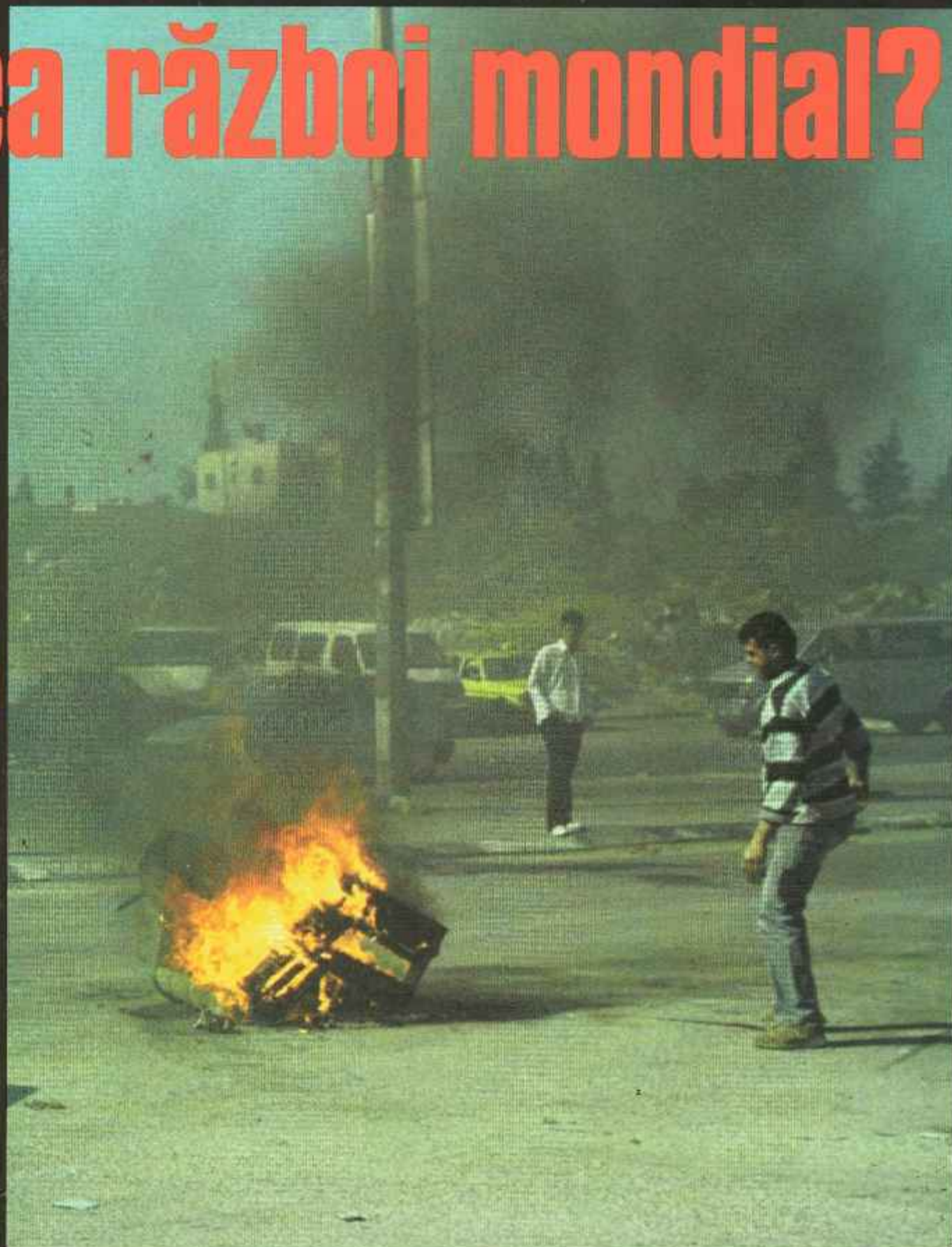
New York, Madrid, Tokio, Karachi, Ierusalim, Tel Aviv, Londra, Moscova, Bagdad, Kabul... Lista pare nesfârșită. În urmă cu doar câțiva ani, atentatele teroriste erau „apanajul” a doar câteva zone din lume. Știam despre acțiunile IRA și despre cele ale extremiștilor palestinieni. Astăzi, nici un loc din lume nu mai este ferit de grozăvii. După 11 martie 2004, statele lumii, mai ales cele care au susținut intervențiile militare în Afganistan și Irak, se „întrec” să se declare drept următoarea țintă a atentatelor. Cu fanatismul religios și naționalist nu se poate lupta. Cu sinucigașii nu se poate negocia. Nici o măsură de securitate nu funcționează, nicăieri. Serviciile secrete sunt neputincioase. Organizații „decapitate” acționează nestingherite. Pe măsură ce unele dintre ele se cumintesc, cel puțin aparent (nu demult, OEP era considerată organizație teroristă), activitatea criminală este preluată de alte grupări, tot mai violente. Avioane civile deturnate și izbite de clădiri civile, oameni-bombă, gaz sarin, antrax, lunetiști, trupe de gherilă – s-a văzut deja aproape totul, iar la ușă bate terorismul nuclear. State vecine, înrudite întru etnie și credință, se amenință permanent. Acolo unde conflictele păreau să fi fost rezolvate (vezi Kosovo), flacăra se reaprinde pe neașteptate.

Reporterii *Flacăra* au fost acolo – în Madrid și în Ierusalim, exact atunci când se petreceau evenimentele cele mai dure din ultimul timp. Au cules informații în exclusivitate, au înțeles ce se întâmplă și încearcă să vă spună. La Madrid, Gelu Vlașin a fost singurul ziarist român care a intrat în „Pavilionul Morții”. La Ierusalim, Liliana Petruș și Octavian Tibăr au fost singurii jurnaliști din Europa de Est în zona de conflict, în acele zile. Relatările lor sunt cutremurătoare și lasă cu greu loc vreunei speranțe. E un război fără sfârșit, care arată deja a conflagrație mondială.

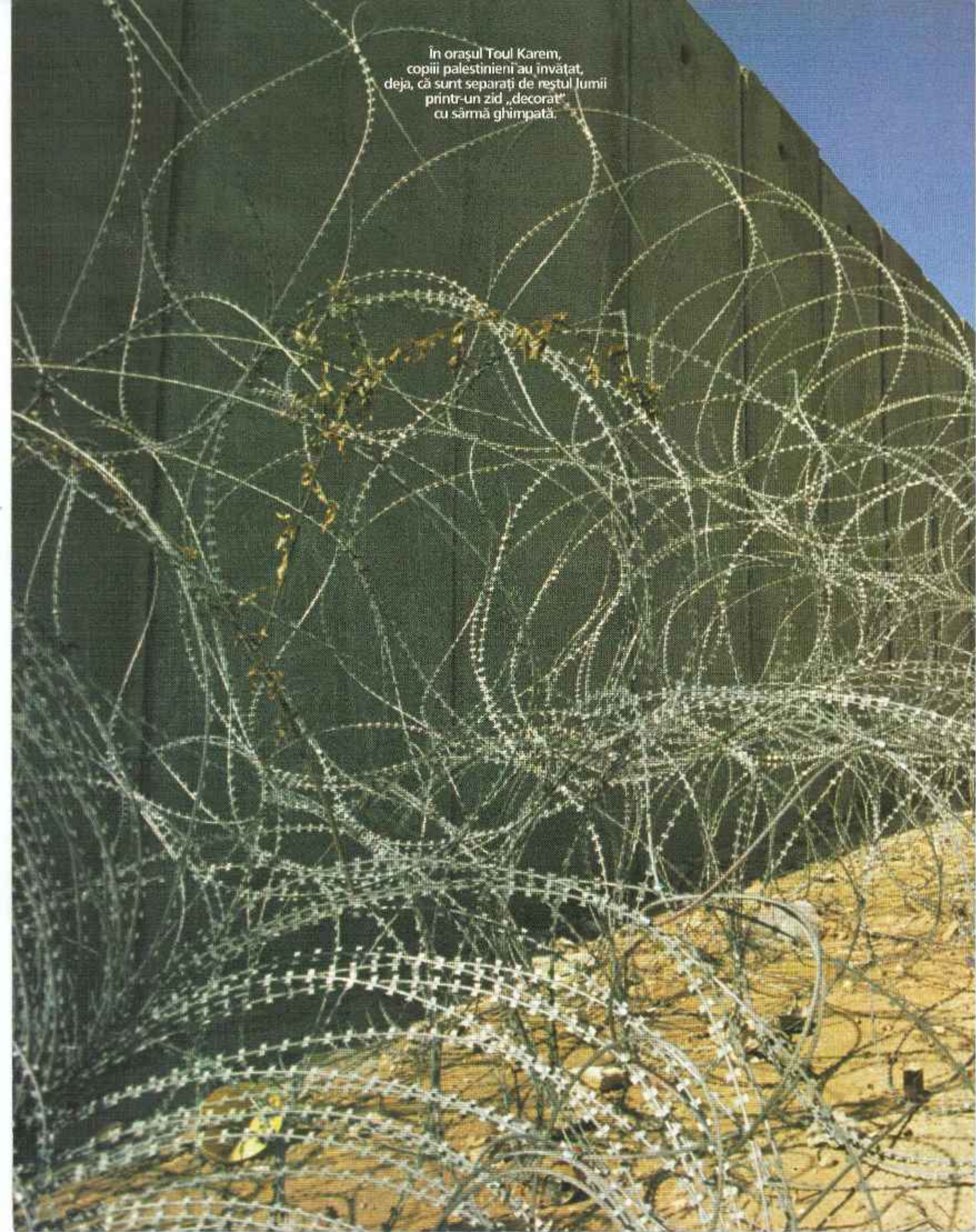
11 martie 2004, Madrid. Zece explozii devastează patru trenuri de călători. Peste 200 de morți (dintre care 16 români), peste 1.500 de răniți. O tragedie fără precedent pe pământul Europei. În primele ore, conform unei inerii psihologice, pare că ar fi vorba de atentate semnate ETA. Ulterior, se descoperă că în spatele crimelor în masă sunt forțe arabe, mai exact organizația Al-Qaeda, despre care zadarnic se crezuse că ar fi fost pusă cu botul pe labe după intervenția militară din Afganistan. Singurul motiv posibil: Spania a sprijinit SUA în Orient. Dar nu este singurul stat care i-a ajutat pe americani. Acum, toată lumea se întreabă cu înfrigurare: cine urmează?

reilea război mondial?

21 martie 2004, Gaza City. Elicopterele israeliene lansează mai multe rachete asupra grupului din jurul șeicului Ahmed Yassin, fondatorul și liderul spiritual al mișcării integriste *Hamas*, spulberându-l pe acesta și încă șapte persoane. Asasinarea șeicului face parte din planul dedarat al Tel Avivului, care intenționează să decapiteze astfel extremismul palestinian. În replică, *Hamas* promite că nu va exista o casă de evrei fără un mort. Deși reacțiile internaționale sunt împotriva execuției lui Yassin, care creează un precedent periculos – căci orice stat ar putea argumenta la fel eliminarea oricui –, Israelul se menține ferm pe poziții: va continua execuțiile, pentru că nu mai există alternativă în fața valului de atentate sinucigașe ale palestinienilor. Totul se întâmplă pe fondul desfășurării așa-zisei „foi de parcurs” care ar urma să ducă, peste doar câteva luni, la crearea unui stat palestinian.

În orașul Toul Karem,
copiii palestinieni au învățat,
deja, că sunt separați de restul lumii
printr-un zid „decorat”
cu sârmă ghimpată.

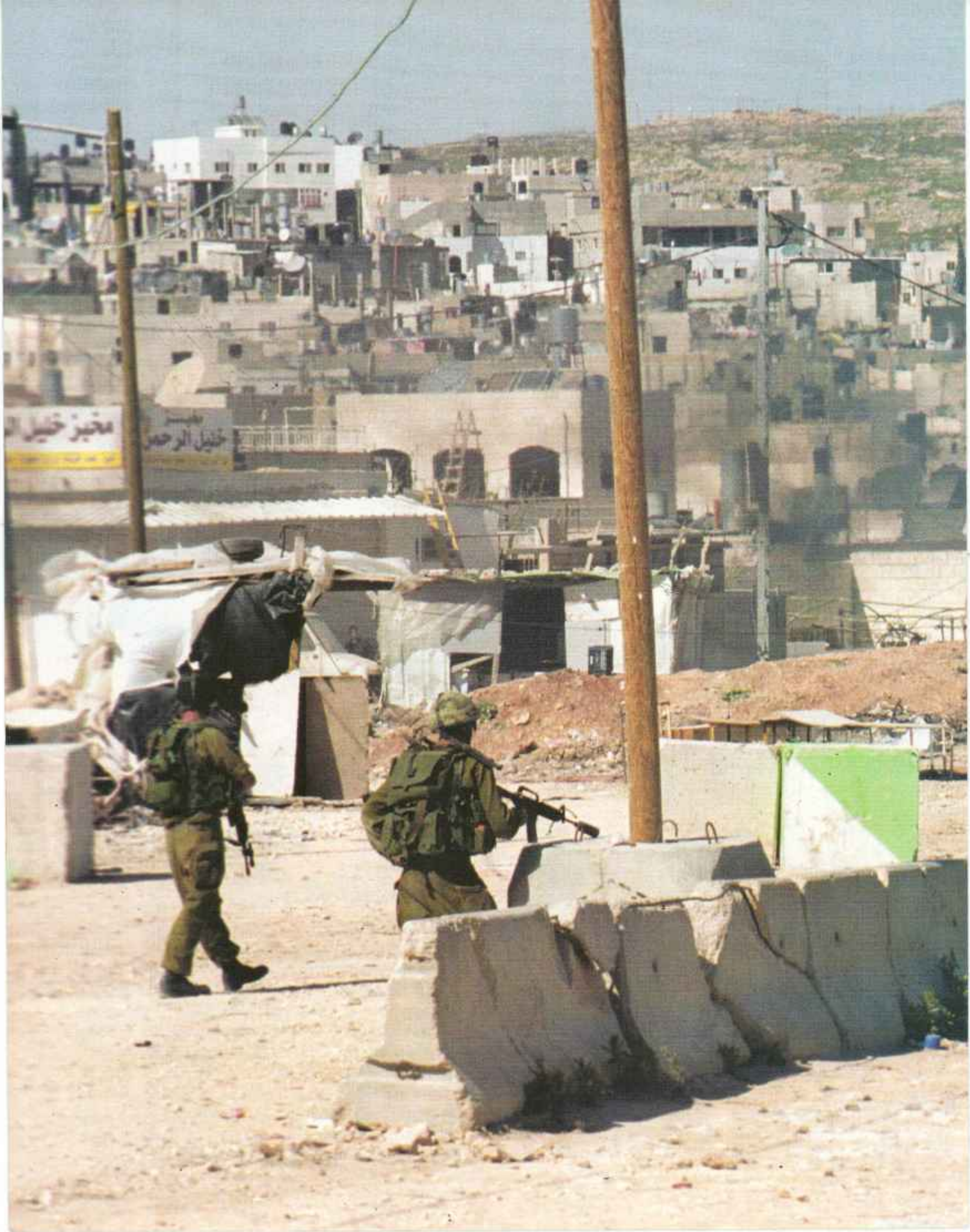

Iadul din Țara Sfântă

 exclusivitate

Israel, martie 2004. O țară mică - 21.000 kmp (România este mai mare de 11 ori) - cu probleme uriașe. Extremism politic și religios, organizații teroriste, atentate sinucigașe. *Intifada*, focuri de armă, fotografie de grup cu soldați. La intrarea în magazine și restaurante, în parcuri, pe străzi. Peste toate acestea Guvernul Sharon a trântit un zid. Aproape 200 de km de „dantelărie” sinistră din beton. Pentru securitate, spun israelienii. Ca să oprească teroriștii. De intimidare, zic palestinienii: „Ca să ne izoleze într-un lagăr, să ne separe definitiv de evrei.” Să zicem că nu se știe cine are dreptate. Este sigur, însă, că bruma de liniște din această zonă a fost îngropată sub zid. Poate chiar la temelie.

Intifada la ea acasă

Zidul Ierusalimului pune gaz pe focul războiului — când mai rece, când mai fierbinte, când psihologic, când cu gloanțe și bombe — dintre israelieni și palestinieni. Zona miroase, deja, a sânge. De aceea am hotărât să vedem cu ochii noștri ce se întâmplă de-a lungul Zidului. Pentru că de acolo pornește multă suferință. Pentru încă mulți ani. Nici n-am ajuns bine că presimțirea ni s-a adeverit. A fost asasinat șeicul Ahmad Yassin, liderul spiritual al mișcării *Hamas*. Evident, nici palestinienii n-au stat cu mâinile în sân. Am văzut *Intifada* la ea acasă. Copii în cagule aruncând cu pietre. Mașini în flăcări, vâlvătaie de cauciucuri arse pe străzi. Gaze lacrimogene, ploaie de gloanțe în Ramallah.

Granița dintre Ierusalim
și Ramallah am trecut-o pe jos,
printre gloanțe

Poarta Banabi, din
Toul Karem, este
închisă din motive de
securitate

Asasinatul ne-a prins în Toul Karem

Duminică, 21 martie, intrăm în teritoriile palestiniene. Zidul Ierusalimului, numit așa doar simbolic, se întinde, de fapt, în peste 200 de localități unde arabii sunt majoritari. După mintea noastră, o distanță de o sută și ceva de kilometri n-are cum să ne ia mai mult de o zi. Așa că ne stabilim traseul: Kalandia, Rmallah, Toul Karem, Calchilia. Mai spre după-amiază, numai bine ajungem în Gaza. Vezi să nu! La ieșirea din Ierusalim este graniță în toată regula. Stăm aproape o oră. Poveste care se repetă mereu când treci dintr-un oraș într-altul. Plus nenumăratele filtre de securitate apărute din senin. Uneori la o distanță de doar câteva minute. Iar pașaportul, verificarea bagajului, explicații pentru soldații israelieni. Unde mergem, de ce, cum, când... Și toate acestea în timp ce alți soldați se uită de obicei spre tine, cu mâna pe armă. În poziție de tragere. Mai mult, în orașele aflate sub semnul Zidului nu avem voie să intrăm cu mașina.

Zona tampon, de securitate, trebuie s-o iei la pas. Apoi să cauți o mașină în partea cealaltă. Așa că schimbăm la taxiuri într-o veselie. Când avem norocul unui șofer care știe engleză, negociem un preț bun. Destul și bine că socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din Toul Karem. Până vorbim cu localnicii, fotografiem, intrăm în câteva gospodării ciuntite de Zid, soarele dă să apună. Ne mai rămâne timp doar pentru

Calchilia. S-a rezolvat, nu se poate intra. În Gaza nici atât, granițele se închid de obicei la orele 19. Și, oricum, pe întuneric e mult mai înțelept să eviți drumurile. Așa ne sfătuiesc românii din zonă. Insistă să dormim la ei. Este deja prea târziu să ne aventurăm chiar și înapoi spre Ierusalim. Deși vom reveni cu un reportaj pe această temă, trebuie să precizăm că România din Palestina este mult mai frumoasă decât cea de acasă. Cel puțin prin oameni. S-au certat, pur și simplu, pe noi. Care să ne găzduiască, să ne dea să mâncăm, să ne arate împrejurimile. După negocieri aprinse, de parcă era în joc soarta unor teritorii, am hotărât să dormim la familia Anișoara și Sahir Qubbaj, în Anapta, pentru că era mai aproape de stația de autobuz. Ne-am trezit de dimineață, pe la cinci. Am învățat că în Israel distanțele nu se măsoară în kilometri. Ci în granițe, cozi la trecerea dintr-o localitate în alta, filtre de securitate.

Anișoara trebăluia, deja, prin bucătărie. O întreb de ce durează atât de mult rugăciunea de la moschee și de ce se aude așa de tare, de vuieste orașul. Îmi spune că nu este rugăciunea obișnuită. E un ritual de doliu. În urmă cu doar câteva minute a fost asasinat liderul spiritual al grupării Hamas: „Un om în vârstă, într-un scaun rulant, paralizat aproape tot. Numai capul mai funcționa. A stat prin închisori ani de zile. Au tras în el din elicoptere, cu vreo trei rachete,

de parcă aveau de distrus un oraș, nu un bătrân. Noi nu suntem cu aștia, nu ne interesează jocurile politice, dar parcă nu-mi cade bine că a fost omorât un om în timp ce ieșea din moschee, de la rugăciune. Așa am auzit la buletinele de știri.”

De-abia trezit din somn, șocat de cele auzite, Sahir se uită la noi ca la niște victime. Adio Gaza, interviul cu Arafat programat pentru prima parte a zilei, o „descindere” în Ierihon și Bethlehem și alte fapte de vitejie trecute în planul documentării noastre. Suntem avertizați, cu toată seriozitatea, să părăsim zona cât mai repede. Dacă reușim să ajungem până la Ierusalim cică suntem norocoși. În situații de acest gen reacționează *Intifada*, se închid orașe și drumuri, se trage în cine trece. Copiii nu se duc la școală, magazinele sunt închise, palestinienii nu lucrează. În semn de doliu, oamenii obișnuiți stau trei zile în casă. Ceilalți protestează pe străzi, ard mașini și cauciucuri, aruncă pietre în soldați și așteaptă gloanțele. Dar nici să stăm pe loc nu e înțelept. Biletele de întoarcere în România sunt pentru mâine scară. Dacă rămânem blocați în zonă, pierdem cel puțin avionul. Și nici măcar nu mai avem 200 de euro ca să plătim diferența pentru un alt zbor. Așa stând lucrurile, cu Dumnezeu înaintea! Alegem întoarcerea în Ierusalim.

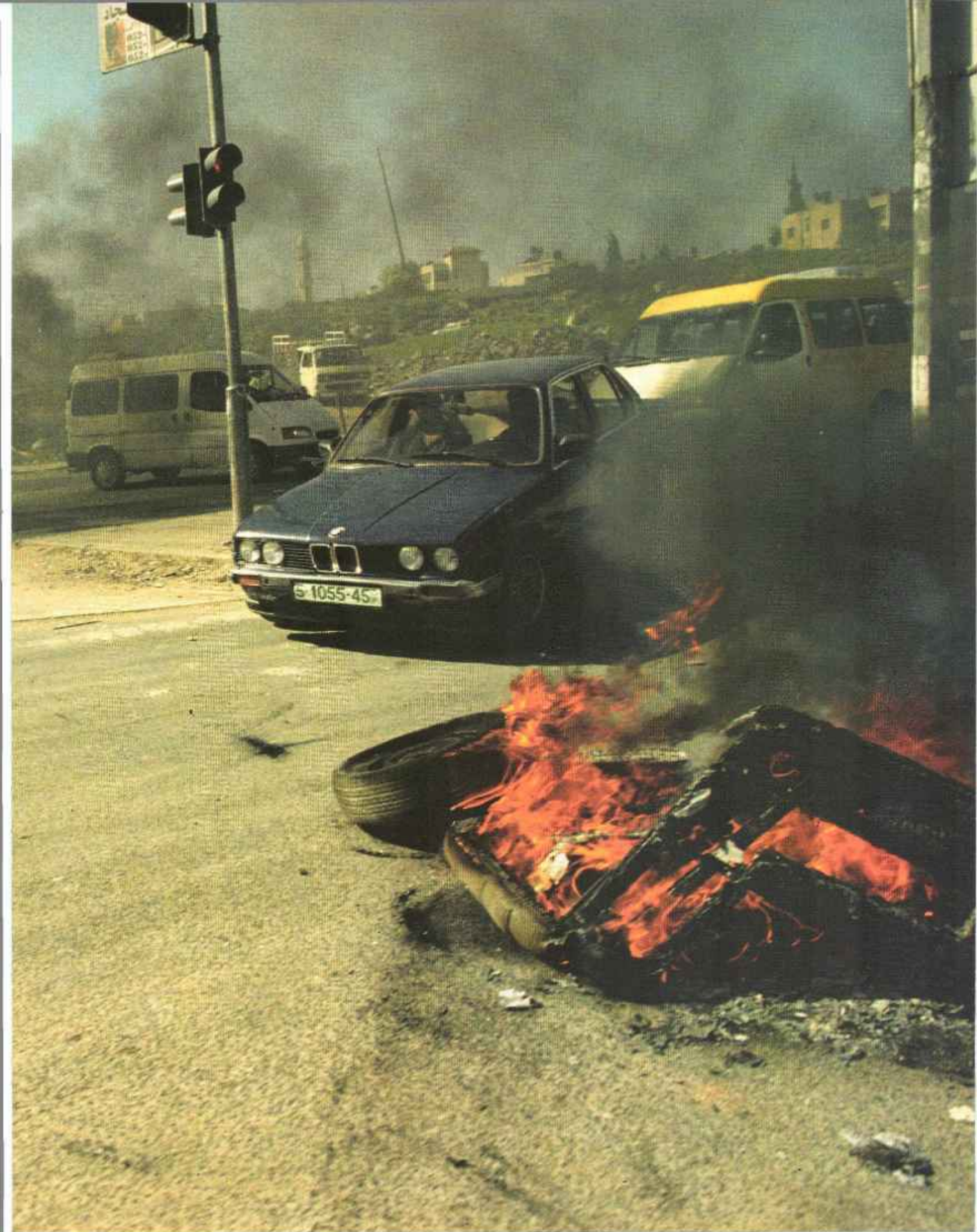

Urme ale *Intifadei*,
ca răspuns la
asasinarea șicului
Ahmad Yassin

Un puști cu cagulă ne face semn să întoarcem

Sahir ne duce cu mașina la poarta *Inab*, în ideea că, de regulă, pe aici se trece mai ușor. Nu și de data asta, este închisă. Încercăm varianta intrării de ieri. Cu un dram de noroc, găsim chiar taximetristul care ne-a adus. Numai că acum ne cere triplu. E situație de criză, nu se știe cât trebuie să ocolim. Destul de mult, după cum vom vedea. Aproape toate drumurile sunt închise iar cele libere gem de baraje de securitate și mașini militare. La un moment dat trebuie să coborâm, taxiul nu mai are voie să treacă. Mergem pe jos până găsim un microbuz care se încumetă pe destinația Ierusalim. Și iar ocolim de ne ia ameteala. Din loc în loc, șoferul trebuie să oprească și să elibereze drumul blocat cu diverse chestii, de la cărucioare la stâlpi din beton. În dreapta e foc și fum, în stânga imagini de *Intifadă*. Un puști cu cagulă ne face semn să întoarcem, că pe aici nu se trece!

Și tot așa, până când călătorii își pierd răbdarea. Coboară unul câte unul. Când observăm că am rămas singuri în microbuz, ne simțim și noi. Pentru că nu ne-a dus până la destinație, șoferul are inspirația de-a ne înapoia diferența de preț. Mergem pe jos până la granița spre Ierusalim. Din fericire nu este foarte departe. Ne așteaptă o coadă imensă: bărbați spre locurile de muncă, bătrâni spre spital, copii oricum întârziați la școală. Și stresați de faptul că asta se poate interpreta ca fiind un afront. Pentru că Ierusalimul nu este în doliu. Încercăm cu legitimația de presă, dar nu ține. Soldatul israelian ne spune că trebuie să stăm la rând ca toată lumea. După vreo oră intrăm în oraș. Alt microbuz, alte demonstrații, aceiași soldați. Spre prânz intrăm pe poarta Bisericii românești din Ierusalim, casa noastră de aici. Ne facem cruce, răsuflăm ușurați.

Soldații ne împing spre Ierusalim

Telefonul mobil sună în disperare. Toți prietenii noștri din zonă, evrei, arabi sau români, vor să se asigure că suntem teferi. Și să ne spună că nu-i de joacă. Nu se știe cine în cine trage și nici în ce se vor transforma protestele din Gaza și Ramallah. Informații neoficiale cu morți și răniți, cu teroriști pe acoperișuri. O atmosferă asemănătoare cu decembrie '89, în București. Cum să te uiți la televizor, ziarist fiind? Zis și făcut, hai din nou spre Ramallah. Bursa zvonurilor zice că de-acolo o să iasă foc. *Intifada* e bine organizată, grupările extremiste asijderea. Tot aici este și reședința oficială a lui Arafat. Cu miniștri, consiliu de securitate, toată floarea Organizației pentru Eliberarea Palestinei. Focurile de armă se aud cu mult înainte de graniță. Pe măsură ce ne apropiem, se văd și flăcări. O mașină arde ca o torță, chiar la intrarea în oraș. Vestea bună este că ajungem chiar în spatele cordonului de soldați israelieni. Trag continuu, la nimereală, dacă nu cumva teroriștii or fi invizibili pentru noi. Vestea proastă este că

nu putem intra în Ramallah. Dacă suntem de la presă, foarte bine, avem nevoie de o acreditare israeliană. Aia internațională nu contează. Culmea este că o echipă de televiziune din Noua Zeelandă are hârtia cu pricina. „Corect, numai că, dacă insistați, vă spargem camera!” îi anunță politicos un purtător de armă. Ne mai împrietenim, mai fumăm, mai înaintăm câțiva pași. Noi ne împingem spre Ramallah, soldații, între două rafale, ne împing spre Ierusalim. Și tot așa, vreo două ore, până ne plictisim. Urcăm pe un fel de colină, lângă graniță. În afară de fum, dincolo nu se vede nimic. Pentru că întinericul e pe-aproape, facem cale întoarsă. Între timp, Orașul Sfânt s-a militarizat. Fără pașaport și controlul bagajului nu poți nici să bei o cafea. Pe lângă armată câtă frunză și iarbă, străzile sunt pline și de civili înarmați. Un fel de gărzi patriotice, zicem noi. Ne luăm după un astfel de grup și ajungem într-un gang. Intrarea din dreapta, luminată, te pune față în față cu un, hai să-i zicem, ditamai agentul de pază. Pușcașii din fața

noastră intră fără probleme, noi suntem luați la întrebări. Că aici e un club cu circuit închis. Un pustan dinăuntru ne pune o pilă. Ceva de genul „Lasă-i și pe amărății ăștia la o bere”. Mână cerească pentru Tibi, colegul meu, care aproape o săptămână a „chefuit” doar cu apă și ceai. Pentru că așa e modelul la arabi. Atmosfera din *Tarabin Narghila House* pare din alt film. Băieții și fetele stau pe jos, pe niște perne enorme, fumează și cântă alături de proiectiile de pe un perete tip ecran. Un fel de karaoke. Se aplaudă, se dansează, se bea votcă la greu. Ne împrietenim cu barmanul, domnule, ce tineri drăguți, ce frumos se distrează ei! Dar cu puștile alea ce fac?: „A, păi sunt soldați în civil. Au ieșit din tură și acum se relaxează. Nu pot sta fără arme că e stare de urgență. În orice moment pot fi chemați înapoi”. Nu mai zicem nimic despre faptul că sticlele de votcă nu rimează cu explicația asta. Și nici despre pistolul barmanului. Am stat la o bere cu niște puști tare simpatici. Și cam atât.

Lumea fără șeicul Yassin

Uciderea șeicului Ahmad Yassin, liderul spiritual al Mișcării Hamas, ar putea duce la o inflamare extremă a conflictului israelo-palestinian. La doar câteva zile după lichidarea fizică a lui Yassin, cu trei rachete trase de un elicopter în mașina în care părăsea o moschee din Gaza, după rugăciunea de dimineață, Hamas nu dăduse încă nici o ripostă, dar toată lumea știa că nu este decât o problemă de timp. Emoția profundă stârnită în rândul populației palestinene de atacul militar ordonat și supervizat personal de premierul israelian Ariel Sharon, înlocuirea defunctului lider spiritual al Hamas cu Abdelaziz al Rantissi, numărul doi și unul dintre membrii cei mai radicali ai conducerii mișcării, amenințarea acesteia că „va cauza moarte în fiecare casă din Israel”, și declarația aripilor sale militare, Ezz Eddin al Qassam, cum că „va lovi oriunde, până la distrugerea statelor sioniste” (sic!), iar acest răspuns va fi „ca un cutremur” și „neasteptat”, nu promitea nimic bun. O ripostă dură era deci de așteptat de la această organizație care, iată, nu face nici un secret din faptul că obiectivul său final este distrugerea Israelului. Și asta nu de azi, de ieri, ci chiar din momentul creării sale, în 1987, de către Ahmad Yassin însuși, care i-a dat, de alt-

fel, un nume plin de semnificații. Căci Hamas este în același timp o prescurtare a denumirii oficiale a organizației (Mișcarea de Rezistență Islamică), dar și un substantiv comun, care în arabă înseamnă „zel”, iar în ebraică, „rău”. Mesajul cifrat către adepții mișcării era, deci, să dea dovadă de zel pentru înlăturarea răului – Israelul. Dar Ahmad Yassin nu se știa să o spună și pe sleau. Era crezul său absolut, că „flamura lui Allah trebuie să fluture deasupra fiecărui petec de pământ din Palestina”. Deși era paralizat de la 12 ani (în urma unui accident), ducându-și existența într-un cărucior cu roțile, fusese un om foarte activ, îndeosebi în slujirea cauzei islamului. Deja ca student la renumita universitate Al Azhar din Cairo aderase la organizația *Frăția Musulmană*, al cărei crez era extinderea domniei islamului în întreaga lume. A fost apoi el însuși fondator de organizații islamice – *Centrul Islamic* (1973), *Organizația Islamică* (1979) – din care avea să se nască, în cele din urmă, Hamas. Datorită credinței, activităților religioase, dar și vârstei și paralegiei, care îi excludea de la acțiunile de luptă armată, i s-a zis lider spiritual. Ca atare se bucura de o imensă popularitate, de respect și autoritate în rândul populației palestinene. Din această

cauză asasinarea sa a stârnit dezaprobare inclusiv în rândul unor cercuri israeliene. Uri Avnery, un intelectual de prestigiu și activist al organizației *Gush Shalom* (Pace Acum), a declarat, de exemplu, că asasinarea șeicului „este mai rea decât o crimă, este un act de prostie” care, explică el, „deplasează conflictul de la nivelul unui conflict național soluționabil la nivelul unui conflict religios, insolubil prin însăși natura sa”. Avnery este deosebit de aspru cu actualii lideri israelieni „a căror viziune este primitivă și ale căror percepții sunt retardate”, spunând că aceștia „încearcă să-și acopere eșecurile printr-o escaladare catastrofală”. Din păcate, el era prea convins că fosta Palestină, adică inclusiv teritoriul Israelului, trebuie să aparțină islamului. Motiv pentru care a fost un opozant înverșunat al procesului de pace cu Israelul, aprobând atentatele teroriste împotriva statului evreu. Își asumase, probabil, toate riscurile implicite. În ceea ce-l privește, premierul Sharon invocă dreptul Israelului de a se apăra de atacurile teroriste cărora le cad victime oameni nevinovați și nu intenționează să dea înapoi. Fără îndoială, Israelul are acest drept. Dar, de la George W. Bush citire, este de sperat că guvernul israelian a calculat și consecințele actelor sale.

Text: **Bazil Ștefan**

De câte ori este omorât câte unul de-al lor, copiii sunt primii care dau cu pietre. Și promit să se răzbune. Uneori chiar o fac.

Marti, 23 martie, mai încercăm o intrare în Ramallah. De data aceasta ne aranjăm traseul, pe bucăți. Hașem, un fel de călăuză a noastră într-ale Zidului, ne duce cu mașina până în graniță. Apoi vorbește cu un taximetrist să ne lase la primărie. Încă se mai trage, dar localnicii trec pur și simplu printre gloanțe. Trecem și noi. În oraș e haos, se blochează intersecțiile, se circulă haotic, fără nici un fel de regulă. Nici ambulanțelor nu li se dă prioritate. Sună Hașem, bucuros că a găsit-o pe Luminița, o româncă stabilită aici. Ea ne va prelua din centru și ne va duce la *Mucataa*, reședința lui Arafat. Coborâm în fața *Al-Bireh Municipality*, respectiv primăria, și intrăm în vorbă cu oamenii adunați pentru condoleanțe. Bărbații intră într-o parte, femeile în alta. Da, putem să facem fotografii. Peste tot sunt steaguri palestiniene și portrete ale celui asasinat. Copiii se adună ciorchine, sunt obraznici și agresivi. După ce le dăm niște dulciuri, vor tot ce văd asupra noastră: aparatura foto, rucsacul, reportofonul, cerceii, vesta de blugi... Nu mai știm cum să le explicăm că nu se poate. Noroc că apare Luminița și îi obrăznicește pe limba lor. Oarecum degeaba, pentru că trag de noi până închidem ușile mașinii. Într-un sfert de oră suntem la reședința lui Arafat. Numai că poarta nu e cea căutată, trebuie să mai ocolim puțin.

A man wearing a green flat cap and a dark green jacket with a fur-lined collar is looking down at a small, early 2000s-era mobile phone held in his hands. He is standing outdoors in front of a light-colored wall with a window featuring vertical bars. The lighting is somewhat dim, suggesting an overcast day or a shaded area.

Reședința lui Arafat
pare accesibilă oricui.
Gărzile sună
la cabinetul
președintelui,
ca să vină cineva
să ne ia de la poartă.

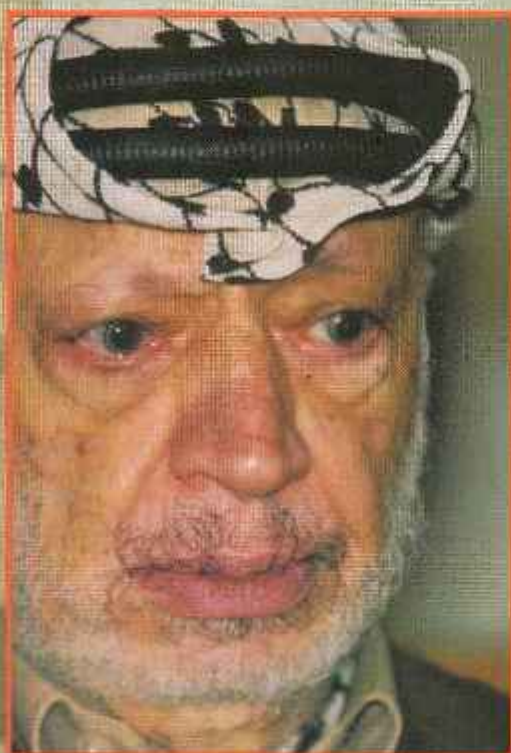

Acasă la Arafat

Imaginația noastră în materie de *Mucataa* este dată peste cap. Reședința liderului palestinian pare cel puțin modestă. Mai mult, „prieteni” i-au decorat-o și cu niște dărâmături. Poarta este deschisă. Parcăm chiar în dreptul ei. Pentru că soldații nu ne întreabă nimic, îi întrebăm noi. Da, putem să intrăm, numai să vină să ne ia cineva. Sună la niște interioare, dar nu răspunde nimeni. „Este consiliu de securitate, trebuie să mai așteptați”, se scuză soldatul arab. Colegul lui, negru de-a binelea, ne oferă o țigară. Răbdare și tutun. Îi spunem că avem avion peste câteva ore. Ceea ce înseamnă că minutele noastre pe aici sunt cam numărate.

În loc să se mire că vrem să intrăm așa, tam-nisam, la Arafat, soldații spun că fac tot ce se poate ca să ne ajute. Mai dau ei niște telefoane, ne formează numărul de la cabinet, vorbesc cu oficialii care intră sau ies. Mai durează, e ședință grea. Mobilele celor care ne aranjaseră interviul de ieri sunt închise. Din aceleași motive. În fine, la cabinet nu mai sună ocupat. O lăsăm pe Luminița să vorbească, în arabă. Sigur că da, suntem programați pentru mâine la zece. Acum nu se poate, se discută probleme de securitate. Fuga spre Tel Aviv, via Ierusalim, să ne luăm bagajele. În aeroport suntem controlați de la pasta de dinți până la chiloți. Urcăm printre ultimii în avion.

Miercuri, 24 martie, pe la 10, sun în Ierusalim, la un prieten: „Măi, vezi că nu ajung la întâlnirea cu Arafat, că am niște treburi prin București.” Ne amuzăm un pic, apoi o dăm pe lucruri serioase. Pare-se că liderul palestinian a fost dus, deja, într-un loc secret. În ideea că este următorul pe lista neagră a armatei israeliene. Noul lider *Hamas* a promis răzbunare cruntă. Israelul a prezentat Statelor Unite planul de separare de palestinieni. După cum spunem, în Țara Sfântă, în ajunul Paștelui, miroase a sânge.

Text: Lilianna Petrus
Foto: Octavian Tîbăr

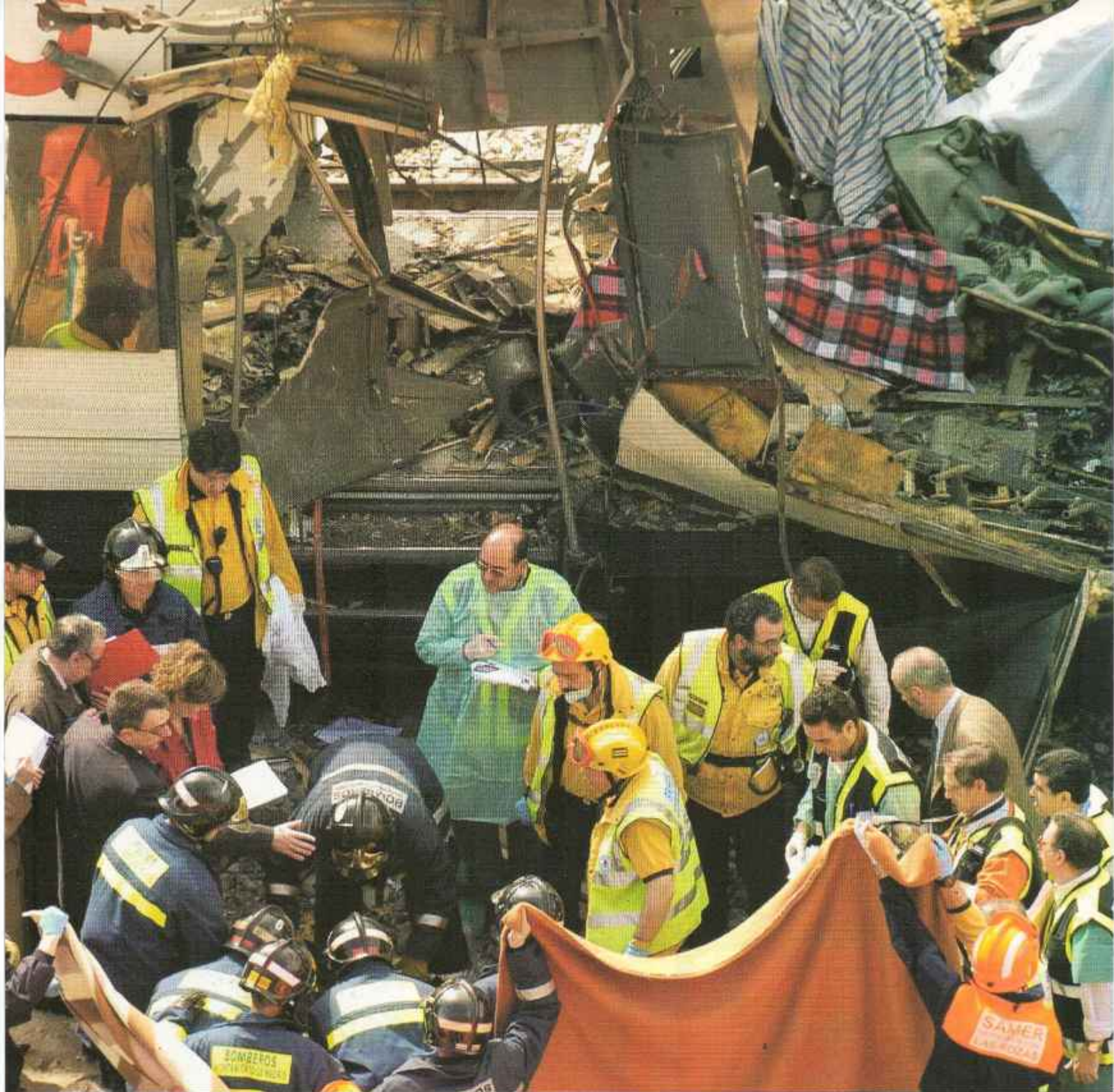

Pentru că sălile de morgă de la spitalele madrilene erau insuficiente pentru cei două sute de morți „multinaționali” ai atentatului de la Madrid, ei au fost depuși (stranie ironie, cumplită coincidență!) în sălile Pavilionului expozițional. Prima „expoziție de morți” de la Madrid, cum ar putea spune cineva atins de unor negru sau cinism crud. N-ar fi decât în tradiția lui Picasso & Dalí. Suprarealism care a curs, deja, în existență. Singurul jurnalist/scriitor român care a intrat în „Pavilionul Morții” și singurul din lume care a reușit să facă fotografii, o parte dintre ele fiindu-i confiscate de polițiștii-supraveghetori (are și o scuză reală, nu putuse lua act de interdicția formulată explicit, dar în spaniolă, la intrarea în pavilion!) – este Gelu Vlașin, autor al mai multor volume de poezie. El a văzut – și a fotografiat – sala de așteptare, în care neferițitele rude făceau coadă la „identificarea morților”.

exclusivitate

Moarte la Madrid

Viață, disperare și moarte

Mi-am adus aminte de un proverb din bătrâni: „După război mulți viteji se-arată”. N-am fost în război, dar parcă aș fi fost pe front, în linia întâi, așa m-am simțit în timpul atentatelor din Madrid. Nu sunt un viteaz, dar nici n-aș putea spune că sunt un fricos. De cele mai multe ori mi-am asumat anumite riscuri pentru că-mi place să trăiesc viața la nivelul intens al experiențelor. De data aceasta, însă, am fost foarte

aproape de o prăbușire la nivel emotiv. Pentru că imaginile văzute au fost impresionante chiar și pentru cei care au o fire mai puternică. Erau acolo mormane de fier și carne. Bucăți de carne împrăștiate printre liniile de tren, printre cadavrele mutilate, printre oameni cu privirea îngrozită, printre sunetele sinistre ale telefoanelor mobile. Cel mai mult m-a impresionat mirosul de sânge și de carne arsă. Faptul că aș fi putut ocupa unul dintre scaunele din trenul morții aproape că nu mai are importanță. Au existat sute și chiar mii de oameni care au fost

acolo. Mulți dintre cei care au scăpat nici nu și-au mai pus problema ce se întâmplă. Singurul gând era să plece de-acolo cât mai repede și să ajungă acasă. Asta și pentru că în trenurile respective au fost o mulțime de emigranți, în principal români, majoritatea fără acte în regulă, majoritatea muncind „la negru” ca să-și câștige existența. Din cauza asta au fost o mulțime dintre cei care, deși erau răniți, au preferat să plece fără să mai aștepte îngrijire medicală, de teama de-a nu fi deportați în țară.

Am văzut 13 saci cu bucăți de carne neidentificate

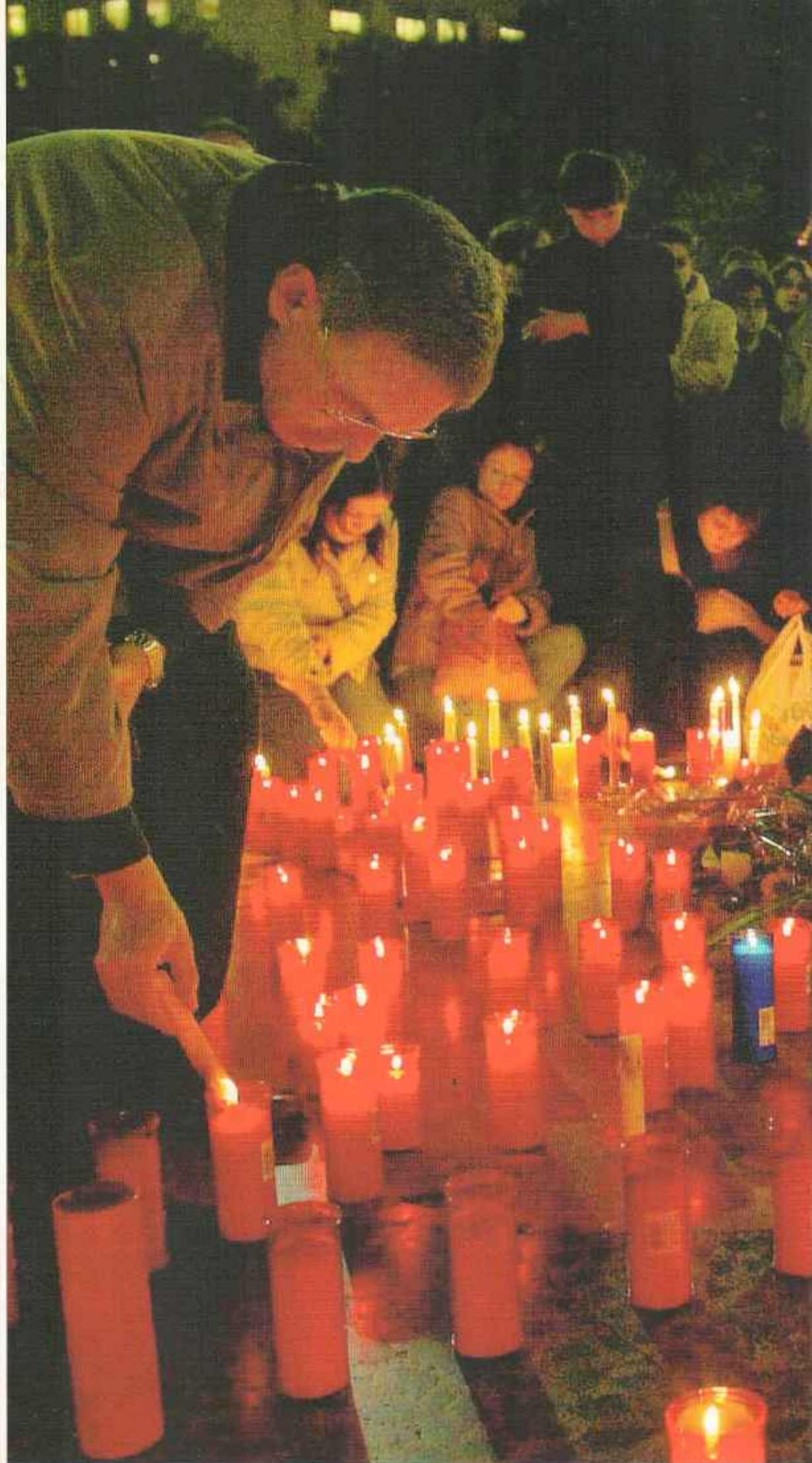
Cum a fost acolo ?! Zeci și zeci de sirene huriind într-un marș funebru. Fricele de fum izvrând ici și colo din grotlele făcute în tavanul vagoanelor de tren și vaietele celor răniți. Unii alergau bezmetici printre linii, alții stăteau cu ochii pironiți spre cer. Pompieri, sanitari, poliție, vecini curioși, vecini sufletiști, oameni veniți să dea un prim-ajutor celor răniți. O femeie îmi povestea cum a vrut să ajute pe cineva care se afla prins între niște scaune prăbușite și cum a rămas cu brațul omului în mână. Din cauza asta, mulți dintre cei care au fost la fața locului, sanitari, pompieri, polițiști, voluntari, au nevoie acum de psiholog. Este vorba de așa-numitul „sindrom post-traumatic”. Mulți se întreabă care a fost sensul celor întâmplate. Să fi fost o răfuială a islamiştilor pentru faptul că Spania s-a implicat în războiul din Irak? Tot ce se poate. Dar au murit atâtea oameni fără nici o vină. În incinta pavilionului nr. 6 din IFEMA, transformat într-o imensă morgă cu sute de cadavre înfășurate în saci negri de plastic, am asistat la imagini de o cumplită suferință. Sute de cadavre înșiruite precum morții din lagărele de exterminare naziste. În 13 saci erau adunate

bucățile de carne fără nici o identitate. Oameni disperați căutându-și familia. „Vă rog frumos, spuneți-mi dacă știți ceva de fiul meu”, plângea mama tânărului de doar 18 ani, Suciu Alexandru Horațiu, identificat printre cadavre în urma testului ADN. Din când în când intra un asistent medical cu o portavoce, anunțând identificarea unui cadavru. Atmosfera era ca-ntr-un film de groază. Oameni prăbusindu-se, oameni urlând cu disperare, oameni în toată firea pierzându-și cunoștința. Îmi spuneam la un moment dat că am avut noroc că n-am fost și eu în trenurile morții. Dar acum nu mă mai liniștește deloc gândul ăsta. M-au durut îngrozitor acele priviri pierdute și acele vaiete disperate. Acele imagini macabre. Am văzut acolo suferință. Am văzut acolo atâtea suferință cât nu mi-aș fi putut închipui vreodată că există. Adevărul meu este acela pe care l-am trăit și mai ales acela pe care l-am simțit prin toți porii. Nimeni nu-și poate imagina cum este să te simți suspendat între poveștile despre viață și moarte. Nimeni, dintre cei care n-au fost acolo. Să vadă. Să audă. Să asculte. Mai ales să asculte.

Solidaritate printre cadavre

Am trăit și eu emoția atentatelor din America, oarecum detașat, la fel cum au făcut-o și ceilalți care n-au fost acolo. Acum însă mi-am dat seama câtă diferență există. Ce înseamnă să simți că-ți tremură picioarele și că nu mai poți să rostești nici un cuvânt. Printre cadavre au fost mulți români. Printre răniți au fost o multime de români. Printre voluntari au fost și români. Unul era la urgențe. Altul era la asistență socială. Unii adunau datele despre morți, răniți și dispăruți. Acolo i-am întâlnit pe cei de la *Asociația hispano-română România*, Doina Fagdaru, Miguel Fonda (născut în Franța din părinți români), pe redactorii de la ziarul *Român în lume*, Alin Mercaș și Cristina Lincu, pe cei doi consuli români, Nicolae Stan și Florin Angelo Florian. Printre românii de acolo s-a aflat și un psiholog. Singurul psiholog român care s-a oferit voluntar în „pavilionul morții”. Care a stat de vorbă cu familiile victimelor, încercând să le ajute, ascultându-le durerea. Numele ei este Arina Gruia, o tânără licențiată în psihologie, din București, aflată în Spania de aproximativ un an. Acolo am văzut ce înseamnă solidaritatea unor oameni care s-au întâlnit pentru prima oară, pentru care nu există nici un fel de criteriu de separare etnică, religioasă, socială. Imaginea asta am mai văzut-o doar în timpul revoluției din România, imaginea unor oameni dispuși să dea o mână de ajutor, necondiționat, fără să aștepte vreo recompensă materială. Mi-e greu totuși să înțeleg de ce nu există solidaritatea asta și în alte împrejurări.

După ce forțele de ordine au ripostat, voalându-i pozele și încercând să-i confiscie aparatul, Gelu Vlașin a reușit să păstreze, în ciuda obstrucțiilor, câteva cadre. Tot el a fost primul care a trimis, în România, știrea că a existat un „commando” de psihologi (spanioli – și nu numai) care au fost chemați ca să asiste familiile victimelor, atât de greu încercate. Psihologii au avut rolul de a ajuta familiile – și de a le asigura o minimă asistență medicală, în caz de urgență (hu numai depresii sau leșin). În acest fel, Gelu Vlașin a reușit să fie martorul unei experiențe absolut terifiante, care, așa cum a declarat mai târziu, l-a făcut să umble cu stomacul gol, să nu poată înghiți mai nimic – și să vomite ceea ce apucase, cu greu, să mănânce, în zilele următoare atentatului, când a revizitat gara Atocha și „Pavilionul Morții”. Locuri care rămăseseră așa cum s-au găsit în primele minute după atentat: însângerate. El însuși are povestea lui: este unul dintre cei care trebuiau să se afle în „trenul morții” la ora fatală, o întârziere providențială salvându-l: s-a sculat, din fericire, cu o jumătate de oră mai târziu ca de obicei. Altfel... Altfel, alții ar fi participat, pesemne, la identificarea lui. Aflându-se mai mult timp în preajma psihologilor, el a reușit performanța (nu doar jurnalistică, ci chiar omenească) de a vorbi cu unul dintre psihologii care au asistat familiile în „Pavilionul Morții”. Oricine, chiar și un om obișnuit, nu jurnalist, ar fi avut curiozitatea să descoasă un martor calificat la o asemenea dramă.

Psiholog în pavilionul morții

– **Ce faci în Spania?**

– Am plecat din România de aproape un an de zile și am venit în Spania, la prietenul meu. Am avut șansa de a mă putea angaja, la puțin timp de la sosirea mea la Madrid, într-o firmă de consultanță în informatică, în cadrul departamentului de resurse umane. Trebuie să recunosc că, la început, nu aveam prea multe informații despre ceea ce se întâmpla aici la nivel cultural, social, deși mai fusesem înainte pentru scurt timp. Emigrarea nu este soluția făcătoare de minuni, însă experiența trăitului dincolo de granițele românești, pentru câțiva timp, poate fi folositoare. Depinde, desigur, de mulți factori: motivația pentru care pleci, unde te stabilești în final, dacă ai plecat la o persoană cunoscută etc.

– **Cum ai aflat de atentate?**

– Chiar când mă pregăteam să plec către serviciu, în ziua atentatului, a sunat telefonul, dar n-am ajuns la timp, să răspund. Am rămas puțin surprinsă, pentru că era foarte de dimineată. În drum spre stație, sună din nou: o colegă îmi spune să nu mă duc la Renfe, pentru că este o amenințare cu bomba în Atocha. OK, m-am dus la metrou. Toată lumea vorbea la telefon ori încerca să sune. M-am gândit: câtă agitație pentru că, probabil, o fi sunat cineva să spună că s-a pus o bombă în Atocha! Era ora 8.30. Serviciul meu se afla între o stație importantă de ambulanțe din Madrid și Atocha. Când am ieșit din metrou, ieșeau și ambulanțe încontinuu, cu sirenele în funcțiune, iar lumea pe stradă era aproape panicată.

– **Când ai început să intri „în priză”?**

– Sunetul sirenelor și prima imagine cu ambulantele mi-au rămas clar în minte. Asta a fost momentul în care am început să mă „contaminez” de agitația celor din jur. Apoi am ajuns la birou și nimeni nu știa nimic clar, până am văzut imaginile pe Internet și au început să relateze la

radio. Prima imagine pe care am văzut-o a fost cea a trenului care a explodat înainte de a intra în Atocha. Senzația pe care am avut-o a fost ca și cum propriul corp îmi rămăsese mic și nu mă mai încăpea! Asta se întâmpla pe la ora 12.00, la prânz. Toată ziua nu am lucrat nimic, colegii erau unii mai impresionați, alții mai puțin. Seara, de la birou, am plecat direct în Atocha.

– **Cum arăta gara – sau cum ți s-a părut că arată?**

– Doar într-un loc se putea zări o parte dintr-un tren, însă impresionant era mirosul de sânge care se simțea. Ceva asemănător cu cel care se simte într-o sală de operații ori într-o secție de terapie intensivă dintr-un spital.

– **Ce ai făcut mai târziu?**

– Am ajuns acasă în jurul orei zece seara și am dat imediat drumul la televizor. Atunci am aflat că se făcuse apel, pentru a dona sânge – și că erau așteptați voluntari, în principal psihologi, pentru a asista familiile și prietenii celor dați dispăruți. Se vehicula cifra de 190 de morți ale căror corpuri erau duse la Parcul de Târguri și Expoziții al Madridului și unde se aflau săracii oameni care-și căutau copilul ori soția ori iubitul, un prieten. Tot atunci am văzut și primele imagini mai de aproape – și începuseră și relatările terifiante. Povesteau oamenii care fuseseră într-unul dintre trenuri și scăpaseră, cei de la serviciile de ambulanță, descriau în ce stare se aflau unele cadavre ori cum au găsit un cap – sau o mână – cine știe pe unde. În finalul programului de știri a apărut o persoană din partea autorităților, spunând că deja nu mai e nevoie de voluntari. Chiar și așa, am sunat la un număr de telefon pe care-l dăduseră anterior pentru cei care vroiau să se înscrie ca voluntari. M-am simțit vinovată că nu am avut tăria de a lăsa totul și de a mă duce acolo din primul moment. În momentul acela nu se știa dacă printre

Arina Gruia, o tânără licențiată în psihologie, din București, aflată în Spania de aproximativ un an, este singurul psiholog român cooptat în echipa de psihologi care a acordat asistență – și sprijin moral – familiilor victimelor aflate în „Pavilionul Morții”. Experiența ei are valoare de document, iar ea devine un martor esențial al unui eveniment însemnat, un „trecător important”, cum spunea un mare scriitor francez. Este rațiunea pentru care publicăm povestea ei, relatată în cadrul unui interviu, în exclusivitate pentru Flacăra:

victime se află și români, însă era, din păcate, de așteptat, pentru că în Alcalá de Henares și, mai ales, în Coslada sunt foarte mulți români.

- Cum a decurs a doua zi - și cum te-ai hotărât să te duci la Pavilion?

- A doua zi, am ajuns la birou și am intrat pe Internet. Și mai multe imagini, și mai impresionante. Imediat după prânz, am plesat la IFEMA și încă nu știam dacă există români printre victime sau nu. Am ajuns acolo și mi-a luat un timp să mă descarc de propriile senzații, imagini care-mi rămăneau fixe și să încerc să ajut, să stau cu familiile celor dați dispăruți. Era prima experiență de acest fel pentru mine, atât ca persoană obișnuită, cât și mai puțin ca psiholog. Cu puțin timp înainte, sosiseră acolo și cei de la *Asociația hispano-română România* și aveau deja o listă

cu românii dați dispăruți și o primă față identificată. Știam, din ceea ce citisem că, în principal, trebuie să ascuți, în cazul în care persoana respectivă dorea să relateze, că sunt importante gesturile de apropiere fizică, spre exemplu a atinge cu mâna pe umăr. Există și persoane care se blochează, nu plâng, nu vorbesc ori, dimpotrivă, reacționează printr-o criză de anxietate. Erau persoane care se aflau acolo de mai mult de 24 de ore. Un moment greu de suportat, despre care cred că s-a vorbit mult, era cel în care se anunța identificarea a încă unui cadavru. Personal, am putut să stau de vorbă cu familiile și prietenii a trei persoane date dispărute, dintre care una a fost identificată chiar în seara zilei de vineri, iar celelalte două în zilele care au urmat. Mă gândesc acum la persoana al cărei prieten apropiat a fost identificat atunci. Vorbea destul de puțin, nu plângea, cu privirea fixă, fumând. M-am așezat pe un scaun lângă ea, aproape, m-am prezentat și am atins-o pe umăr. Am reușit să provoc o discuție în care eu mai mult am ascultat. Am stat cu ei în diverse momente, până la sfârșit, când s-au dus să identifice cadavru.

- Cum se comportau rudele din „anticamera” morții?

- Au fost persoane care refuzau să creadă că era real ceea ce li se întâmpla și că li s-a întâm-

plat lor, că tocmai cel pe care-l căutau se poate, într-adevăr, să fi murit. Aceasta a fost și situația mamei unui băiat de 18 ani care a murit. Vineri seara, la 30 de ore de la atentat, se mai gândea că, poate, copilul ei s-a ascuns pe undeva, pentru că este o persoană sensibilă - și poate fi e frică de ceea ce se întâmpla. Urmăream o emisiune, pe 16 martie, seara, în care un psiholog spaniol relatea o situație similară: atentatele au fost în data de 11, iar luni - 15 martie - întâlnise o persoană care se gândea că prietenul său a suferit, poate, o comotie cerebrală și se află în stare de inconștiență, internat în vreun spital.

- Care e menirea unui psiholog, în aceste situații?

- Rolul unui psiholog începe din momentul imediat următor al evenimentului traumatizant și continuă mult după aceea. În mod obișnuit, diversele simptome care, în mod obișnuit, apar - cosmaruri, tristețe, tendință de izolare, imagini despre evenimentul respectiv, care devin insuportabil de urmărit etc. - încep să se atenueze, după câteva săptămâni sau o lună. Dacă, însă, persoanele continuă să prezinte aceste simptome, atunci este clar că trebuie să apeleze la ajutorul unui psiholog.

Text: **Gelu Vlașin,**

Foto: **AP, EPA Rompres** / **Gelu Vlașin**

„Expoziția de cadavre” de la Madrid

Atentatul petrecut la Madrid pe 11 martie a schimbat cursul lumii. A „instaurat” un guvern pus cu mâna, parcă, de Al-Qaeda. A determinat Spania, un aliat considerat solid de către Statele Unite, să-și anuleze retragerea forțelor militare din Irak. După 11 septembrie 2001, este al doilea eveniment petrecut pe mapamond care a presupus o operațiune teroristă de mare anvergură. Bilanțul total al atentatului este de peste 200 de morți și mii de răniți. Dintre morți, 16 sunt de naționalitate română. Pe lista morților se regăsesc, însă, și alte nume de proveniență românească. Aproape o sută de români au fost conștienți cu răni ușoare. Așa stând lucrurile, România se află pe locul al doilea, după Spania, în lista țărilor care au plătit cel mai greu tribut de sânge în atentate. Dincolo de sarabanda statisticilor, rămân, totuși, poveștile de viață și de moarte care se întipăresc în memorie. Fiecare dintre „morții noștri” de la Madrid are povestea lui, unică. O poveste care se amestecă, la rândul ei, cu povestea familiei. Pe români, deși unii au fost șocați de moartea celor apropiați, mirajul spaniol nu i-a descurajat. Au fost dispuși, în mare parte, să-și trimită, pe mai departe, „comandourile” de „căpșunari” în țara lui Don Quijote. Cei care au fost în „trenul groazei” nu vor uita, totuși, niciodată, carnagiul de acolo. Nu-l vor uita nici rudele care au participat la ceremonialul funest al

recunoașterii cadavrelor. Au fost mame, soți și soții care au dat probe de ADN pentru ca „neidentificații” presupuși a fi de naționalitate română să devină „identificați”. Morți. Deși nici una dintre rubedenii nu-si dorea un astfel de verdict. Unul dintre pasagerii trenului își aminteste că a văzut, în fața sa, două femei cu picioarele dislocate. Gara Atocha a devenit, încă de a doua zi, 12 martie, loc de pelerinaj, unde s-au aprins candelă și s-au pus flori în memoria celor dispăruți. Ulterior, s-au identificat și făptașii, mai degrabă executanții: celula marocană a Al-Qaeda. Guvernul Aznar a plătit cu pierderea alegerilor dezinformarea publică de care a dat dovadă, faptul că a anunțat, inițial, că în spatele atentatelor s-ar afla organizația separatistă bască ETA. După ce Al-Qaeda a revendicat atentatele, pe scaunul de prim-ministru a fost instalat un socialist, José Luis Rodríguez Zapatero. Partidul Popular a suferit o înfrângere istorică, deși, cu o săptămână înainte de turnirul electoral, avea un avans confortabil. Partidul lui José Maria Aznar, care guvernase timp de opt ani, a fost, practic, spulberat de pe scena politică de extrem de precisă lovitură Al-Qaeda. Jamal Zugam, marocanul arestat în primele zile după atentat, s-a dovedit a fi un apropiat al lui Imad Yarkas, cunoscut și sub numele de Abu Dahdah, care era considerat „creierul” celei spaniole Al-Qaeda. Abu Dahdah fusese suspectat și de

implicare în atentatele asupra World Trade Center, din 11 septembrie 2001. Jamal Zugam nu era străin nici de atentatele de la Casablanca, consumate în mai anul trecut, în care au fost asasinați peste 40 de oameni. Evenimentul de la Madrid a adus în discuție, încă o dată, „războiul sfânt”. De data asta, pentru prima oară, Jihadul a atins masiv și România, nu direct, ci mai cu seamă pe acea parte a României „mutată” în Spania. E prima dată când apare, sub lupă, condiția și destinul românilor care au ales Spania drept patrie de adopție. Deja știm acum, grație consecințelor acestui fapt nefast, că, numai în „el coredor de Henares”, în apropierea Madridului, locuiesc peste 20.000 de români. Portretul-robot al unei familii care locuiește acolo s-ar putea creiona relativ simplu: ea, menajeră la *senora*, la femeile mai cu stare din capitala madrilenă, el, lucrând în construcții - sau căutându-și de lucru. Numai în Alcalá de Henares, oraș din care au pornit trenurile, locuiesc în jur de 10.000 de români. Ei au întemeiat mici comunități românești, în ele existând (de exemplu, Coslada) și un soi de „poiană a lui Iocan”, în care românii se întâlnesc, își discută problemele - își zic păsările. Un reproș serios a fost adus, cu acest prilej, și guvernului român, care nu a reușit să construiască, nici în ultimii patru ani, o alternativă viabilă pentru români în România, ei preferând, cum s-a văzut, să se „așeze” oriunde, numai pe plaiurile natale - nu.

Text: **Mihail Gălățanu**

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Banu

Publicație auditată BRAT

DIRECTOR: ALEXANDRU ARION

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE - Petru Siciu
SENIOR EDITORI - Uliana Petru, Tudor Călin Zărojanu
EDITORI - Gică Ievă, Dan Tăneșu
SPORT - Pompiliu Laurențiu Dumitrescu

COLABORATORI PERMANENȚI

Cătălin Apostol, Horia Gârbea, Gică Grădinaru,
Magnum Măgariu, Horia Pășășcu,
Răzvan Șpirlea, Bănel Stănescu

SENIOR EDITOR FOTO - Octavian Tătar
FOTOREPORTERI - Paul Agapie, Robert Hordănicea
TEHNOREDACTOR - Laura Tătar
CULEGERE COMPUTERIZATĂ - Angela Ciocășanu
e-mail: redactia@revistaflacara.ro

Grafică, tehnoredactare,
și prelucrări imagine

Societate comercială înregistrată la
Oficiul Registrului Comerțului București
scrie: 40/3886/1991 din 04.07.1991
Căd. Unic de înregistrare 1582275

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru al
București Română de Audit al Tărilor - BRAT

Consiliul de Administrație:

PREȘEDINTE - DIRECTOR GENERAL: George Arion
VICEPREȘEDINTE: Alexandru Pășărin

MEMBRI: Mariana Ruxandra Arion, Alexandru Arion, Dorin Stancu

DIRECTOR EXECUTIV: Rodica Anca Arion

DIRECTOR DISTRIBUȚIE: Gabriel Bumbă

CONTABIL ȘEF: Elena Anghel

DIRECTOR PUBLICITATE ȘI MARKETING: Emil Dumitru

E-mail: emil.dumitru@publicatiiflacara.ro

SECRETARIAT: Ilana Teșeleanu Tel: 224.36.88; 224.37.44

Fax: 224.37.13 E-mail: office@publicatiiflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Poza Presei nr. 1, cod 011570

O.P. 33, C.P. 12

Cont lei - 2511.1789.1/ROLBCR, sector 1, București

Cont valuta - 2511.1789.3/USD-BCR, sector 1, București

Fundația „Premiile Flacăra - România”

Președinte: George Arion

Director executiv: Mariana Ruxandra Arion

Director al publicațiilor de divertisment: ALEXANDRU PĂȘĂRIN

Redactor șef: MIHAI ZĂBUBEA

Revista Rebus are Certificat de Audit eliberat de BRAT

REBUSACHE®

Redactor șef: DANIEL POPA

Redactor artistic: Amel Sălan Alexandrescu

Tehnoredactare computerizată: Dan Văliță

Corectură: Victoria Scutu și Pompiliu L. Dumitrescu

Publicitate și marketing: Ilana Teșeleanu

Telefon, fax: 222.67.58; 224.36.88

Distribuție (222.66.28; 224.37.44): Marian Calcan

Constanța Epure, Mihail Iac, Nicoleta Pădărescu

Cititori din țară și din străinătate se pot abona

prin S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A.

Cititori se pot abona și prin: S.C. MT PRESS IMPEX S.R.L.

București

Tel./Fax: 021/255.48.15; 021/255.48.16; 021/255.48.17

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus,

Rebus, Almanah Rebus, Rebusache, Rebus Bis

sunt mărci înregistrate

ale S.C. Publicațiile Flacăra SA

Privat art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul
articolelor aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții
de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le
aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

DOCUMENTAR

Malpraxis - Morți cu zile

REPORTAJ

Drumul Crucii

INTERVIU

Lia Roberts:
„Cocoșul meu nu cântă
pe gardul nimănui”

VIP

Sanda Ladoși

INEDIT

Iubirile lui Florin

DĂȘĂINUURI

Robert Turcescu:
„Nu sunt buricul
pământului!”

VIP

- Class** – trupa care de 10 ani dă clasă 48
Daniela Nane ispitește 52

INTERNET

- Servicii sexuale punct ro** 54

SPECTACOLUL POLITIC

60

INTERVIU

- Mihai Tănăsescu:**
„Toate firmele care au datorii la stat sunt
într-un anumit proces de sechestrul sau
executare silită” 62

TEATRU

- Titus sau despre îndrăzneală** 66

FILM

- Invaziile barbare** 69

MOTO

- Adrenalină pe două roți** 78

UTIL

- Portofelul subțire cu carduri se ține** 80

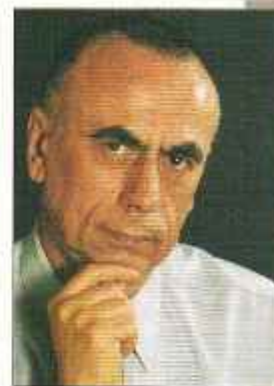
TURISM

- Praga, orașul vechilor castele** 82

Caperta 1: Conflict la granița dintre
Ierusalim și Ramallah
foto: Octavian Tibăr

Altceva

„Noi iubim moartea, voi iubiți viața”
(Înregistrare pe o casetă Al-Qaeda)

RĂZBOIUL CIUDAT

În vreme ce unii se străduiesc să născocască leacuri pentru cancer și SIDA, fac cercetări care să ne ofere șansa de a trăi mai mult sau scrutează cosmosul cu speranța descoperirii altor forme de existență, minți bolnave exaltă neantul care s-ar așterne pe Pământ după dispariția umanității. Din 11 septembrie 2001 asistăm la escaladarea fără precedent a acestui flagel moștenit din secolul trecut – terorismul. Victimele lui sunt copii, femei, bărbați de diverse naționalități. Vina lor? Aceea de a se fi aflat într-un moment nepotrivit într-un loc nepotrivit, acolo unde sinucigași conducând avioane se sfărâmă de clădiri, sau se aruncă în aer cu grenade pe care le au ascunse sub haine, sau detonează de la distanță încărcături explozive în locuri aglomerate. N-are importanță cine sunt uciși în atentate, contează doar ca numărul lor să fie cât mai mare, iar spectacolul cu trupuri neînsuflețite și răniți să fie cât mai grandios și mai terifiant.

Îngroziți de amploarea fenomenului, unii vorbesc despre declanșarea celui de-al treilea război mondial, cel mai ciudat război din câte s-au purtat vreodată, fără armate care să se confrunte și care să poată fi identificate, fără revendicări precise și cu un deznodământ imposibil de anticipat. Pentru că, până acum, răspunsul omenirii este timid. „Nu ne privește pe noi” – e reacția cea mai des întâlnită – dar iată că Răul lovește și SUA, și Orientul Mijlociu, și Asia, și Europa și, fără îndoială, va lovi pe neașteptate și în alte părți. Alteori, răspunsul e o cedare de teren în fața dezastrului care ne amenință, cu iluzia că îmblânzirea lui e posibilă, deși numărul prozelitilor pe care îi face cultul morții e în creștere. Dar e destul să ne aducem aminte de ascensiunea lui Hitler care s-a datorat și pasivității și lășității democrațiilor occidentale care i-au făcut dictatorului concesie după concesie, mergând până la rușinoasa lingușire – de neuitat rămâne, de pildă, defilarea sportivilor francezi la Olimpiada de la Berlin din 1936 care l-au omagiat pe führer cu salutul nazist. Orice dare înapoi în fața cumplitei amenințări nu înseamnă nici mai multă siguranță, nici alungarea primejdiei. Cu toții suntem țintele vizate de planuri diabolice de a aduce pieire pretutindeni.

Într-un scenariu de coșmar ne putem imagina un singur om rămas pe planetă și care, râzând cuprins de o bucurie tâmpă, își încinge la brâu mai multe grenade și le face să explodeze. Din clipa aceea, prin univers va rătăci un astru ospitalier dar nelocuit, cu monumente mărețe și orașe impunătoare, o enigmă inexplicabilă pentru un eventual călător venit din altă lume. Doar solidaritatea tuturor oamenilor care iubesc viața ar face imposibil un astfel de sfârșit grotesc.

Sergei Brion

Nu doar **terorismul...**

...provoacă dezastre, ci și banalele instalații de gaze. Românii știu asta pe pielea lor. De data aceasta, este vorba de deflagrația produsă într-un bloc de nouă etaje din orașul rus Arhanghelsk. Explozia, produsă la o oră de maxim impact, adică noaptea, a ucis 29 persoane, lăsând sub dărâmături alte zeci de locatari.

Superveteranul

Comandantul armatei britanice, gen. Sir Michael Jackson, îi strânge mâna legendarului general vietnamez Vo Nguyen Giap, 92 de ani, cel care a fost eminența cenușie atât în rezistența împotriva france-

zilor, cât și în fața americanilor. Scopul vizitei lui Jackson la Hanoi este întărirea legăturilor militare dintre cele două state. Adică să afle câte ceva de la Giap...

Urmează **lăcustele!?**

După ebola, boala vacii nebune, capriciile vremii, terorism și gripa puilor de găină, se pare că – în Australia, cel puțin – următorul flagel este cel provocat de lăcuste, așa cum s-a întâmplat deocamdată în orașul Dubbo, din New South Wales. Lucrătorii Comisiei de acțiune împotriva lăcustelor au împrăștiat insecticide pe o suprafață de peste 200.000 de hectare, dar unii fermieri au pierdut totuși peste 80% din recoltă în urma asaltului înaripat. În România, lăcustele merg pe două picioare.

Embargou **canin**

Curtea Constituțională a Germaniei a confirmat decizia de embargou pe importul raselor canine folosite în crudele lupte de câini: *pitbull* (precum cel din imagine), *bulterrier*, *American Staffordshire* și *Staffordshire-bulterrieri*. Pe la noi n-au apucat să prindă luptele între câini, în schimb s-au înmulțit cazurile de lupte câini-om.

Rămășițe **hippy**

Fenomenul hippy n-a murit cu totul, dar nici nu se simte prea bine. În enclava Christiania, din Copenhaga, cel puțin 53 de persoane au fost arestate și alte sute interogate de către polițiști în legătură cu vânzarea și consumul de hașiș. Ei, trăgeau și ei o „iarbă”, că de *Make love, not war* nu prea mai poate fi vorba azi în lume.

Robocop asiatic

Robotcop, produs în Hong Kong și ajuns deja la a treia generație, este mult mai evoluat și mai fiabil decât colegul său american. El își mișcă brațele, rotește capul, merge, dansează, se deplasează în orice direcție și detectează obstacolele. Mai mult, capturează imagini cu o cameră video și poate purta o discuție în engleză sau cantoneză – ceea ce a și făcut cu un grup de elevi fascinați de „jucărie”.

Arma ta secretă
pentru împlinirea dorințelor,

Creditul pentru nevoi personale

- Folosești banii cum vrei, fără alte justificări.
- Te poți împrumuta în lei până la echivalentul a 5000 EUR, pe termen de maximum 3 ani.
- Nu ai nevoie de alte garanții în afara veniturilor certe nete.
- Beneficiezi de o dobândă atractivă.

Vino la oricare dintre unitățile BCR.

**BANCA
COMERCIALA
ROMANA**

www.bcr.ro

Banca de care aveți nevoie

Zidul Ierusalimului – exclusivitate jurnalistică

Nu ratați numărul următor al revistei *Flacăra*, în care veți putea citi un senzațional reportaj, realizat în exclusivitate, despre Zidul Ierusalimului. Mărturiile de la fața locului, ale tuturor părților implicate, descrierea situației și fotografii care nu se vor uita ușor – iată ce veți găsi în numărul pe luna mai al revistei *Flacăra*.

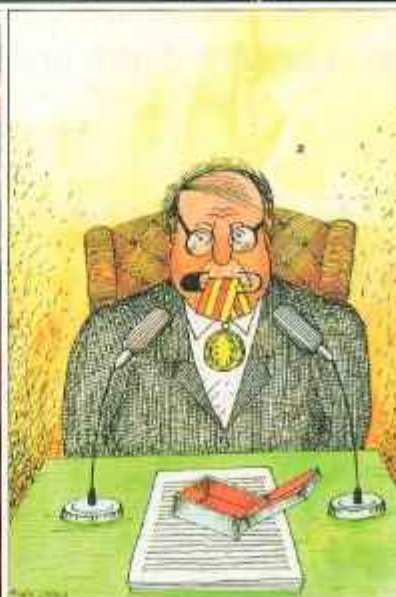
○ FLACĂRĂ specială

SC Publicațiile Flacăra SA a fost prezentă, ca de obicei, la Târgul de carte și presă AMPLUS organizat la Muzeul de Istorie al României. De data aceasta, momentul a avut și un caracter aniversar, căci George Arlon, președintele Consiliului de Administrație, a împlinit 30 de ani la Flacăra. Cu acest prilej, colegii i-au pregătit surpriza unei ediții speciale, *Flacăra lu' Arlon*, pe care cunoscutul scriitor și publicist a primit-o cu precizarea că acceptă o asemenea denumire doar o dată la 30 de ani, căci, altfel, „numai un nesimțit” și-ar pune numele pe frontispiciul unei reviste apărute pentru prima oară în urmă cu 93 de ani. A bon entendeur, salut! ■

Mărțișor Rebus

Pe 1 martie revista *Rebus* și-a premiat cititorii. Marele premiu – un Daewoo Matiz, a fost câștigat de Neagu Cristinel din Petroșani, care a declarat: „Am primit vestea din revistă. Au venit un număr după altul, prima dată am făcut confuzie, am crezut că este același număr și desfăcând exemplarul din plic am intrat direct la premii și când am văzut că am câștigat... a fost o bucurie de nedescris! Rebusul e pasiunea mea de 20 de ani, mai exact din '84.” ■

Succes în China

La prima ediție a Expoziției Internaționale de Caricatură de la JIAXING caricaturiștii români au câștigat Premiul III ex-aequo, prin Aurel Ștefan ALEXANDRESCU și Iulian PENA-PAI, și o Mențiune de Onoare prin Gheorghiță GHINEA-URIASU. Concursul cu temă liberă, organizat de Asociația Artiștilor Chinezi, a reunit 350 de caricaturiști din 15 țări ale lumii, românii reușind din nou să fie pe podium. ■

Nubira II

te simți în largul ei.

Nubira II de la Daewoo este un automobil confortabil și spațios, cu o siluetă elegantă și un motor pe cât de puternic, pe atât de silențios. Finisările de lux și stabilitatea pe șosea satisfac exigențele persoanelor dinamice, atente la imaginea lor. În Nubira II te simți cu adevărat în largul tău. Și al ei.

Telefonul clientului: 0251.544.187

Asistență tehnică rutieră 24 de ore: 0251.596.767

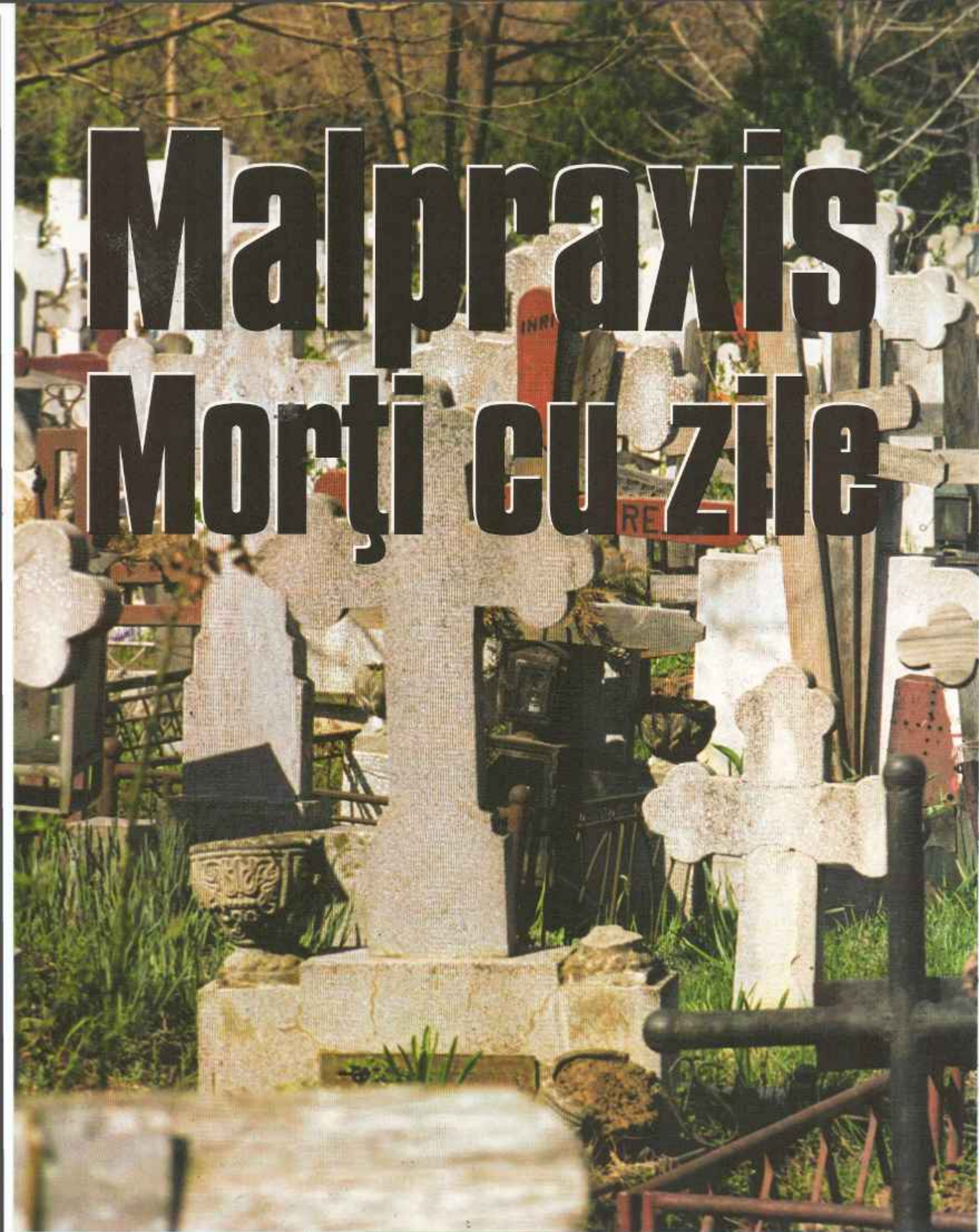

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

www.daewooauto.ro

GARANȚIE 3 ani sau 100.000 Km

Malpraxis Mortii cu zile

Un om de 26 de ani a ajuns la spital cu o fractură de mandibulă. Doctorul de gardă l-a poftit într-o sală unde i-a zis să stea întins până se oprește sângerarea. Apoi, urma să-i fie cusută mandibula. Între timp, însă, a apărut acolo o infirmieră. „Tu ești pacientul?“, l-a întrebat. Omul, cuminte, ca un pacient ce era, i-a zis că da. L-a invitat apoi să se întindă pe un pat mobil și l-a transportat într-o sală cu multe becuri. Era o sală de operație. Mai mulți oameni în halate albe au început să forfotească în jurul lui. „Radeți-l!“, a strigat un doctor. Atunci, omul a cam intrat în panică. Simțea deja că ceva nu e în regulă. „E o greșală. Eu am gura ruptă, de ce mă operați?“, zicea el cu jumătatea de gură ce-o mai avea întreagă. Inutil. O asistentă i-a făcut o injecție și gata. Nu mai știe decât că s-a trezit cu o zgaibă la piciorul drept. Era un tub de dializă. Iar ceea ce tocmai i se întâmplase se numește, în termeni medicali, o „operație de cateterism vascular“, adică introducerea unui tub de 20 cm într-un vas de sânge din femur. „Te cheamă Enache?“, l-a întrebat ceva mai târziu doctorul. „Nu, mă cheamă Ion Neculai“, i-a răspuns omul cu mandibula ruptă. Toate acestea s-au întâmplat în ziua de 12 martie 2004, la Spitalul de Urgență din Brăila. Medicii au „încurcat“ pacienții. E o poveste care stârnește indignare dar, trebuie să recunoaștem, și o porție mică de răs. Mai-marii Direcției de Sănătate din Brăila spun că asta s-a întâmplat din cauza unei „rutine în preluarea bolnavilor“. Noi însă suntem de părere că e vorba doar de o mare brambureală care domnește în spitalele din România. Și, uneori, de-o crasă incompetență. Iar toate astea pot provoca, așa cum veți vedea în paginile următoare, adevărate nenorociri: oameni morți, familii îndoliate.

A murit dintr-o entorsă

I se poate întâmpla oricui să calce strâmb. Să facă o entorsă, apoi să ajungă la doctor, să i se pună un ghips. Așa i s-a întâmplat și lui Ionuț Orbeanu. Numai că lui i s-a întâmplat apoi o mare nenorocire: a murit. Din păcate, în spitalele din România, și acest lucru i se poate întâmpla oricui.

L-am găsit pe Victor Orbeanu la Direcția de taxe și impozite a sectorului 6, în Drumul Taberei, pe la complexul *Orizont*. Știam că e funcționar acolo de-o viață, un biet bugetar cu o amărăță de leafă. Colegii îi spun „nea Victor”, la 53 de ani ai lui e cel mai bătrân dintre ei. Întru dincolo de ghișee, într-o sală mare ticsită de birouri și calculatoare. Întreb de el și o fată îmi arată undeva, într-un colț, un birou plin de hârtoage. Ascuns după maldărul de dosare, nea Victor tocmai își face ordine în hârtoage. „E ora închiderii, n-ai putea veni mâine?”, îmi spune. Nu, nu sunt client. Îi spun cine sunt și privirea i se luminează. Nu credea că mai e cineva dispus să-l asculte povestea. Oamenii din jurul lui s-au cam plictisit s-o asculte, iar asta pentru el e o mare dramă. „N-aș vrea să se uite ce s-a întâmplat, îmi zice. Uitarea ar putea face ca povești de genul ăsta să se repete.” Mă invită la el acasă și-mi promite că acolo o să-mi arate „miracolul vieții lui”. Îl privesc cu nedumerire. „O să vedeți despre ce e vorba, o să vedeți”, îmi spune. „Doar să așteptați un minut să strâng și eu pe aici.” Pe birou, printre hârtoage se vede fotografia unui băiat. Are în jur de 18 ani. E îmbrăcat în șort și tricou și ține sub picior o minge de fotbal. „E Ionuț, când juca la *Fulgerul Bragadiru*. Era bun, domnule, toți antrenorii îl laudau. Îl vedeți ce voinic era? Vă vine să credeți că nu mai e? Mie niciodată n-o să-mi vină să cred. Seară de seară îl aștept să vină acasă. Așa adorm mereu, așteptându-l.” Se ridică și pornim spre ieșire. Observ că șchioapătă și se scuză că nu poate să meargă mai repede. „În familia noastră parcă a fost un blestem chestia asta cu piciorul. Când eram tânăr am jucat și eu fotbal la *Rapid*. Am avut un accident la genunchi

și am făcut două operații. De atunci nu mai pot să îndoi bine genunchiul.” Ne urcăm în mașina mea și-l rog să-mi spună pe drum pe ce străzi s-o iau. Apoi, el își continuă povestea: „La a doua operație mi-a tăiat rotula cu un fierăstrău. Atunci a asistat și un doctor, Corneliu Stănescu. Destinul a făcut ca în 2000, când am ajuns cu băiatul la spital, să dau din nou peste medicul ăsta. Atunci a început nenorocirea.” Trecem de-o intersecție și aflui că trebuia să o facem la stânga. S-a luat cu amintirile astea și a uitat să-mi mai spună. Nu-i nimic, întoarcem ceva mai încolo. E tare bucuros de vizita mea. De mult n-a mai venit cineva la el acasă. Rude nu au nici el, nici soția. Prietenii veneau la început, imediat după necaz, apoi au început să-l uite. Fiecare cu problemele lui, cine mai are chef să audă de nenorocirea altuia?

Ajungem acasă, mă poartă în sufragerie, îmi face o cafea, apoi intră în dormitor și-l aud șușotind. Pesemne îi spune soției că am venit. Apoi se întoarce, se așază pe fotoliu și-mi arată niște poze. „Uitați, domnule Cătălin, ăsta era băiatul meu, Ionuț. Eram cei mai buni prieteni. Nu știa altceva decât antrenamente și învățat. N-a deranjat niciodată pe nimeni, n-am avut niciodată vreo reclamație pentru el. Eu am 53 de ani și, până la nenorocirea asta, recunosc, n-am prea fost la biserică. Dar n-am crezut niciodată că Dumnezeu îi poate lua așa repede pe cei buni și cumini.” Totul a început în ziua de 4 august 2000. Copilul era la Bușteni, unde urma cursurile de pregătire la *Școala de fotbal Euro-Africa*. La un antrenament a lovit mingea fără a încorda piciorul și și-a sucit câteva degete. Nimeni n-a luat în serios un asemenea fleac. A doua zi părinții lui s-au dus să-l viziteze. „Ne-a zis că are

o entorsă și că îl cam doare piciorul. I-am făcut o frecție, i-am dat cu un unguent, și-apoi am ieșit la plimbare în oras. Durerile se domoliseră.” Părinții se întorc seara acasă și a doua zi primesc un telefon de la Ionuț. Durerea de picior îl luase din nou, de data asta mai rău. Tatăl s-a urcat în mașină și l-a adus în București. Au încercat să-l vindece acasă, cum s-au priceput, dar în scurt timp durerile deveniseră insuportabile. „Am decis să-l ducem la spital. Tot timpul mă gândesc la momentul în care am luat decizia asta. Eu am avut zece de entorse când eram tânăr și mergeam la o țigancă din Giulești care mă calca pe pragul ușii și nu mai aveam nimic. Tot timpul mă chinuie gândul că asta trebuia să fac și cu el, să nu-l duc la spital, să nu-l las pe mâna unor măcelari.” Pe 8 august, Ionuț este dus la Spitalul Universitar București. Aici totul decurge normal. În urma unei radiografii, doctorul Dragoș Șerb constată că nu e vorba de vreo fractură și îi pune o atelă gipsată, pentru imobilizare. I se recomandă apoi băiatului să stea culcat, să țină o pungă cu gheață, să ia algocalmin dacă îl doare și să revină când se dezumflă glezna, pentru a i se pune un ghips. Noaptea care a urmat, însă, a fost de coșmar. „Pur și simplu urla de durere, așa că la 4 dimineața, pe 9 august, l-am dus la Spitalul de ortopedie *Foisor*. Aici l-am regăsit pe Corneliu Stănescu, cel care participase în '85 la a doua operație a mea la genunchi. Aici a început coșmarul.” Se constată din nou diagnosticul de entorsă și, în plus, în urma analizelor se bănuiește că ar avea loc un debut de hepatită acută sau chiar o leptospiroză. I se gipsează piciorul, i se dau medicamente și i se fac injecții cu heparină în burtă. Aici, Victor Orbeanu se oprește din povestit. Se uită la una dintre poze și oftează. „Cine m-o fi pus să-l duc acolo?” Mângâie cu degetul chipul din poză și plânge ca un copil. E o imagine sfâșietoare. Plânge în hohote, aproape că nu mai respiră. Mă gândesc să zic ceva, să-l liniștesc, dar îmi dau seama că orice vorbă ar fi de prisos. Pe 10 august, la ora 8 dimineața, o asistentă i-a făcut din nou injecția. Aceeași heparină, spunea ea. Victor Orbeanu crede însă că era vorba de altceva pentru că din acel moment starea lui Ionuț se înrăutățește rapid. De la gât în jos părea paralizat. Medicii de la *Foisor* decid să-l trimită la Spitalul de boli infecțioase *Victor Babeș*. O altă greșală care avea să grăbească nenorocirea. Pe biletul de trimitere se solicită ținerea sub observație a posibilei leptospiroze și tratarea unei enterocolite. La *Victor Babeș* i se fac analize și nici vorbă de asemenea diagnostice. Se desface aparatul gipsat și, stupoare, se constată că piciorul este cumplit de umflat. Asta înseamnă că tot răul vine de acolo, de la picior. Și mai înseamnă că medicii

de la Spitalul de ortopedie *Foișor* ar fi trebuit să-l țină pe Ionuț acolo, să-l îngrijească în continuare tot ei. În scurt timp, starea lui se agravează tot mai mult. Tensiunea scade vertiginos iar respirația e tot mai greoaie. Se trece la antibiotice puternice, de ultimă generație iar a doua zi dimineața, pe 11 august, se decide transferul la Spitalul de Urgență *Florescu* pentru protezarea respirației cu „plămâni artificiali”. „Pe drum, băiatul era conștient”, își amintește tatăl. „Țin minte că era speriat de ceea ce se întâmplă. Parcă presimțea ceva. La un moment dat m-a întrebat: «tată, de ce e întuneric?»” Victor Orbeanu plânge din nou în hohote. „Am zis să stea liniștit”, continuă printre sughituri. „Că tocmai trecem prin Pasajul Muncii și ieșim din nou la lumină.” Ionuț ajunge la „Urgență” cu diagnosticul „sepsis sever cu insuficiență multiorgan: ficat, inimă, plămâni.” Medicii de aici sunt șocați de aspectul piciorului. Gamba era cât un butuc iar laba se învinețise. Părerea lor este că ghipsul și edemul ar fi oprit circulația, producând distrugerea musculară și deversarea infecției în sânge. Mai exact, otrăvirea organismului. „L-au băgat imediat la terapie intensivă, își amintește tatăl. Apoi, doctorița Godeanu a venit la mine și mi-a spus că mai există o șansă la o mie. Și asta doar dacă semnez o hârtie. Nu știu cum de n-am lesinat, știu doar că se învârtă pământul sub mine. În 30 de secunde trebuia să decid dacă sunt de acord să-i amputeze piciorul. Eram disperat și eu și soția, ne venea să urlăm de disperare. Până la urmă am semnat, n-am avut încotro. După operație a venit la noi doctorul Godeanu. Cu la-

crimi în ochi ne-a zis ceva ce n-am să uit toată viața: «Regret că unii dintre colegii mei se numesc medici.» Asta ne-a zis. Pentru noi a fost clar atunci că cei de la spitalul *Foișor* ne-au omorât băiatul.” Victor Orbeanu își amintește că undeva, pe culoarul spitalului, a văzut atunci un preot. Ar fi vrut să-l roage să aprindă o lămpă, să facă o slujbă. Dar refuza să creadă că Ionuț al lui chiar a murit. „Visa să ajungă un mare fotbalist, să aducă bani acasă, să fiu mândru de el. L-am înmormântat la Giulești Sărindari, în costum de ginere. Am pus lângă el, în cosciug, tot echipamentul: o minge de fotbal, tricou, șort, o pereche de adidași și o eșarfă cu însemnele *Rapidului* unde a jucat trei ani. Asta a fost. Niște medici iresponsabili l-au băgat în mormânt.” Pentru soția Orbeanu, însă, lucrurile nu se puteau opri aici. După șocul acelor zile, au vrut să se facă dreptate. Pe 14 august a avut loc autopsia, la Institutul de Medicină Legală. Victor Orbeanu a cerut să fie adus aici și piciorul amputat, credea el că asta va face lumină. N-a fost să fie, piciorul fusese incinerat imediat după operație. A fost, pentru tatăl îndoliat, primul semn că se încearcă mușamalizarea cazului. Concluziile IML cu privire la cauzele decesului au fost: „insuficiență organică multiplă, tromboză venă femorală dreaptă, traumatism gleznă și gambă dreaptă în condiții neprecizate.” Cum a fost însă posibil să se ajungă la o asemenea nenorocire dintr-o banală entorsă? Cazul intră în atenția Colegiului Medicilor din București care, pe data de 13 decembrie 2000 hotărăște, prin Decizia numărul 137, sancționarea cu *tot de blam* a medicilor Corneliu

Stănescu și Mihai Popescu de la Spitalul clinic de ortopedie *Foișor*, „pentru aplicarea diagnosticului și tratamentului necorespunzătoare, cu precizarea că transferul bolnavului la Spitalul *Victor Babeș* a fost nejustificat.” Dar, ca și cum un *vot de blam* ar fi fost deja o sancțiune prea aspră, Comisia Superioară de Disciplină a Colegiului Medicilor din România hotărăște să anuleze această decizie, invocând anumite vicii de procedură. „Am mers mai departe, am sesizat Poliția, Parchetul, s-a deschis dosar de începere a urmăririi penale pentru ucidere din culpă. Nici până astăzi n-au terminat cercetările. Nu înțeleg de ce durează așa mult când lucrurile sunt atât de clare. Toți doctorii cu care am discutat și care l-au văzut pe Ionuț în acele zile mi-au spus că de vină sunt cei de la *Foișor*. Nu e posibil ca în secolul XXI să se moară de la o banală entorsă. Ceva trebuie să plătească pentru asta, altfel vor ajunge și alți pacienți la doctorii ăștia și nenorocirea se va putea repeta.” Victor Orbeanu trăiește modest, dintr-o leafă de bugetar. Soția lui are 47 de ani și nu mai lucrează demult. În rest, nu mai au rude și parca nici prieteni. Aproape nimeni nu le mai trece pragul. De-aia se bucură că sunt aici, în casa lui. „Și-acum, domnul Cătălin, îmi zice, haideți să vă arăt ce miracol mi s-a întâmplat acum, la bătrânețe.” Mă invită să intru în dormitor. Acolo văd o femeie legănând un copil. „O cheamă Bianca. E fetița noastră, are cinci luni și de când e ea pe lume avem și noi un motiv să trăim. Vedeți? E un miracol de la Dumnezeu.”

Chiuretată pe viu

O baie fierbinte. Așa a început povestea de groază a Ceciliei Nicolescu, o fetiță de 14 ani. În 1994, în timp ce făcea o baie fierbinte, s-a declanșat prima ei menstruație. Era însă o hemoragie puternică, sângele nu se mai oprea. Tatăl fetiței a intrat în panică. A chemat salvarea și ajung împreună la Spitalul *Dr. I. Cantacuzino*. Aici începe cosmarul. Cecilia ajunge pe mâna doctoriței Ștefania Ciucă, aceea care avea să ia o decizie halucinantă, nenorocind destinul familiei Nicolescu. Fetița era virgină dar, stupoare! Doctorița Ciucă hotărăște să-i facă chiuretaj. Și nu oricum, ci pe viu. Tatăl Ceciliei nu înțelege ce se întâmplă. Doctorița trece pe lângă el fără să-i dea socoteală și intră în sala de operații. De-acolo se aud țipete de groază și durere. Însăpăimântat, tatăl fetiței încearcă să intre, să vadă ce se întâmplă, dar nu e lăsat. Apoi, după un timp, doctorița Ciucă iese pe coridor smulgându-și părul din cap. Nici de data asta nu spune nimic. Ies apoi câteva asistente. Tatăl le întreabă ce se întâmplă. „E mare minune, domnule, dacă fetița mai scapă cu viață.”

Abia acum află că fata lui, care era virgină, a fost chiuretată. Și nu oricum, ci fără anestezie. Starea fetiței se agravează. După câteva ore intră în comă și în scurt timp moare. Am ascultat această poveste de groază acum doi ani, de la

Traian Nicolescu, tatăl Ceciliei. Atunci, singurul lui rost pe lume era să-și facă dreptate. Zi de zi umbla pe la Parchet, Parlament sau ministere. Uneori, părea să înțeleagă că totul e o luptă cu morile de vânt. S-au schimbat șapte procurori, s-a dat chiar și soluția de scoatere de sub urmărire penală a doctoriței Ciucă. Dar el nu se lăsa, o lua mereu de la capăt. Până într-o zi, acum vreo două luni, când a căzut pe stradă și inima lui bolnavă de-atâta durere s-a oprit. În vara anului 2001, Paula Ivănescu aduce în atenția Camerei Deputaților, într-o ședință deschisă, cazul fetiței Ceciliei Nicolescu. Iată câteva fragmente: „Acum șapte ani, o fetiță de 14 ani a murit de mâna unei doctorițe ucigăse. Nenorocirea a făcut ca acestei fetițe să i se întâmple ceea ce i se întâmplă oricărei femei în viață, dar într-o formă care a prezentat aspecte medicale. Acest copil de 14 ani, o fetiță virgină, a fost chiuretată în mod barbar de doctorița Ștefania Ciucă.(...) Comisia Superioară Medico-Legală de la IML a stabilit clar malpraxisul. Moartea copilului, fetiței de 14 ani, s-a datorat intervenției criminale a medicului. Deci cel mai avizat for de a stabili cauzele decesului s-a pronunțat, și nu o dată, ci de mai multe ori. (...) De șapte ani, părinții doresc să se stabilească vinovățiile.(...) Este inadmisibil ca într-o țară care

a trecut în mileniul trei, să mori cu zile și nimeni să nu plătească nimic. Este inadmisibil ca părinții să nu-și poată regăsi liniștea, împăcarea după atâta timp, pentru că Justiția, Parchetul, organele de anchetă, înțeleg să ocrotească criminalii și nu victimele.” Din păcate, sesizarea de-acum trei ani a deputatei Paula Ivănescu nu a avut nici un ecou. Au urmat aceleași anchete trunchiate, fără probe complete, care au dus până la urmă la amânarea unui verdict. Mai târziu, însă, în 2003, Instanța Judecătorească Sectorului 2 dă o sentință prin care dosarul se retrimită la Parchetul de pe lângă Curtea de Apel pentru completarea urmăririi penale a Ștefaniei Ciucă. Judecătorii au arătat că expertizele medico-legale au fost cât se poate de clare: „Ciucă Ștefania nu a procedat în mod corect și oportun la efectuarea chiuretației uterine hemostatice”. Așadar, după nouă ani de tergiversări s-a ajuns la concluzia că există suficiente probe temeinice pentru a se reține vinovăția Ștefaniei Ciucă sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă. De atunci, însă, a trecut aproape un an și din nou nu s-a mai întâmplat nimic. Din nefericire, tatăl fetiței a murit de curând. El era cel care bătea zilnic drumurile, încercând să urnească actul de justiție. Să fie oare acest deces motivul pentru care nu se mai întâmplă nimic? Se profită oare de dispariția acestui om pentru ca de-acum încolo să se lase uitarea peste toată povestea asta de groază?

O apendicită fatală

Daniel Stoica avea 14 ani și era un copil perfect sănătos. Juca fotbal la *Dinamo* și promitea să devină un nume mare. Era 28 august 2000, seara, când Daniel a început să se plângă de niște înțepături în partea dreaptă a stomacului. Părinții n-au dat prea mare importanță, bănuind că e vorba doar de o apendicită. A doua zi dimineața, Daniel se simțea bine. A mers la antrenament și n-a mai avut nici o durere. Seara, însă, un junghi tăios a început să-l chinuie din nou, de data asta ceva parcă mai tare. Părinții l-au dus imediat la spital, la *Budimex*, unde de gardă era doctorul Constantin Hahui. „L-am rugat să-l opereze cu laser, își amintește Vasile Stoica, tatăl băiatului. Mi-a spus însă să nu-mi fac griji, îl creștează puțin și în câteva zile îl am acasă. A apărut apoi Ștefania Balamat, anestezista, care m-a întrebat ce boli a avut copilul până atunci. Asta a fost tot. Nu i-au făcut nici un fel de analize ca să vadă ce reacții poate avea la anestezie.” După operație, totul era normal și părinții au plecat acasă. Noaptea, însă, pe la 1.30, cineva de la spital i-a sunat să le spună că sunt „niște probleme cu trezirea băiatului din anestezie”. Disperați, părinții au ajuns imediat la spital. Pe coridor erau câteva asistente. „Unde este copilul nostru?” Buimace, asistentele au ridicat din umeri. Apoi, și-au amintit ceva: „Nu cumva o fi ăla cu stop cardiac?” Da, „ăla” era Daniel. „Se învârtea spitalul cu mine. Soția plângea în hohote, nu mai știam ce să fac. M-am dus la el și i-am zis să fie tare că are meci. Mă privea fără să miște, îi curgeau lacrimi și la un moment dat a închis ochii. Când băiatul meu a intrat în stop cardiac, asistentele erau la cafele. Singurul care și-a făcut treaba a fost doctorul Hahui. A înțeles imediat că problema e gravă și a coborât la parter pentru a aduce un resuscitator electric. Din păcate, însă, era prea târziu. Trecuse prea mult timp de la stopul cardiac și Daniel intrase în moarte clinică. Nu mai știu ce

s-a întâmplat, bucata asta de timp lipsește din memoria mea de parcă as fi leșinat.” A urmat un adevărat coșmar. Timp de 17 zile părinții lui Daniel au stat pe coridoarele spitalului sperând ca băiatul lor să se reîntoarcă la viață. „Cineva mi-a spus mai târziu că dacă un pacient moare în primele 15 zile de la internare, atunci se poate discuta despre o culpă a medicilor. După acest termen, dispăre această vinovăție. Moartea lui Daniel a fost înregistrată în a șaptesprezecea zi de la internare. Asta spune totul.” Primele bănuiele ale cauzelor acestei cumplite morți au fost în legătură cu modul în care s-a efectuat anestezia. În urma autopsiei, însă, medicii legiști declară că decesul a fost cauzat de existența în zona parietală dreaptă, sub pielea capului, a unui hematom care după operație a evoluat ajungând la dimensiunile de 8x8 centimetri. Se sugera, așadar, că acest hematom ar fi produs un traumatism cerebral care a dus la moartea băiatului. Și totuși, tatăl lui Daniel este de altă părere: „Este revoltător. Acest raport nu pomeneste nimic despre apendicită și nici despre faptul că doctorița Ștefania Balamat i-a făcut greșit anestezia. Spune doar despre hematomul de la cap. Eu nu l-am auzit pe băiat vătându-se de vreun cucui sau ceva de genul ăsta. Cred mai degrabă că l-au lovit atunci când au încercat să-l surescitez.” Cazul a fost apoi analizat și în cadrul Colegiului Medicilor din București care pe data de 13 decembrie 2000 încheie o „minută”. Una dintre concluziile medicilor este că „examenul clinic preoperator a fost incomplet ceea ce a dus la ignorarea unui traumatism cranio-cerebral important”. Tatăl lui Daniel face plângere la Parchet și Poliție și încep cercetările penale împotriva anestezistei Ștefania Balamat. Pentru elucidarea cazului, se solicită Institutului de Medicină Legală o analiză medicală amănunțită a împrejurărilor în care a decedat pacientul. Pe data de 6 februarie 2002, IML tri-

mite un document pe adresa Secției 16 Poliție în care, printre altele, se spune: „Între traumatismul cranio-cerebral și deces există legătură de cauzalitate, intervenția chirurgicală și anestezia având rol favorizant și nu determinant.” Au trecut apoi anii și totul s-a sfârșit în ziua de 26 februarie 2004, când pe adresa lui Vasile Stoica, tatăl lui Daniel, a sosit o recomandată prin care Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 4 îi comunică „scoaterea de sub urmărire penală sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă a învinuitei Balamat Ștefania”. Așadar, mai pe scurt, povestea e cam așa: un copil de 14 ani ajunge cu o banală apendicită pe masa de operație și în urma unei mari brambureli și-a unor analize superficiale, ca să nu zic inexistente, pacientul moare. Pentru toate acestea nimeni nu se face vinovat. Iar asta înseamnă că, dacă, Doamne ferește, cineva, oricine, ajunge pe mâna aceluiași medici și asistente, riscă să ajungă victima unei noi brambureli.

Text: Cătălin Apostol

Foto: Robert Hancianec și arhiva personală

Un partener de încredere
pentru toată viața

Generali Asigurări SA

Simbolul Generali este încă din anul 1831 leul venețian al lui San Marco, o marcă ce reprezintă valorile Grupului: tradiție, securitate, responsabilitate, parteneriat pentru o viață.

Generali Group este unul dintre cele mai puternice holdinguri de asigurări din întreaga lume. Constituit în anul 1831, la Trieste, Generali Group are în componența sa peste 630 de companii fiind prezent în peste 50 de țări pe 5 continente. Milioanele de clienți din lumea întreagă, cei 60.000 de angajați și o experiență de 173 de ani pledează în favoarea noastră. Generali Asigurări SA oferă pieței românești, de 11 ani, soluții de asigurare de bunuri, viață și sănătate pentru toate etapele vieții. Din anul 1999, Generali Asigurări este membră a holdingului Generali Vienna, unul dintre cei mai importanți furnizori de servicii de asigurare din zona central-est europeană.

Oriunde v-ați afla, oriunde ați merge, permiteți-i leului să vă însoțească.

interviu

Robert Turcescu:

**„Nu sunt
buricul
Pământului“**

▼ Cine este Robert Turcescu?

– Aparțin unei generații care poate schimba lucrurile în România. Nu mă refer doar la cei de vârsta mea, plus-minus trei ani. Mă simt solidar și chiar lucrez cu oameni care au 16-17 ani, scoatem o revistă la *Centrul pentru Jurnalism Independent*, de pildă. Sunt solidar cu studenții de la Jurnalistică, pe care îi iau după mine la radio și TV, dar și cu cei de 40 de ani, care au o afacere și se zbat în hățișul de fiecare zi. Cred așadar că nu e vorba de Robert Turcescu, ci de o generație care începe să conștientizeze că ar trebui să aibă un cuvânt de spus.

„Îmi negociez libertatea editorială

– Care vor fi primele măsuri pe care le veți lua ca președinte al României?

– (râde) Eram într-o zi la sala de sport și m-a sunat dl Gigi Becali, pe care-l întâlnisem prima oară în cadrul unei emisiuni, cerându-mi să ne vedem pentru a-mi face „o ofertă nemai-pomenită”. M-am gândit că este vorba de mult discutatul post TV pe care intenționează să-l deschidă, dar mi-a propus să fiu candidatul PNG la Președinție. Cel puțin în momentul de față nu mă tentează cariera politică, așa că am folosit o eschivă elegantă: n-am decât 29 de ani, iar

rigoare, de lucru făcut temeinic. Eu sunt un individ care-și face lecțiile temeinic, mă pregătesc pentru emisiuni.

– Vă faceți singur documentarea?

– De câteva luni am o colegă care mă ajută, dar e o documentare care nu face decât să împrăspăteze informațiile pe care le-am acumulat deja asupra subiectului. Nu sunt lucruri pe care le poți pregăti în 24 de ore!

– Cariera politică nu vă tentează. Dar aveți un plan? Vreți să ajungeți undeva, vreți să demonstrați ceva?

– Mi-am propus să duc meseria de jurnalist cât se poate de sus ca nivel al profesionalismului. Vreau să arăt că jurnalistul este altceva decât o vedetă. Nu vreau să fiu vedetă. Vreau să arăt că meseria asta presupune o pregătire extraordinară de bună. Eu nu consider că sunt buricul Pământului în această meserie, numai că mi-am propus să fac un alt fel de jurnalism, drept care refuz invitațiile la emisiuni în care mi se pare că nu am de căutat: show-uri de divertisment, să vorbesc despre femeile care mi plac... Gala a fost singura emisiune la care am participat, pentru că Mihaela Rădulescu m-a asigurat – și așa s-a întâmplat! – că nu vom atinge zone ale derizoriului în discuția noastră. Dar n-am de gând să apar în emisiuni în care să explic cum găsesc, ce mănânc și care mi se par dimensiunile ideale ale unei locuințe...

– Ați fost profesor asociat la Școala Superioară de Jurnalistică. Vine din spate o nouă generație de ziaristi?

– Da! Da! Cu siguranță! Și nu numai jurnaliști. Cei care cred că apar generații frivole

se înșală! Eu întâlnesc tineri de 16-17 ani care mă uluiesc pur și simplu. Sunt preocupați extraordinar de mult de cariera lor, nu-i mai interesează lucrurile de care noi suntem încă agățați, și eu – deși la revoluție aveam 14 ani – am sechele de mentalitate comunistă. Noi încă facem comparații, pentru ei lucrurile astea nu există!

– Și e bine așa?

– Da, este foarte bine, pentru că ei sunt curați.

– Dar pe de altă parte...

– Sigur, ei nu ignoră perioada aceea, nu o tratează cu superficialitate, știu despre ce este vorba, dar nu-l atinge în fibra lor, nu au în ei microbii de dinainte de 1990. Asta este minunat! Părinții mei, altminteri niște oameni minunați, sunt ceea ce eu numesc „generația cărților de muncă”. Taică-meu mă întreabă mereu cum stau cu cartea de muncă, pentru el e vital să știe ce pensie o să am, nu vrea să înțeleagă că am o asigurare de viață. Eu gândesc deja lucrurile în job-uri, de la 18 ani n-am avut niciodată mai puțin de trei locuri de muncă, am învățat niște mecanisme ale economiei libere, dar și eu, repet, am câteva sechele.

– Nu e rău faptul că mai toți jurnaliștii români au trecut prin „demii de locuri de muncă”?

– O, ba da! Dar mai rău este că nu avem o breaslă! Breasla presupune cutume, o istorie comună, sindicate și asociații profesionale reprezentative, unitate! Noi nu avem o breaslă, ci o lume în care s-au întâlnit, cu mai bune sau mai rele rezultate, oameni care au terminat facultăți de profil, ingineri, scriitori – nimic rău, n-aveam cum, în decembrie 1989, să scoatem ziaristi din pălărie. Dar cred că este momentul să ajungem la profesionalizare. Treaba asta se și întâmplă, dar încet-încet. Există o producție imensă de „purători de reportofon”. De la acest statut până la acela de jurnalist profesionist e o distanță foarte mare. Eu cred că din 100 de studenți la Jurnalistică vor avea licență 80, iar dintre aceia opt vor deveni jurnaliști, poate nici atât. Nu-i mai puțin adevărat că Jurnalistica are „schije” în zona comunicării: poți face PR, consultanță, publicitate – sunt multe zone conexe. Și poate vom învăța acel lucru minunat: să comunicăm între noi. Ducem lipsă de lucrul ăsta! Lipsa de comunicare e cumpănită și se menține de 14 ani.

– Ați creat un talk-show TV. Nu erau destule?

– Erau, dar, de câțiva ani, semănau cu o prăjitură a mamei, un cremșnit: o foaie, crema la mijloc, pe post de moderator, deasupra altă foaie. Mama a făcut-o de atâtea ori încât, oricât de bună era, nu-mi mai plăcea de nici o culoare... Mie îmi lipsea acel talk-show în care moderatorul să pună întrebările pe care le-aș fi pus eu, de acasă, din fotoliul de telespectator. Aveam impresia că asist la un meci la care îmi venea să strig de pe margine: „Hai! Acum trebuie să șutezi! Pune întrebarea aia!” – și nu se întâmpla lucrul acesta. Rețeta de succes era să aduci un Mischie în față cu un Dinescu și să chicotești așteptând să se încaiere. Dar câte asemenea personaje avem? Cele care apar mereu Puține și deja foarte expuse. Or, eu cred că jurnalistul trebuie să-și asume calitatea de jurnalist, să-și ia rolul în

Constituția prevede vârsta minimă de 35 de ani.

– Nu prea există precedent pentru un ziarist. De ce Turcescu?

– Nu știu... Faptul că eu adopt, în emisiunea de la Realitatea TV, un stil ziaristic perceput ca justitiar, încercând să caut adevărul, probabil că l-a făcut pe unii oameni să creadă că așa fi potrivit pentru arena politică. Există în momentul de față în România o stare de așteptare pentru ordine și disciplină – dar nu cazonă, militărească –, este o nevoie de

Înainte de-a semna un contract

serios, să fie activ și incomod. Altminteri, și Gheorghe de pe stradă poate să încerce să separe doi inși dacă lucrurile se încing prea rău. Atenție! – prea rău, că puțin trebuie să se încingă. Nu asta se întâmplă la talk-show-urile de succes din străinătate.

– **Cu alte cuvinte, nu prea vă considerați în concurență cu Marius Tucă și ceilalți.**

– Nu. Este și motivul pentru care emisiunea nu este la ora 22. Am ales un spațiu orar infernal, nimeni nu mi-a dat nici o șansă, în afară de Dan Andronic, care a zis: „Hai să încercăm aici, că poți!” Cum să te bați cu filmele, cu *Din dragoste*, marți, care scoate 15-16 puncte de rating, cu meciurile de fotbal, miercuri, mai nou cu *Ciao, Darwin*, joi! Să mă ierte Dumnezeu!

– **Ideea cu bilele n-a fost originală, e plină presa.**

– Da, în presa scrisă, dar nu exista la televiziune, pentru că nimeni nu și-a pus problema că oamenii politici pot fi și ei sancționați. Eu am avut ideea asta în dimineața primei emisiuni, dintr-un calcul de PR – și a prins! Oamenii care nu știau cum mă cheamă au început să mă strige pe stradă „Bilă-albă-bilă-neagră!” Audiența creștea pe finalul emisiunii! Bucuria mea a fost când a început să se egalizeze și fac acest anunț în premieră: voi elimina rubrica bilelor. Și-a atins scopul.

– **Cu cine v-ați simțit cel mai bine, ca de la om la om?**

– Am înregistrat o emisiune cu Neagu Djuvara. Am avut o discuție cum aș dori să mai am, cu Dan Nasta. M-am simțit extrem de bine în emisiunea cu Ana Blandiana. M-am simțit foarte bine în cea cu Ticu Dumitrescu. Mi s-a părut corectă față de telespectatori emisiunea cu Ovidiu Grecea – dar nu pentru că ar fi fost un personaj comod! Eu pregătesc toate emisiunile ca pe un meci de fotbal: cum atacăm în primele 10 minute, ce pasă dăm în minutul 13, cum încercăm să obținem un penalty în minutul 89...

– **Există persoane pe care regretați că le-ați invitat?**

– Nu. Îmi pare rău doar de reacțiile unora. De pildă, dl. Antonie Iorgovan, care a considerat că rubrica de final, cu bila neagră, a fost o bătănie din partea mea și a plecat foarte supărat.

– **Sunteți foarte tânăr, nu poate să le cadă bine. Una e să dea note Brucan...**

– Da, și alta e să pună Turcescu o întrebare banală de genul: „Ce șomaj este în județul care v-a trimis în Senatul României?” Pe Daciana Sârbu, care a absolvit Colegiul Național de Apărare, am întrebat-o ce înseamnă NATO. Lumea mi-a zis în redacție: „Nu se poate să nu știe!” Dar nu știa. Sigur,

poate a fost o scăpare de moment, emoția unei emisiuni în direct, stilul meu incisiv...

– **Majoritatea moderatorilor de talk-show s-au infatuat în timp. Pe dv. când vă paște?**

– Eu sunt om, fac greșeli, iar un succes te poate deruta. Dar nu sunt la primul succes și puteam să mi-o iau în cap de mult. Pe de altă parte, îmi iubesc atât de mult meseria și am un respect atât de mare pentru public încât groaza mea cea mai mare este să nu-l dezamăgesc. Iar plăcerea cea mai mare este să-i văd că sunt uluiți că mă comport ca un om simplu atunci când le răspund la e-mail sau chiar îi sun la telefon.

– **Întâmplarea face să știu că ați făcut mai mult: o doamnă de 80 de ani v-a chemat acasă la ea și v-ați dus și v-a certat și ați ascultat-o cuminte!**

– Da, și îi port un respect deosebit. Fac astfel de lucruri frecvent. Domnule Zorojanu, eu sunt ziarist, nu-mi permit să nu înțeleg ce se mai întâmplă cu oamenii simpli! În secunda doi nu mai sunt ziarist!

– **O parte din presă zice că Realitatea TV este a premierului Năstase.**

– Bun, să zicem că *Realitatea TV* este a premierului Năstase. Vreau să știu dacă e cineva care poate să spună că Robert Turcescu se comportă ca un fidel al regimului Năstase!

– **Nu, dar poate să spună că vă țin acolo tocmai pentru a mima independența postului.**

– Este problema lor! Eu mă simt foarte liber în activitatea mea editorială, peste tot unde lucrez. Eu îmi negociez libertatea editorială înainte de-a semna un contract. Cum se comportă restul postului este altă mâncare de pește, dar, atenție!, ține și de felul în care sunt ceilalți jurnaliști în acea redacție. Eu nu mă pot substitui întregului departament de știri de la *Realitatea TV* sau din altă parte! Că dacă mai mulți zic: „Nu, nu e în acord cu conștiința mea profesională”, nu mai ai ce să faci, ca patron, înseamnă că breasla a început să conștientizeze că este alcătuită din ziariști, nu din slujbași...

– **Ce fel de tată sunteți?**

– Aș dori să cred că sunt un tată foarte bun. Fițița mea are trei ani și patru luni și, din

păcate, dat fiind faptul că sunt divorțat, stau destul de puțin cu ea. Ne vedem însă aproape zilnic și stăm aproape tot timpul în week-end. Ioana este punctul meu de echilibru. Este un lucru fantastic că Dumnezeu mi-a dăruit acest copil. Cât aș părea de încrâncenat la televiziune, am doza mea de ludic și plăcerea de-a mă juca de-a prințul și prințesa, de a face pe calul sau de a călători cu tramvalul și metroul, pentru că ei îi place asta. Cu fosta mea soție am rămas în relații amabile și încercăm să facem ceea ce este mai bine pentru Ioana.

– **Evident că ultima întrebare este pentru o bilă albă sau neagră! Vă ocupați de politică. Unul dintre fenomenele cele mai importante în viața politică a României ultimului secol a fost existența pușcărilor politice. Care a fost anul amnistiei, după care, oficial, n-au mai existat deținuți politici?**

– 1964.

– **Aveți bila albă!**

intervi de Tudor Călin Zorojanu
foto: Octavian Tibăr

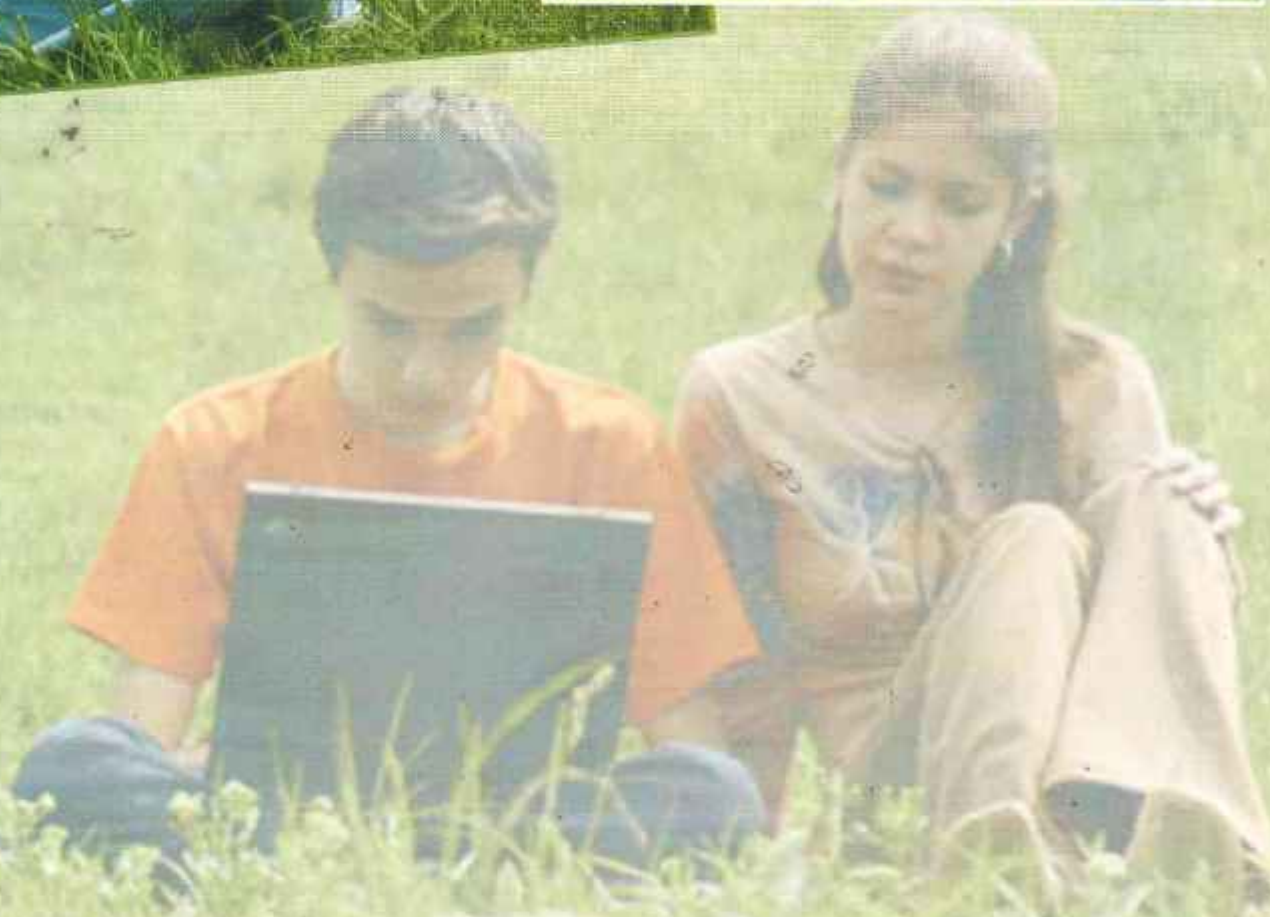

in direct

SAKHIR MARELE PREMIU AL BAHRAINULUI
CALIFICĂRI SÂMBĂȚĂ 3 APRILIE ORA 14:00
CURSA DUMINICĂ 4 APRILIE ORA 14:30

un palmier din manama
cel mai exotic loc pentru un circuit de formula 1

Taste în loc de cretă

Informaticizarea învățământului românesc preuniversitar a fost, multă vreme, povestea cu cocoșul roșu. Întâmplarea a făcut ca autorul acestor rânduri să lucreze, la începutul anilor '90, în Direcția de Sisteme Informatice a (pe atunci) Ministerului Educației și Învățământului. Se proiecta la greu, se gândea profund – nu neapărat în ordinea asta –, curgeau licitațiile și promisiunile. Dar cam atât. A trecut de atunci mai mult de un deceniu și, parcă pe neobservate, miracolul s-a produs. Azi, mai toate liceele și o bună parte dintre școli au nu numai calculatoare legate la Internet, ci și, de-a dreptul incredibil, soft educațional! Nu puține forțe au fost implicate în acest program, dar vârful lor de lance este, indiscutabil, o mână de oameni reuniți sub numele SIVECO România SA.

„Elevii sunt cei care trag de profesori pentru folosi

SIVCO România este unul dintre cei mai importanți furnizori și integratori de soluții ERP, eLearning, eHealth, eBusiness, eGovernment și de proiecte software la cheie din România. Compania se bucură de o solidă reputație și pe piața vest-europeană și americană. Datorită poziției sale geografice și facilităților multilingvistice, SIVCO România este în măsură să ofere suport tehnic și comercial pentru toate țările central-est europene și Rusia.

Sistemul Educațional Informatizat (SEI) este un program inițiat de Ministerul Educației cu scopul de a se utiliza, în procesul de

învățământ, tot ce are IT-ul mai bun. Programul este implementat în cadrul unui parteneriat public-privat, principalele firme implicate numărându-se printre cele mai prestigioase companii de IT din lume.

Acest proiect a beneficiat încă din faza de lansare a versiunii pilot (2001) de transparență maximă. Atribuirea s-a făcut în baza OUG 60/2001, inițierea, derularea și rezultatele obținute în fiecare etapă au fost comunicate opiniei publice prin documente oficiale precum și cu ajutorul unor dezbateri publice la care au participat, alături de reprezentanții MECT, MCTI, MFP, instituții din structurile

MECT și reprezentanții tuturor mediilor de informare.

SEI urmărește dotarea tuturor școlilor din România cu soluții complete pentru modernizarea și eficientizarea procesului didactic. Sunt vizate însă și proiecte conexe, desfășurate la nivelul ministerului și al inspectoratelor școlare. Cu alte cuvinte, informatica devine sprijin nu doar pentru educație, ci și pentru administrația acesteia.

Fiecare laborator informatizat (server și un număr de PC-uri) este o soluție autonomă, gata de folosit de către elevi și profesori, instruiți în acest sens. Astfel, sistemul funcționează chiar dacă școala nu este legată la rețeaua regională.

Prin SEI, elevul nu mai are la dispoziție doar ilustrații abstracte sau statice ale fenomenelor despre care învață, așa cum se întâmplă în învățământul clasic, cu planșe, hărți, schelete, eventual vreun animal împăiat. El beneficiază de simulări realiste și ilustrații dinamice (animație computerizată). Intuiția lui este stimulată și poate face mult mai bine legătura dintre materia predată și lumea reală. În plus, prin eliminarea scrierii pe tablă (las că uneori nu se prea înțelege ce scrie!), profesorul economisește un timp prețios, pe care îl poate alocă predării propriu-zise și dialogului cu elevii.

Interactivitatea – acesta este cuvântul-cheie al SEI. Elevul chiar ia parte la lecție, inclusiv atunci când e vorba despre experimente care nici n-ar putea fi făcute în vreun laborator școlar.

Coloana vertebrală a SEI este AEL, un LCMS (Learning and Content Management System) dezvoltat de SIVCO România SA. Cine beneficiază de AEL? Toată lumea: profesori, tutori, elevi, studenți, personal administrativ etc. Ce face AEL? Oferă suport pentru predare și învățare, evaluare, notare, plus administrarea, proiectarea și monitorizarea conținutului lecțiilor (care nu sunt bătute în cuie, atenție!, ci se pot îmbogăți permanent). Și încă: asigură mijloacele necesare comunicării și sincronizării între centrele locale și regionale din cadrul SEI.

SIVCO România a certificat deja peste 150 de specialiști în utilizarea AEL, oameni care bat țara, prin toate unitățile de învățământ, pentru a instala sistemul dar și pentru a instrui, la rândul lor, personalul didactic și administratorii de rețea. La sfârșitul a cel puțin cinci zile de instruire se dă un test și au loc lecții deschise. Dar lucrurile nu se termină aici: după 4-6 săptămâni, o altă echipă vine să evalueze rezultatele celei dintâi și progresele făcute între timp de personalul școlii. Au trecut deja prin acest proces peste 13.000 de

rea la clasă a materialelor incluse în platforma AEL

persoane. În principiu, în fiecare școală trebuie să știe cum funcționează AEL cel puțin șase cadre didactice, un administrator de rețea și o secretară. În practică, interesul pentru sistem a fost atât de mare încât s-a ajuns la o medie de 11 „instruiți” pe școală.

Pentru a susține cât mai bine proiectul, s-a organizat și un concurs național de software educațional, Cupa SIVECO. Așteptările organizatorilor au fost depășite: în concurs au fost înscrise peste 300 de aplicații cu caracter educațional, în mai toate domeniile, de la matematică, fizică și chimie până la economie și literatură! Știu românii să programeze! Drept care, cinci dintre programele ajunse în finală au fost achiziționate de SIVECO România și incluse în platforma AEL.

Putină istorie (e vorba deja de istorie!): în 2001 MEC a demarat faza I a SEI, dotarea cu rețele informatice și soft educațional a 120 de licee-pilot, implementare încheiată un an mai târziu; a doua fază a demarat în noiembrie 2002 și s-a încheiat în octombrie 2003, incluzând dotarea similară a 1.100 de licee; faza a treia presupune, în 2004, extinderea sistemului la încă 290 de licee, cele vocaționale și tehnologice. Peste 350 de lecții noi sunt gata să se adauge celor deja existente, plus enciclopedii și dicționare. Elevii cu aptitudini în IT vor fi atrași în dezvoltarea sistemului. Nu în ultimul rând, se va extinde informatizarea administrativă a învățământului preuniversitar, în condițiile în care softul de admitere în liceu (ADLIC) se va afla deja la a patra ediție (prima a fost premiată de Comisia Europeană), însoțit de *Titularizare 2004* și *Bacalaureat 2004*.

Mărturi, experiențe, mici miracole

SIVECO România are în planul de acțiuni pe anul 2004 și o cercetare mai puțin obișnuită pentru o casă de software. Este vorba despre impactul utilizării tehnologiilor didactice bazate pe lecții asistate de calculator. Excelenta colaborare pe care SIVECO România SA o are cu Institutul de Științe ale Educației este atestată de prof. univ. dr. Eugen Noveanu, reputat cercetător în domeniul psihopedagogiei: „Implementarea SEI este în concordanță cu standardele ISO 9001/2000. Metodologia generează o bază de indicatori cantitativi cu referire la situația IT în școala românească, dar se simte nevoia unei auditări calitative. Astfel s-a ajuns la necesitatea începerii unei cercetări, pentru prima dată în Europa Centrală și de Est, privind impactul unor tehnologii educaționale inovative asupra societății. Cu toții simțim că este bine, citim în tratate de specialitate despre necesitatea informatizării, dar numai

prin actul cercetării științifice, riguroase vom avea și certitudinea lucrului bine făcut”.

Andreea Neagu, de la *Colegiul Național Cantemir Vodă (CNCV)* din București, își amintește: „Într-o zi am descoperit că se organizează un concurs de software educațional. Era vorba despre Cupa SIVECO. Mi-a atras atenția faptul că avea o finalitate clară: lecțiile virtuale urmau să fie integrate în platforma AEL și utilizate în licee. Calificarea în finala concursului de anul trecut a fost ceva neașteptat. Mă gândeam că mai erau atâtea lucruri de făcut, atâtea idei pe care nu mai avusesem timp să le pun în practică. Și totuși, s-a întâmplat! Când a început decernarea premiilor, neliniștile și emoțiile noastre au început să crească. Timpul trecea, erau anunțate cele mai bune lucrări, dar a noastră nu! Până când n-a mai rămas de acordat decât premiul cel mare. Ce-am simțit atunci e greu de definit...” Epilog: la începutul lui decembrie 2003, echipa CNCV, alături de SIVECO, a reprezentat România la Târgul internațional de software educațional *Online Educa Berlin*.

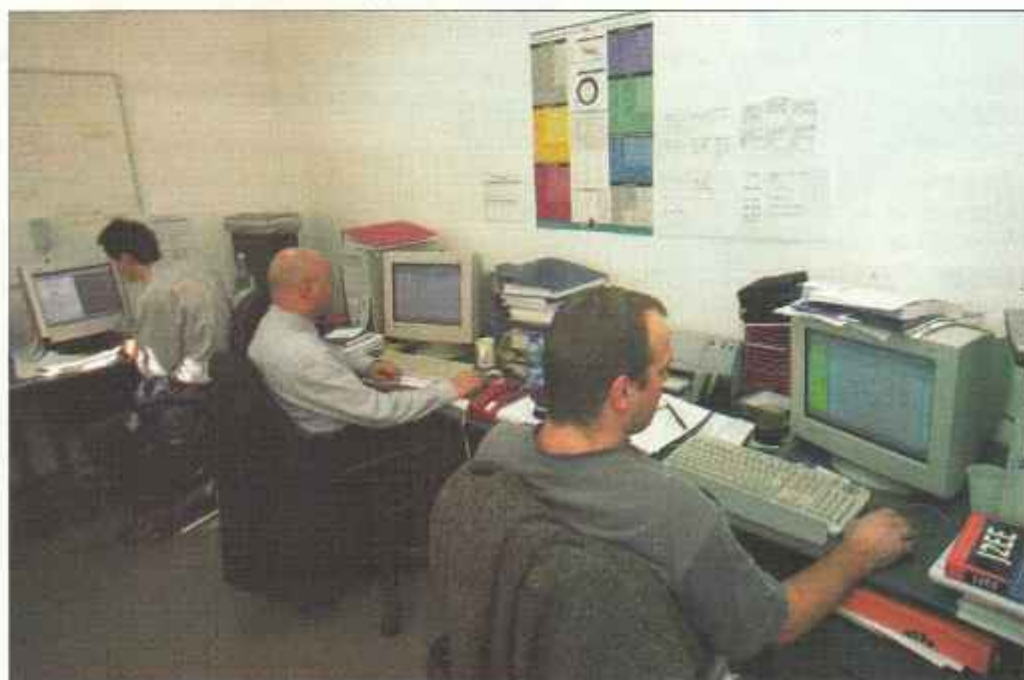
Efervescența creată de SIVECO România a cuprins de mult provincia. Galațiul pare să încerce a deveni o capitală a software-ului educațional românesc, după ce, în 2001, Octav Mănăilă, Daniel Cocos și Adrian Comănescu au creat *Casa de Soft United Software Corporation*, companie privată cu capital integral românesc care are ca obiect de activitate realizarea și furnizarea de programe informatice, precum și consultanță în domeniul IT&C. USC a strâns în jurul ei o serie de mici producători de software educațional. Toată această activitate a putut fi dezvoltată

în primul rând datorită programului SEI și a colaborării cu SIVECO România. Interesant de constatat este faptul că, în majoritatea cazurilor, aceste firme au plecat de la existența a cel mult două persoane pasionate de educație și de materiale multimedia, care lucrau în condiții de *home-office*, ajungând în prezent la o activitate stabilă, coerentă și cu un bun potențial de creștere.

La rândul lor, foști olimpici internaționali ai României au descoperit rețeta succesului în software, într-o țară în care exodul tinerei generații și mai ales migrarea inteligenței produce îngrijorare. O excepție o constituie echipa de tineri studenți, foști olimpici în informatică, asociați fondatori ai firmei *Spider Net SRL*. Lor li s-a oferit o șansă extraordinară de valorificare a potențialului creativ, atunci când li s-a propus colaborarea în cadrul programului SEI. Sunt patru băieți și o fată, nu au mai mult de 22 de ani fiecare, dar sunt serioși și hotărâți să reușească.

Unul dintre cei mai cunoscuți profesori de informatică din România, prof. dr. Adrian Niță, de la *Colegiul Național Emanuil Gojdu* din Oradea, spune că „Principalii beneficiari ai SEI, elevii, sunt și cei mai aprigi susținători ai utilizării platformei AEL. De fapt, sincer vorbind, ei, elevii sunt cei ce trag de profesori pentru folosirea la clasă a materialelor educaționale incluse în platforma AEL și tot ei sunt cei care ne critică cel mai tare atunci când din varii motive nu apelăm la soft educațional pentru temele dezbătute la oră”.

Text: Tudor Călin Zorojanu

Class, trupa care de zece ani dă clasă

Anul acesta, Mihaela, Anca, Vlad și Florin au lansat, în *Club Max*, un nou album – *Pentru dragoste*, care, speră ei, le va aduce un nou succes.

Într-un deceniu de existență, *Class* este una dintre puținele trupe românești care nu și-au presărat viața cu scandaluri. Sigur, a plecat la un moment dat Mihaela Florea și a venit

în locul ei Anca Badiu, dar schimbarea s-a petrecut în liniște, fără furtuni inutile, fără campanii acerbe de presă, cum s-a întâmplat cu alte trupe. De la primul lor album –

Răspuns, trecând prin albumele *Aproape de tine*, *Color*, *Hipnotizat*, *Luna mi-a zămbit*, și până la ultima lor creație – *Pentru tine*, cei de la *Class* și-au dovedit într-adevăr clasa. Anul trecut, *MTV România* l-a recompensat cu premii, anul acesta sunt deja nominalizați la două categorii: cel mai bun cântec al anului 2003 (*Luna mi-a zămbit*) respectiv cea mai bună trupă pop.

Nu l-am văzut prezent, însă, la concursul pentru *Eurovision*, de la care, fie vorba între noi, au lipsit destule alte trupe românești la modă. De altfel, formația *Class* lipsește de câțiva ani de la cunoscutul concurs și, în general, nu prea mai este interesată de asemenea manifestări muzicale. Florin, de obicei taciturnul trupe la interviuri, mi-a declarat cu impetuzitate: „Nu ne place la *Eurovision*! E o prostie, o pierdere de timp și de energie. Efort total inutil. Chiar și cei care câștigă concursul internațional *Eurovision*, nu fac nimic după aceea. Mai aude cineva de ei, după ce concursul s-a încheiat? Nul! Dacă vrei să faci muzică de calitate și de actualitate, nu te duci acolo”. Anca îi ține isonul. „*Eurovision* este un concurs cu muzică de acum 15-20 de ani. Atât din punct de vedere al

Patru tineri își iau în '94 numele de scenă Class. „Sună bine în engleză!”, s-au gândit ei atunci. Titus Munteanu a descoperit, în discoteca Why Not, că tinerii aveau dreptate! I-a trimis imediat la Școala Vedetelor și, astfel, pentru Class începea drumul către celebritate.

aranjamentului muzical, al orchestrației cât și al stilului. Nu. *Eurovision* se adresează unei anumite categorii de vârstă, cam de la 35 de ani în sus. Nu avem ce căuta acolo. Nu ne interesează”. Vlad nu s-a lăsat mai prejos, ca și colegii săi, el consideră că: „*Eurovision* nu ne reprezintă

pe noi ca muzică. Dacă o melodie este bună se impune în topurile românești, iar dacă nu, nu!”

Noul album, *Pentru dragoste*, promite celor de la *Class* un nou succes. Timp de un an și jumătate cei patru membri ai formației au muncit intens pentru a-l surprinde pe toți cei sensibili la iubire și genul de muzică promovat de trupă. Melodia *Pentru dragoste* „amenință” deja să devină un hit, la ora la care am discutat cu membrii formației piesa deja urcase pe locul 11 în *Top 100*. Promițător, având în vedere că anul trecut, în același top, melodia lor, *Luna mi-a zămbit*, s-a menținut pe locul întâi timp de șapte săptămâni în *Top 100*.

Un record pe care *Class* l-ar dori și acum.

„Sperăm foarte mult și de la piesele *Baby*, *Fără tine* și *Spune-mi*. Nu vom mai lansa alt album anul acesta, deocamdată lucrăm la un proiect muzical pentru Marea Britanie, iar la începutul lunii mai vom merge într-un turneu în Australia. Este vorba despre un proiect început de Ministerul Turismului. Vom cânta alături de *Zdob&Zdub* și, dacă nu vor avea alte proiecte, ni se vor alătura și cei de la *Trei Sud-Est*”, declară Anca. „Poate vom merge și în Tasmania, că e aproape. Mi-aș dori să văd un diavol tasmanian!”, spune, în glumă, simpatica Mihaela, cea mai zămbăreată membră a grupului.

Momentan, *Class* nu se gândește la schimbări în formație, în stil sau look. Și fetele și băieții sunt mulțumiți cu situația actuală. O problemă ar fi dieta, dar e un incident minor. Mihaela și Anca se străduiesc din răsputeri să facă față dietei. Ba l-au convins și pe Vlad să li se alăture. Vlad merge acum la sala de fitness, ține regim, iar rezultatele sunt pe măsură. Un real progres! „M-au convins. Anca mi-a dat o rețetă specială, de la o prietenă de a ei. Am mâncat fără pâine și fără prăjeii în ulei. Numai grătare din pui și vită și salate. Se vede nu?!” spune răsând Vlad.

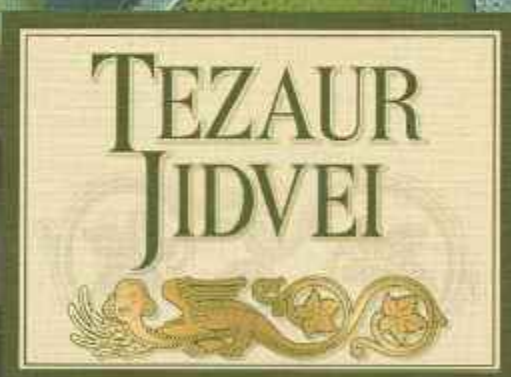
Prietenosi și glumeți, cei patru membri ai formației se tachinează între ei, fiecare având ceva de spus despre ceilalți. „Anca e o persoană foarte ambițioasă...”, spune Vlad, iar Anca îi dă replica: „Și fițoasă, așa îmi spuneți voi câteodată... Dar și Vlăduț e insuportabil, are trei telefoane și nu răspunde la nici unul și nu mai suport!” Apoi, adaugă: „În rest... e băiat bun, cu suflet”. Despre Florin, Mihaela susține că este un tip extrem de punctual, un fel de *born entertainer*. Florin nu a vrut să dea calificative Mihaelei, dar Anca s-a repezit în locul lui: „Mihaela nu se supără niciodată. Este foarte răbdătoare și foarte zămbitoare”.

Interviu: Alice-Claudia Gherman

Foto: Robert Hancianec

O prețioasă lecție de armonie

În noua colecție de vinuri Jidvei, Tezaur Jidvei, soiuri de renume ale Podgoriei Târnave își împletesc aromele pentru a crea o armonie savantă, plăcut echilibrată, menită să ispitească gusturile celor mai exigenți pasionați de vin.

Respectă-ți plăcerile!

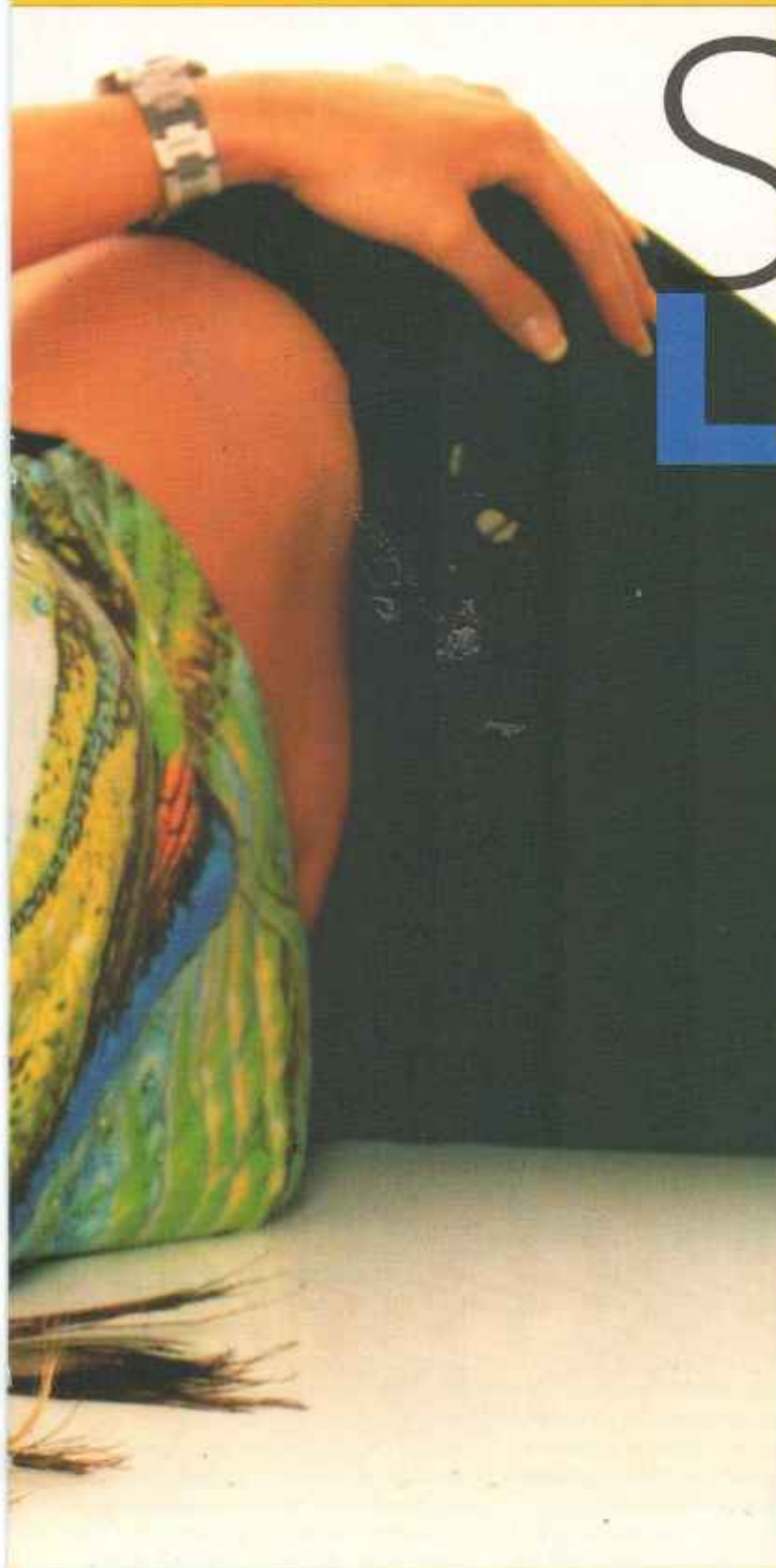

Succes? **I admit!**

Trebuie să admitem că Sanda Ladoși s-a prezentat admirabil la selecția națională a *Eurovision*. Trebuie să mai admitem că niciodată, în 16 ani de carieră, Sanda n-a fost antrenată în vreun scandal, lucru rar în mediul show-bizz. Nici chiar acum, când au existat oareșce controverse, Sanda n-a marșat. S-a spus că s-ar fi certat cu Elena Cârstea? Nici vorbă. „O cunosc pe Elena din '89. Nu ne-am certat niciodată, nici n-am avea de ce. Nici o competiție nu mă poate pune într-o postură proastă față de un coleg, sau să pun eu

pe cineva într-o lumină proastă. Pe mine nu mă transformă nimic. Îmi place să fiu un om normal. Pentru că e mai simplu să fi un om normal decât unul creat!” Tenace, francă, veselă, strălucitoare. Un temperament sportiv, educat în ani buni. A făcut înot, baschet, călărie, în paralel canto, pian și chitară clasică. „Ne-au învățat părinții să facem de toate, pe mine și pe fratele meu. Am fost astfel obligați să ne drămuim timpul, ca să n-avem când să ne gândim la prostii.” Cizelând și voce, și trup, și caracter, Sanda a întâlnit prieteni buni, cu

Sanda LADOȘI

care a evoluat împreună. Unul dintre ei e Marcel Pavel; alături de care a cântat în mai toată Europa și în America. „Cunosc sentimentul patriotic. În totdeauna am fost mândră că vin din România când am cântat pe scenele lumii. Am cântat în fața unora dintre cei mai puternici oameni la nivel mondial. Dacă pe ei l-am convins, sunt sigură că o să fie bine și în Turcia!” Nu-și pune problema câștigului. Nici în faza națională nu visase că va câștiga. O interesează mai mult să se prezinte fără cusur, pentru că toată lumea e cu ochii pe

ea. Și ține foarte mult să-și prezinte echipa; fără de care n-ar fi reușit. Unul dintre cei mai emoționați, probabil, de evoluția Sandei, este prietenul ei, omul de afaceri Ștefan Tache. Obişnuit cu calculele, Sanda l-a găsit, în noaptea concursului național, adunând voturi, umplând hârtiute cu socoteli, „ca un copil...” Ștefan o să o însoțească și la Istanbul, alături de o foarte bună prietenă. Până atunci, repetiții peste repetiții, așa încât toate gesturile să devină rutină. Coboare, interviuri peste interviuri, dietă, sport, dragoste și regretul de

a nu petrece măcar o oră în preajma calului ei, un păsânge arab primit în dar de la Ștefan.

Echipa câștigătoare: interpret – Sanda Ladoși; compozitor: George Popa; text – Irina Gligor; backing vocal – Irina Gligor și Stela Anița; dansatori – Edi Stancu, George și Florin (Calsă); costume: Răzvan Ciobanu; coafura – Geta Voinea; machiaj – Alexandru Abagiu.

de **Gia Iova**
din **arhiva personală**

Daniela Nane

ispitește

Trezit de dimineață, filmări, repetiții și spectacole la teatru, ședințe foto, plimbări cu fiul său prin parc, cam așa arată programul Danielei în ultimul timp. Este ocupată mai ales de când a acceptat să joace în serialul *Căsătorie de probă* de pe postul Acasă. Inițial a refuzat propunerea de a juca, pentru că avea alte proiecte, dar, cum scenaristul crease personajul Roxana gândindu-se la ea, până la urmă a acceptat. „Am acceptat, pentru că este un scenariu foarte bine scris, distribuția este bună și mi-a plăcut personajul”, spune actrița care are experiența de a mai fi jucat și în alte filme de televiziune.

Roxana Caraman este o tânără femeie de afaceri, văduva unui amiral respectat în Constanța care, după moartea soțului, profitând de reputația și relațiile lui, a pus bazele unei afaceri de succes și a devenit una dintre cele mai puternice și influente persoane din zonă. Acceptă rugămintea unui prieten al răposatului soț de a ajuta un tânăr om de afaceri din București să se pună pe picioare și așa intră în legătură cu Alexandru.

Tânăra, atrăgătoare, puternică – acestea sunt calitățile pe care le doreau producătorii pentru protagonista ispititoare Roxana Caraman din serialul *Căsătorie de probă*. Daniela Nane are aceste atuuri și s-a dovedit cea mai bună alegere pentru rolul respectiv.

Pentru că este mereu singură, începe să-l provoace pe acesta în fel și chip, mai ales că este genul de femeie căreia îi place lupta mai mult decât gustul victoriei finale. „Îmi place să joc acest personaj, pentru că nu e doar un personaj puternic și influent, ci are și o latură sensibilă, vulnerabilă chiar. Nu mai are încredere în oamenii. Deși este o femeie tânără și de succes, e nefericită, pentru că are senzația că toți bărbații cu care are de-a face îi pândesc averea și nu o iubesc pe ea ca persoană”, așa vorbește despre personajul pe care îl întruiează în serial. „Eu abordez cu seriozitate orice personaj primesc și mereu caut un element care să-mi amintească pe platou că trebuie să am reacțiile Roxanei, nu pe ale mele. E o tehnică de joc pe care o am și îmi e mult mai simplu așa. Niciodată pe scenă sau în film nu mă recunosc în

acel personaj, întotdeauna îmi găsesc un element care să mă distanțeze de mine, ca să nu fiu eu peste tot, să nu fie la fel.”, mărturisește Daniela și continuă: „Pentru un rol într-un serial îți trebuie concentrare foarte mare, deoarece secvențele nu se filmează în ordine cronologică. Se stabilesc locațiile și filmezi scenele într-o ordine aleatorie, care nu ține seamă de cursul firesc al lucrurilor. Trebuie în primul rând să citești scenariul și să fii foarte atent la transformările personajului tău de-a lungul timpului.” Cu o zi înainte de filmare, acasă, se uită câteva ore pe scenariu, vede ce secvențe se vor filma, învață textul și gândește cum trebuie să se îmbrace. Trei zile pe săptămână este pe platou alături de protagoniștii din *Căsătorie de probă* de dimineață până seara, la care se adaugă spectacolele de la teatru și rolurile pe care le are de jucat în două lung metraje, *Orient Express* în regia lui Sergiu Nicolaescu și *Aventurile unei zile* în regia lui Petre Năstase. Este un program încărcat, dar până acum s-a descurcat: „Mi s-a întâmplat de trei ori până acum să mă trezesc la șase, să fiu la opt pe platou, să filmez până la șase după amiază, să fug la teatru, să termin spectacolul la nouă și jumătate și apoi să mă întorc la filmare unde am stat până la una noaptea. Îmi e destul de greu așa, pentru că a doua zi o iau de la capăt.” În momentele de pauză de la filmări încearcă să își conserve energia, se gândește la ceea ce are de făcut, râde cu colegii.

În puținul timp liber pe care îl are, citește, merge la un centru de frumusețe și stă cu fiul său care glumește cu mama când o vede la televizor, spunând că nu este cu el, ci acolo. Regretă că nu a văzut ultimele apariții în materie de film de pe marele ecran, dar își propune ca în vacanța de Paști să recupereze.

text **Raluca Șeinoiu**

foto **arhiva Acasă**

BONTON DĂ TONUL

APA TONICĂ DE LA BUCOVINA

"BonTon dă tonul bunei dispoziții. BonTon este mai mult decât o apă tonică: e o stare de spirit efervescentă. E o băutură care, în proporțiile potrivite, dă tonul amar-dulce-acrișor al cocktailurilor. Se combină și te combină cu tot ceea ce este de bun gust. E de bonton să bei BonTon!"

Servicii sexuale punct.ro

Internetul este cu siguranță locul prin care aveți acces la cea mai mare cantitate de informație. Nici o bibliotecă din lume nu îl poate concura. Atunci când se spune că pe Internet poți găsi orice este perfect adevărat. Iar unul dintre lucrurile pe care oamenii le caută și care aici există din belșug este sexul.

Sexul pe Internet vine în toate formele posibile, de la imagini și filme de mici dimensiuni și până la desene pornografice și înregistrări audio. Pe site-urile românești un loc aparte îl au însă anunțurile pentru „escorte”. Teoretic, o escortă este o persoană care îți ține companie pe o perioadă de timp. De exemplu, dacă sunteți un om de afaceri care nu are prietenă sau nevastă vă puteți duce la o petrecere însoțit de o escortă. Ea nu vă va face de rușine pentru că a terminat o facultate, știe limbi străine și este expertă în conversație mărunță. Asta la nivel teoretic, pentru că anunțurile de care vorbim ascund de fapt prostituția. Care prostituție este în continuare ilegală în România.

„Te pup dulce, eu sunt Adela, am 18 ani, 175cm/53kg și vreau ce vrei tu. Dacă nu știi ce vrei, te voi face eu să știi. Pretul meu este de 150 USD/2 ore”

Cam așa sună un anunț de pe unul din site-urile vizitate. Nu este o mare diferență față de ceea ce aveți ocazia să găsiți la mica publicitate din ziare. Avantajul constă în faptul că vă stau la dispoziție mai multe imagini și puteți să alegeți fata care vi se pare cea mai atrăgătoare. Anunțurile care oferă servicii de escortă, atât femeii cât și bărbați, vin din partea escortei sau din partea unor agenții specializate.

<http://friends.xclub.ro> este site-ul care găzduiește cele mai multe anunțuri ale unor persoane care oferă servicii de acest tip. Nu o să găsiți în anunț detalii legate de preț, dar

rubrica dedicată anunțurilor se numește „Escort”, iar descrierea tipică este „relație de scurtă durată pentru sex”. Anunțurile sunt cel mai adesea însoțite de o imagine.

Tot pe acest site aveți la dispoziție și anunțuri ale unor persoane care caută parteneri pentru o relație sexuală, dar care nu se declară escorte. Dacă răspundeți la un astfel de anunț s-ar putea să aveți surpriza ca aleasa sau alesul vostru să fie interesat tot de servicii plătite.

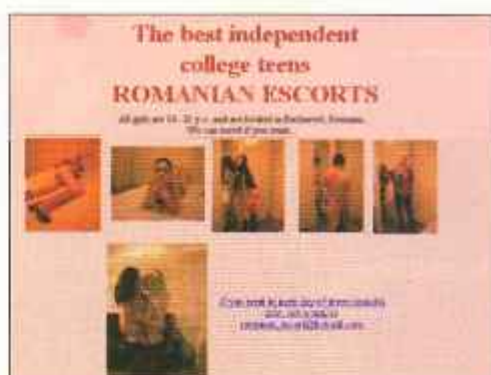
Un alt loc de pe Internet unde puteți să găsiți anunțuri cu imagini este la adresa <http://romania.acquaintances.com>.

Atenție, însă! Site-ul conține materiale pornografice.

Unele dintre fetele care se prezintă au poze găzduite chiar de acest site sau au site-uri proprii. Pot fi contactate cel mai adesea prin e-mail, dar am găsit și numere de telefon.

http://www.geocities.com/romanian_escort este un site fără nici un fel de perdea care ține de o „companie de escorte”. Aveți la dispoziție imagini cu câteva fete în ipostaze provocatoare și o descriere care nu lasă loc de îndoială. Fetele își oferă serviciile sexuale, iar voi trebuie să trimiteți un e-mail la adresa de pe site. Prețurile nu sunt afișate, iar descrierile sunt în engleză. Trebuie spus că majoritatea agențiilor nu se adresează românilor ci cetățenilor străini care sunt preocupați de felul

cum își vor petrece timpul la noi în țară.

LeFantasy este o agenție de escorte profesională. O găsiți la adresa www.lefantasy.com. Serviciile sunt oferite în locații din toată Europa, inclusiv București. Tot conținutul site-ului este în engleză, iar fetele prezentate se laudă cu cunoașterea mai multor limbi străine și chiar și cu absolvirea unei facultăți. În ciuda faptului că descrierea nu vorbește despre oferirea de servicii sexuale, pozele le prezintă pe fete dezbrăcate.

Contactul se face prin completarea unui formular, iar pentru a avea acces la o escortă trebuie să faceți o rezervare fermă. În cazul în care vă propuneți să vizitați România, puteți să folosiți serviciile companiei și pentru a închiria o cameră la hotel. Cei de aici vă promit o reducere de preț. Închirierea unei fete costă între 250 de euro pentru cinci ore și 1.200 de euro pentru 72 de ore. Cei cu dare de mână pot închiria și pe o perioadă mai lungă de timp sau pot apela la serviciile a două fete. Sănătatea escortelor este garantată prin analize medicale la zi.

Text: Mugurel Mărgărit

Căpitanul concursului organizat de
Editura Niculescu, la data 3/2004 este
Dianu Pandele, jud. Brăila

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de:

500.000 lei

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Prosei nr. 1, cod 71341, sectorul 1
Căpitanul va fi desemnat prin tragere la sorți. Data limită de trimitere
a scrisorilor dumneavoastră este **21 aprilie 2004**, data poștei

Concursul sponsorizat de EDITURA NICULESCU

IL CALCIO

**Cel mai bun campionat
de fotbal din lume.
Cei mai buni jucători.
Cele mai bune meciuri.**

**Bucură-te de spectacol!
Bucură-te de fotbal!
Pe B1 TV.**

Lia Roberts:

Interviu

Cocosul meu

nu cântă pe gardul nimănui

Am negociat îndelung despre ce vom vorbi. Lia Roberts este cu adevărat un reprezentant al politicii americane. Atentă la fiecare cuvânt și la fiecare expresie care ar putea fi distorsionată.

A pățit-o și acum suflă și-n iaurt.

„Vreau să fiu soluția problemei,

▼ **Primul contact cu România, după o lungă pauză, pare să fi fost cumva dezamăgitor pentru dv.**

– Nu, stați puțin, n-a existat o pauză! Eu am plecat prin căsătorie în 1979, împreună cu fiul meu, dar n-am fost „dispărută de pe firmamentul” românesc. Am plecat legal, cu aprobare din partea Consiliului de Stat, cum era atunci în cazul căsătoriei cu un cetățean străin...

– **Cât de greu ați obținut aprobarea?**

– A durat șase luni. Cu Statele Unite era o situație specială, pentru că acorda României clauza națiunii celei mai favorizate, așa că aprobările de căsătorie și de plecare se dădeau mult mai repede.

– **Nu v-au chemat pe la autorități să vă convingă să rămâneți?**

– Nu. Am depus actele pe 2 octombrie 1978 – n-am să uit niciodată! – și am primit aprobarea pe 2 aprilie 1979. Este adevărat că s-au făcut intervenții la nivel înalt, șase senatori americani au scris Consiliului de Stat și personal lui Ceaușescu – erau relațiile soțului meu. Așa am obținut aprobarea într-un timp record chiar și pentru SUA. Pentru alte țări

dura incomparabil mai mult, știu pe cineva care aștepta de zece ani aprobarea de căsătorie cu un cetățean din Italia!

– **Spuneți că n-ați rupt legăturile cu țara.**

– Într-adevăr. Am obținut și aprobarea de plecare și am ajuns în Statele Unite, dar am revenit după doar 11 luni aici, unde rămăsese restul familiei mele, apoi am venit în fiecare an, inclusiv în vara lui 1989.

– **Bănuiați ce va urma?**

– Nu. Sigur, era o atitudine generală de expectativă, liniștea dinaintea furtunii, în toată Europa de Est, prin care am trecut, venind din Franța, era un freamăt, șurubul era prea strâns ca să nu pocnească. Știam că rudele mele mănâncă salam cu soia și să vă spun ceva: am mâncat și eu!

– **Nu veneați cu mărfuri de afară?**

– Ba da, dar cât poate să țină un salam? Și cât să cumperi?

– **Dar le trimiteați pachete cu cafea și altele?**

– Sigur că da, trimiteam chiar și o dată pe lună! Vorbesc despre mama mea, cu familia ei, plus bunicii, și despre tatăl meu, cu familia lui, inclusiv sora mea vitregă. Plus veri, verișoare, unchi... Am susținut material toată familia în acei ani și știu exact cum trăiau.

– **Să revenim la primul contact de după lansarea candidaturii dv. – v-a decepționat presa?**

– Nu am fost decepționată, ci doar surprinsă că nu s-a redat corect ceea ce s-a întâmplat și ceea ce am spus. Cuvintele mele au fost scoase din context. E adevărat, am spus că românii trebuie să meargă cu picioarele înainte spre Europa, dar precizând imediat: „Ceea ce vreau să spun este să meargă cu fața către Europa” – totul a fost spus într-o singură respirație! Dar s-a tăiat, s-a trunchiat și s-a exploatat în sensul că nu știu să vorbesc românește. Dv. puteți spune acum dacă e adevărat! Nu mă așteptam să mi se pună coroane pe cap, ci să se redea exact ceea ce spun. Dacă e editorial, scrie sus *Editorial* și atunci poți să spui ce vrei, dar când relatezi nu editorializezi, ești reporter.

– **Asemenea trunchieri nu se practică și în America?**

– Fără doar și poate, dar nu distorsionând mesajul!

– **Bine, asta e presa, sau o parte a ei, dar populația? Cum credeți că vă percepe?**

– Îmi pare bine că ați pus această întrebare, pentru că ar fi fost lipsit de modestie să abordez eu subiectul! Este absolut ulmitor să văd cum, dintr-o persoană necunoscută, cum eram, în trei luni 70% din populație a ajuns să știe despre mine. Putem să coborâm în stradă și să vedem dacă lumea se uită la mine, și cum: cu plăcere sau cu încruntare. Acest lucru l-am observat nu numai în București, ci și la

Arad și Timișoara, unde am fost recent să aduc un omagiu celor care și-au dat viața în revoluție și ca să-mi revăd prietenii.

– **N-ați întâlnit și oameni care să vă spună: „Ce-ați venit aici, că aici e nebunie!”?**

– Sigur că am întâlnit! Dar nu spuneau asta ca să mă descurajeze. Oamenii sunt mirați, cum poate cineva să lase o situație ca a mea, în Statele Unite, și să vină aici să se expună la injurii și distorsionări!

– **Chiar, cum poate?**

– Din dorința extraordinară de a face ceva pentru România, cum am făcut de altfel și până acum, cel puțin de când am devenit consul onorific, în 1998. Eu am devenit cetățean american în decembrie 1982. Pe atunci, legea americană cerea să renunți la vechea cetățenie și la eventualele titluri nobiliare, în ideea că toți suntem cetățeni egali. Nu ți se dădea un termen, dar trebuia s-o faci. N-am făcut-o imediat și așa am ajuns în România cu două pașapoarte. Mi s-a părut corect să le arăt pe amândouă la vamă și atunci – n-o să uit câte zile o să am! – ofiterul le-a azvârlit înapoi pe cele americane, al meu și al fiului, spunând cu dispreț: „Nu ne interesează câte pașapoarte aveți! Cât sunteți în România, sunteți cetățeni români și așa vă tratăm, să vă între bine în cap!” Drept care, la întoarcerea în State, am renunțat la cetățenia română...

– **Când v-ați reluat-o?**

– În 1989 am privit schimbarea cu o oarecare suspiciune. Am recunoscut câteva personaje despre care n-am înțeles ce căutau acolo, așa că am preferat să „stau pe bară”, cu prudență, până mă lămuresc. Abia în 1996 mi s-a părut că poporul a știut să ia frâiele în mâini și să aleagă un guvern democrat. Alegerile din 1992 nu fuseseră concludente pentru mine, practic nu exista un termen de comparație...

– **Au mai fost alegeri și în 1990.**

– Da, dar în cu totul alte circumstanțe! Deci, după alegerile din 1996 mi-am cerut înapoi cetățenia. Acum știu că poporul român are puterea să-și schimbe situația prin vot!

– **Cu alte cuvinte, simpatizați cu CDR.**

– Nu, nu, n-aș putea să spun că am fost simpatizanta vreunui partid! Am văzut însă schimbarea, chiar dacă n-am fost în niciun fel implicată în ea. De altfel, nici în ziua de astăzi nu știu care a fost de fapt rolul acestei Convenții Democratice, care s-a dovedit foarte fragilă. Cum spune și numele – era o convenție, o înțelegere, nu o întâlnire de idei: convenim să mergem împreună pentru un anumit scop.

– **Cum ați ajuns consul onorific? V-a numit Emil Constantinescu?**

nu să devin parte din problemă!"

– Președintele Constantinescu nici nu știa despre existența mea în America! Eu am fost în toți acești ani foarte activă, spuneam că sunt *full time professional volunteer*. 24 de ore din 24, 365 sau 366 de zile pe an, de când am ajuns în Statele Unite. Am o dragoste extraordinară pentru politică! Sunt profesionistă pentru că am acumulat o experiență și voluntar – pentru că nu am primit nici măcar un cent pentru tot ceea ce am făcut, din contră, am cheltuit sute de mii de dolari pentru candidații pe care i-am sprijinit, de la nivelul de judecător la cel de președinte.

– **Pe la noi e puțin invers: politica îți aduce bani.**

– Asta este marea deosebire! Politica trebuie să fie că faci ceva pentru alții, nu pentru tine. Am subvenționat evenimente care au avut loc la mine acasă, colectări de fonduri pentru candidați, cu invitați dintre cele mai renumite persoane, participarea era de 500 sau 1.000 de dolari, eu asiguram cateringul, se dădea o masă la un anumit nivel, plus cheltuieli pentru materialele tipărite, plus contribuțiile mele directe, la suma maximă admisă de lege, o mie de dolari pentru un candidat. Ei, bine, la un eveniment organizat în Las Vegas în 1997, o doamnă, care era șefa Protocolului statului Nevada, mi-a spus că ar fi bine să-l cunosc pe consulul general al României, din Los Angeles, care era Bujor Sion. Acesta m-a prezentat ulterior ambasadorului Mircea Geoană, care mi-a propus să fiu consul onorific – era în plină campanie pentru apropierea de SUA și NATO. Am acceptat, considerând că România chiar merita să iasă din conul de umbră în care se afla.

– **Asta se întâmpla pe vremea lui Emil Constantinescu. Puteți nega o „răceală” actuală între el și dv.?**

– Nu există nici un fel de răceală! Nu știu de unde vine această idee!

– **Păi, în ianuarie v-ați consultat cu mai toți liderii politici în afară de Constantinescu.**

– M-am consultat doar cu cei care urmau să aibă candidați la Președinție și cu domnul Iliescu, căruia îi datoram acest respect, pentru că este șeful statului.

– **Dar și cu Victor Ciorbea.**

– Întâlnirile despre care vorbesc sunt cele pe care eu le-am inițiat. Domnul Ciorbea este cel care m-a invitat la sediul PNȚCD și am vorbit circa 15 minute, a fost altfel de convorbire.

– **V-ați așteptat să vă caute și domnul Constantinescu?**

– Am să vă spun foarte sincer: nu m-am gândit, îl respect pentru ceea ce este și presupun că și dumnealui mă respectă. Domnul Ciorbea nu mă cunoscuse niciodată, mă văzuse doar bidimensional, ca să zic așa, pe

hârtie sau la TV, și probabil că avea o curiozitate personală. În plus, circulase zvonul, prin noiembrie, că PNȚCD ar vrea să mă sprijine pentru Președinție și am vrut să-l privesc în ochi pe dl Ciorbea când îl întreb dacă de acolo a pornit zvonul.

– **Mi-ați spus că nu vreți să mai vorbiți despre foștii dv. soți, nici despre fiul dv. Dacă trageți o cortină între viața publică și cea privată, lumea o să încerce să se uite pe după cortină. Vă asumați riscul?**

– Nu e vorba atât despre viața mea privată cât despre cea a familiei mele. Cred că am spus deja tot ceea ce era de spus. Fiecare a tras ce concluzii a vrut și a întors lucrurile pe toate fețele! Nu m-am supărat pe nimeni, pentru că în final adevărul iese ca untdelemnul la suprafața apei. Mama și sora mea trăiesc în România, iar fiul, nora și nepotul meu sunt în Statele Unite. Nu vreau să li aduc în prim-plan, ca să nu-i expun. Acești oameni trebuie să-și vadă de viața lor. Dacă fiul meu ar veni în România să mă ajute, s-ar zice că vine pentru cine știe ce tranzacții necurate!

– **Curiozitatea față de familie și trecut nu e o invenție românească, mai degrabă americană!**

– Absolut! Dar s-a spus tot ceea ce era de spus! Ce să mai spun? Că are 35 de ani, este căsătorit și are un băiețel de cinci ani și jumătate?

– **Să vă trăiască!**

– Mulțumesc frumos, și dv, la fel! Asta este tot ceea ce este de știut!

– **Dacă nu intrați în turul doi, către cine vă dirijați voturile?**

– Dacă m-aș gândi la asta, ar însemna că n-am venit să câștig! Or, eu mă gândesc să câștig! N-am venit aici să pierd vremea, nici să fac jocurile cuiva, indiferent ce s-a scris în presă: N-am lăsat 25 de ani petrecuți în arena politică americană, unde am ajuns în vârf – pentru ce? Eu n-am nevoie să-mi scriu în CV „fost candidat la Președinția României”! Nu am nevoie de nimic de la nimeni, n-am făcut nici un fel de afaceri în România, n-am câștigat nici un leu aici, nu datorez nimănui nimic, nu mă are nimeni la mână...

– **Adversarii dv. o să spună: „la uite, are bani, dar nu investește în țară!”**

– Pot să zică tot ce vor! Eu sunt aici ca să candidez la Președinție. Eu vreau să fiu soluția problemei, nu să devin parte din problemă! Dacă investesc bani și, totodată, candidez la Președinție, devin parte din problemă. Așa cum vă spuneam, nu datorez nimănui nimic, cocoșul meu nu cântă pe gardul nimănui, sunt independentă, dar dacă un partid vrea să mi se alăture, foarte bine – este o stradă cu un singur sens! Eu vin aici cu altă mentalitate politică, vin să construiesc, nu să le spun

oamenilor ce să facă – au auzit destul asta în ultimii 60 de ani!

– **Veți avea de umblat mult prin țară. Dar ceilalți candidați se bazează pe structuri teritoriale de partid. Cum o să supliniți asta?**

– Lumea știe de mine și așteaptă să vadă dacă într-adevăr există! De aceea, o să încep un tur prin țară, ca să ascult doleanțele poporului. Oricum, trebuie să strâng acele 300.000 de semnături!

– **Vă paște un mare pericol: lumea știe că aveți bani și o să vă ceară: „Dați-mi și mie 500 de dolari să-mi trimit copiii la școală!”**

– Asta s-a întâmplat deja! Se întâmplă în fiecare zi! Dar nu se rezolvă nimic așa. Pe ce criteriu să selectez cererile? E vorba de conștiința mea. Dar dacă îi dădeam mai bine altuia? Aș intra într-o capcană fără fund. Ideea este să câștig și să-i învăț să prindă peștele pe care să-l aibă în fiecare zi, în loc să-i amăgesc cu câte un peștișor. În final, am un singur scop: ca poporul român să trăiască mai bine – asta e marea tactică!

intervi cu **Tudor Călin Zarojanu**
foto: **Robert Hanciu**

Tudor Călin Zarojanu

Toți are dreptate

Votul de la Bruxelles a fost un real succes pentru România și un semnal de încurajare pentru continuarea eforturilor în vederea aderării la Uniunea Europeană, dovadă că în celebrul amendament al baronesei Nicholson s-a renunțat la sintagma „suspendarea negocierilor”, înlocuită cu mult mai blândă „reorientare” a lor, chit că nici dracu’ nu știe ce înseamnă asta. Din păcate, votul de la Bruxelles a fost un adevărat duș rece pentru România, dacă nu cumva chiar o palmă răsunătoare, dovadă că, pentru prima dată, a fost pusă sub semnul întrebării îndeplinirea criteriilor politice, singurele de care, până acum, ne agățam cu speranță.

Raportul aceleiași baronese, prezentat ulterior Parlamentului European, a fost un mesaj de bunăvoință și încredere, așa cum bine au arătat oficialitățile române. Din nefericire, după cum împede au subliniat liderii opoziției, raportul Nicholson a fost un mesaj extrem de sever.

După politică, în preocupările românilor, vine fotbalul. Ei, bine, slavă Domnului, au tre-

cut anii tulburi în care „Cooperativa” aranja meciurile în Divizia A, acum campionatul intern este pe cât de anost, pe atât de curat, lucru dovedit cu prisosință în declarațiile conducătorilor FRF și LPF. Partea proastă este că meciurile sunt trucate și corupția execută un penalty după altul, lucru dovedit cu prisosință în declarațiile tuturor celorlalți oameni implicați în fenomen.

Urmează, firește, show-biz-ul. Un recent și fericit eveniment este calificarea pentru Eurovision a unei reprezentante a adevăraților interpreți, cei cu experiență și voce, urmată în clasament de colegi de aceeași calitate, moment subliniat ca atare de o bună parte a presei. Regretabil e doar faptul că din nou leșim în lume cu băbății răsuflați, după cum cu încreptărire a subliniat cealaltă bună parte a presei.

Să nu uităm însă presa, cea care ne hrănește zilnic cu informații interesante. Felicitări trebuie adresate tuturor canalelor mass media care prezintă realitatea românească așa cum este ea, nefardată, plină

de violuri bestiale, crime în serie sau în paralel, „tunuri” financiare, copii seropozitivi, politicieni inteligentonegativi, droguri, maidanezi, mizerie, sărăcie, foamete. Acest lucru este semnalat de majoritatea mesajelor primite de la cititori, ascultători și telespectatori. În același timp, un vot de blam merită publicațiile, posturile de radio și TV care înțeleg să-și facă o audiență morbidă reflectând aproape exclusiv acele mici probleme care mai există pe ici, pe colo (violuri, crime, prostie, mizerie etc.) și refuzând să vadă jumătatea (sau măcar optimea) plină a paharului. Și acest lucru se regăsește în majoritatea mesajelor venite din public.

Sigur, cârcotașii ar putea pune unele întrebări stupide de genul: „Dumnezeule, dar cine are dreptate?” Numai o minte puțin bolnavă, înclinată spre extremism și intoleranță, o minte fără șanse de a gândi în spirit european, ar putea ridica o astfel de problemă, atunci când răspunsul, evident, se știe dinainte: toți are dreptate.

Poate prin sport!

Liniștirea apelor (atomice!) dintre India și Pakistan este căutată prin orice mijloace, inclusiv prin intermediul sportului! Iată de ce președintele pakistanez, gen. Pervez Musharraf, salută publicul adunat pentru cea de-a doua ediție a meciului internațional de cricket dintre cele două țări, desfășurat în Rawalpindi (Pakistan). Nu contează cine a câștigat, contează că toată lumea ar pierde dacă nu se împacă.

Încă un pas...

...a făcut China pe calea integrării sale în comunitatea internațională, trimițând, la cererea ONU, 550 de oameni (transportatori, ingineri și personal medical) pentru menținerea păcii în Liberia. Imaginea chinezilor îmbrăcați în uniforme Națiunilor Unite ar fi părut SF pe vremea când la ONU avea reprezentanță Taiwanul în locul Chinei...

Acasă

În vreme ce Ossama bin Laden trimite mesaje peste mesaje și, se pare, Al Qaeda se află la originea cumplitelor atentate din Spania, o mare parte dintre prizonierii afgani „săltați” de americani și interogați, luni de-a rândul, în baza militară din Guantanamo, se întorc acasă, precum Jalil Khan (dreapta), întâmpinat la Kabul de vărul lui, Taj Mohammad. Un număr de 23 de talibani – dovediți ori suspecti – au alcătuit cel mai mare lot de prizonieri eliberați de americani până acum.

Stăpânul voturilor

George W. Bush l-a sunat pe Vladimir Putin să-l felicite pentru realegerea sa la Kremlin, ceea ce, ar fi zis americanul, „subliniază cât de mult prețuiește poporul rus conducerea dv.” Păi, nici nu-i de mirare, când nu există practic contracandidați, iar participarea minimală la vot este smulsă inclusiv prin promisiunea viziunii fil-mului *Stăpânul inelelor*! ■

Îl vrem înapoi!

Mai rar se întâmplă ca un Parlament să destituie președintele statului. La fel de puțin întâlnite sunt demonstrațiile (masive) prin care populația cere repunerea în drepturi a fostului nr. 1. Amândouă fenomenele s-au petrecut în Coreea de Sud: opoziția a determinat debarcarea lui Roh Moo-hyun (făcându-l pe fideli acestuia să declanșeze o bătaie cu pumnii și picioarele în Parlament!), iar cetățenii au ieșit imediat în stradă, unii dintre ei (în

imagine) purtând, simbolic, costume de doliu. Care la noi cum ar fi dacă...? ■

Antirăzboinic

Sergentul major Camilo Mejia, 28 de ani (în centrul imaginii), a creat un precedent interesant, dacă nu periculos, refuzând să se întoarcă în Irak după o permisie acasă. El a preferat să se predea, disciplinat, autorităților militare americane, așteptând decizia acestora. Decizia lui Mejia toarnă gaz pe focul discuțiilor post festum despre justificarea intervenției SUA și a aliaților săi în Golf, având în vedere că invocatele arme de distrugere în masă ale lui Saddam Hussein au rămas fantomatice. ■

Basil Ștefan

La cheremul lui Bin Laden

Cu o săptămână înaintea alegerilor generale din 14 martie, nimeni nu s-ar fi încumetat, în Spania, să parieze pe o victorie a socialiştilor din PSOE. Deși se aflau de opt ani la guvernare, „popularii” conduceau clar, cu 5-6 puncte procentuale, în toate sondajele. Tendința votului era logică, deoarece partidul aparent fragilului și insignifiantului José María Aznar transformase o economie considerată „o mare mlaștină a Europei” într-o adevărată poveste de succes. A venit însă 11 martie, ziua îngrozitoarelor atentate de la Madrid, cu peste 200 de morți și aproape 1.500 de răniți. Socialiștii au speculat fără scrupule emoția și durerea provocate de această tragedie, obținând, prin slogani demagogice (gen „morții noștri, războiul vostru”) o inversare a opțiunii electoratului, câștigând alegerile la fel de clar cum le-ar fi pierdut dacă atentatele nu ar fi avut loc.

Obținută în atari condiții, această victorie ar putea fi mai rea decât o înfrângere. Atât pentru Spania, cât și pentru restul lumii. Mai întâi, rămâne de văzut dacă PSOE nu va duce țara înapoi în „mlaștină” economică din care a scos-o Aznar. Și mai sigure sunt însă celelalte consecințe, extrem de grave și cu efect imediat. Este mai întâi faptul fără precedent că terorismul internațional are acum dovada că poate influența decisiv procesul electoral democratic din țările occidentale. Și, probabil, nu va ezita

să facă uz de oportunitate. Prin aceasta, atentatele de la Madrid, deși soldate cu un număr de victime de 15 ori mai mic, au un coeficient de gravitate mai mare decât cele care au cutremurat America la 11 septembrie 2001.

Se poate spune că lumea civilizată este acum, într-un fel, la cheremul lui Bin Laden și al celor ca el. Atentatele teroriste din 11.03.2004 sunt mai grave decât cele din 11.09.2001 și pentru că nu au mai avut drept efect o întărire a solidarității occidentale în fața amenințării comune, ci dimpotrivă, au adâncit prăpastia apărută între cele două țămuri ale Atlanticului în urma războiului din Irak. Zapatero a anunțat imediat că, în lipsa unui mandat al ONU, va retrage trupele spaniole din Irak în cursul acestei veri. Schimbarea sa bruscă de direcție dă o lovitură grea Statelor Unite, dar anunță și dispute și sfârșiri dureroase în sânul Uniunii Europene, între trendul pro și cel antiamerican. În fine, atentatele de la Madrid au ridicat problema politicii și măsurilor pe care trebuie să le adopte Cel 25 pentru a face față situației. Mai pe șleau, întrebarea era dacă Europa va declara și ea „război terorismului”. Cine a mizat pe o asemenea reacție, destul de logică, s-a văzut repede dezamăgit. Președintele Comisiei Europene, Romano Prodi, nu vrea nici un fel de război, fiind convins că „acest conflict cu teroriștii nu se rezolvă prin forță”. Dovadă, zice

el, că după un an de război în Irak „terorismul e mai puternic azi”. Dacă nu război, măcar apărare? O întâlnire a miniștrilor de justiție și interne ai Celor 25 a propus desemnarea unui „coordonator al informațiilor diverselor servicii”. Ca să vezi, s-a scremut muntele și a născut un șoricel.

O sugestie mai cămoasă a Belgiei, de a se crea un Centru de informații, un fel de „CIA europeană”, a fost respinsă – din cauză că „UE nu are un guvern”. Totul amintește de Acordul de la München, din octombrie 1938, când premierul britanic Neville Chamberlain a sacrificat Cehoslovacia, oferindu-i lui Hitler Sudeții, pentru a-l „îngbuna” pe Führerul nazist și „a salva pacea”. Churchill a avut atunci o premoniție extraordinară. „Aveați de ales între război și dezonoare. Ați ales dezonoarea și veți avea război”, i-a spus el lui Chamberlain. Peste mai puțin de un an Hitler dezlănțuia al doilea război mondial. Între timp, istoria s-a accelerat considerabil. La trei zile după sus-menționatele declarații ale lui Prodi, în Kosovo, la poarta UE, confruntările sângeroase dintre sârbi și albanezi avertizau că „războiul civilizațiilor” este în plină desfășurare. Deși este vorba tot despre un război mondial, Europa încă se mai amăgește cu speranța că se poate retrage din lume, într-un fel de „splendid isolation” *sui generis*. Mă tem că este o credință naivă. ■

Mihai Tănăsescu, ministrul Finanțelor: „Toate firmele care de sechestru sau de

➤ Când scăpăm de celebra a doua cifră a inflației?

– Vreau să fac două comentarii pe marginea acestei complexe probleme. În România, inflația este una de tip structural. Asta înseamnă că ea este o rezultantă a faptului că, în perioada 1997-2000, economia nu s-a restructurat. Toate presiunile acumulate din această cauză au creat inflație. Plecând de la această teorie, încă din 2001, măsurile pe care le-am avut în vedere pentru reducerea inflației au fost axate în principal nu pe politici monetare, ci pe cele structurale, care țin de Guvern. Așa am început restructurarea sistemului energetic, a celui minier, a sectorului de căi ferate, privatizarea a mari societăți prin intermediul APAPS și așa mai departe. Toate aceste lucruri au dus la diminuarea deficitului fiscal și la decelerarea inflației. Acum, în anul 2004, ținta noastră este inflația cu o singură cifră, deci sub 10%. Este o țintă ambițioasă, pentru care trebuie să avem mai multe politici făcute să lucreze împreună. În primul rând, o politică salariale prudentă la nivelul societăților care înregistrează deja pierderi și arierate, ceea ce s-a și realizat prin încadrarea

în niște creșteri salariale care să nu creeze presiuni inflaționiste mai mari decât cele avute în calcul pentru 2004. În al doilea rând, temperarea deficitului public: deficitul fiscal să aibă o tendință descrescătoare, astfel încât să reprezinte o „ancoră” pentru scăderea inflației și pentru diminuarea deficitului de cont curent. A treia politică este cea monetară, care va continua să fie „strânsă”, pentru a ne putea atinge ținta. Luna ianuarie ne-a demonstrat că putem: inflația a fost de 1,1%, față de 1,3% în ianuarie 2003. Suntem pe drumul pe care ni l-am propus.

– Dar dacă se păstrează 1,1% vreme de 12 luni...

– Nu. Rata inflației nu are un mers egal de-a lungul anului. În primele două luni e mai ridicată, ca urmare a aprovizionărilor cu combustibil și a altor situații specifice iernii. În perioadele de vară, rata inflației este 0,3-0,5%.

– Ați pomenit de politicile salariale prudente. Dar creșterile discutate vizează instituțiile bugetare, or bugetarii reprezintă doar o fracțiune din populația activă – influențează salariile lor inflația chiar atât de mult?

– Da, influențează foarte mult. Bugetarii reprezintă un sfert din forța de muncă existentă în România, cam 1,1 milioane de oameni, și orice creștere în acest domeniu conduce fantastic de mult la presiunea asupra inflației. În plus, orice creștere salariale provoacă presiuni pe balanța de plăți, pentru că aduce o cerere mai mare de consum, în particular pe import. Pe măsură ce va crește numărul de salariați în domeniul privat și dacă salariile vor crește doar în legătură cu sporirea productivității, atunci nu va mai fi afectată stabilitatea macroeconomică.

– Mai am o nelămurire. O mare parte dintre prețuri sunt comparabile cu cele occidentale, pe când salariile sunt la altă scară! Dacă ne uităm comparativ cu 1989, salariul mediu a crescut de circa 1.500 de ori, pe când un apartament – de peste 5.000 de ori. Ce fel de inflație este asta?

– Noi trebuie să pomim de la o definiție care, sigur, nu e greu de „digerat”, se cheamă cerere agregată. În 1989 toți aveau bani și vroiau să cumpere, dar n-aveau ce. În momentul în care am trecut la un alt sistem „filozofic” de economie cererea este cea care dictează dacă poți sau nu poți. În momentul în care cererea este temperată, poți să controlezi aceste sisteme macroeconomice. Dv. spuneți că anumite prețuri sunt comparabile cu cele din afară – sigur că da, este o piață liberă! Prima cerință a unei economii de piață este ca toate intrările în sistem să fie libere. Dacă poți sau nu poți să cumperi este un alt aspect,

care ține de restructurare, productivitate, investiții, crearea de locuri de muncă, de viteza cu care societatea se adaptează la cererea de produse. De ce vrem să atragem mai multe investiții străine? Pentru că aduc o mai mare productivitate și, automat, creșteri de salarii. În Ungaria investițiile străine au fost mult mai mari decât în România și s-au creat locuri de muncă bine plătite.

– S-a discutat și încă se discută ultimul Raport de țară pentru România. Sunteți mulțumit de felul în care acest document reflectă realitatea din domeniul gestionat de dv.?

– Este corect. Din punctul meu de vedere, Raportul reprezintă o radiografie foarte corectă. Sigur, din momentul în care a apărut și până în prezent, am luat măsuri să îmbunătățim aspectele criticate, despre care se spunea că trebuie mai bine implementate: legislația, codul fiscal, crearea Agenției Naționale de Administrație Fiscală... Evident, e loc de mai bine. Important este ca trendul să fie pozitiv și ceea ce pui în practică să fie ceea ce se dorește la Uniunea Europeană, respectiv încadrarea în anumite principii. Toată lumea este conștientă că nu poți să ajungi la performanța unei țări care a parcurs acest drum în 50 de ani. Nimeni nu poate să ceară ca sistemul de competiție din România să ajungă, în scurt timp, la cel din Marea Britanie! Dar dacă te înscrii pe o traiectorie care duce la țintă, acest lucru este apreciat. Pentru noul Raport de țară, care va fi prezentat puțin mai devreme, probabil în cursul lunii septembrie, este foarte important cum ne „mișcăm” până în iunie-iulie. Nu în ultimul rând, o nouă strategie de colaborare cu FMI intră în acest ciclu de credibilitate.

– Până în 2007 nu mai e mult. Sunt informații români suficient asupra implicațiilor, pozitive și negative, ale integrării?

– Răspunsul e categoric „Nu”! Avem un minus în prezentarea avantajelor și dezavantajelor. Procesul integrării e foarte complex, dar știm că fără el nu putem merge înainte, nu vom putea atrage investițiile de zeci de miliarde care ne-au fost propuse. Toată lumea trebuie să știe că transformarea societății românești înseamnă niște minusuri, niște costuri, dar înseamnă și beneficii. Făcând balanța între costuri și beneficiile pe termen mediu și lung, vom vedea că acestea din urmă sunt mult mai mari.

– Beneficiile sunt pe termen lung, costurile – imediate! Mai are populația răbdare?

– Eu am încredere în acest lucru! Avem copii, toți ne gândim la copii și la faptul că sacrificiile pe care le facem vor conduce la niște lucruri mai bune pentru copii. Când transformi

au datorii la stat sunt într-un anumit proces executare silită"

un sistem social în altul, de la revoluția franceză și până în prezent, există niște costuri. Nu se poate fără. Trebuie să plătești pentru a obține.

– **Anul trecut ați stărnit agitație propunând impozitul unic pe venituri. N-ați prevăzut reacțiile, care au dus la amânarea sine die a măsurii?**

– Cred și acum în ea. Poate că nu a fost foarte bine mediatizată, poate că ar fi trebuit să pregătim mai bine populația...

– **Iertați-mă, dar reacțiile care au blocat pasul n-au fost de la populație!**

– Nu, dar s-au bazat pe niște sondaje. Oamenii și-au exprimat un punct de vedere. A reieșit că mulți nu înțeleg sau nu sunt de acord cu măsura, din motive de ordin moral. Noi continuăm să facem simulări, avem tabelele comparative cu ceea ce se întâmplă în alte țări...

– **Și cum e la alții?**

– Principiul pe care îl avem noi astăzi, progresivitatea impozitului, este aplicat în 99% dintre state: cu cât ai mai mulți bani, plătești o cotă mai mare. În ultimii zece ani, însă, au apărut țări, care, din diverse motive, au aplicat sistemul mult mai simplu al cotei unice. De pildă Rusia, care constata că nu mai colectează nimic la buget! Sistemul a fost aplicat și de statele baltice, în anii '90, constatând că simplitatea lui permite economii în administrare, dar și o colectare mai consistentă. De dată recentă este Slovacia, care îl aplică de la 1 ianuarie anul acesta, după un vot foarte strâns în Senat. Aceleași discuții care au fost la noi au fost și acolo. Noi trebuie să adaptăm fiscalitatea la ceea ce se poate, în interesul investitorilor, dar și al societății. Trebuie creat de acum un sistem fiscal pentru a putea face față cheltuielilor care vor exista din 2007: mai mulți bani pentru educație, pentru sănătate... Dacă această cotă unică va fi agreată, o vom pune în practică. Între timp facem simulări, calcule, ne gândim să restrângem cele cinci tranșe existente, mergem asadar pe mai multe variante.

– **Ați pomenit despre ceea ce s-a întâmplat la ruși. De ce este statul român atât de timid, de slab, în fața evaziunii fiscale?**

– Vă dau o veste bună: toate firmele care au datorii la stat sunt într-un anumit proces de sechestrul sau de executare silită. Indiferent cum se cheamă firma respectivă, ca să înțelegem foarte bine. Colectarea pe care am avut-o în 2003, cea mai bună din ultimii 14 ani, s-a datorat acestei măsuri foarte puternice de control, de „neiertare”, dar și unei legislații fiscale mai ușor de aplicat.

– **Și dacă firma n-are de unde să dea?**

– N-are de unde să dea – se închide!

Fiecare firmă are un activ, ceva. Poate nu reușești să recuperezi valoarea totală a datoriilor, dar măcar știi că acel plătitor nu va mai exista pe piață și nu va mai face noi datorii!

– **Până la urmă, câte taxe și impozite are România?**

– Trebuie făcută o diferențiere foarte clară. Când vrei, ca persoană fizică, să beneficiezi de un serviciu efectuat de către o entitate, de stat sau privată, plătești ceva. Da, există două sute de taxe, dar atunci când îți înregistrezi câinele la asociația chinologică sau legiferezi un act la notariat, taxa plătești un serviciu. Și

acestea sunt numărate în cele două sute. Altcceva sunt taxele și impozitele pe care trebuie să le plătești către stat, în calitate de contribuabil, ca urmare a unor obligații constituționale – acestea sunt 25. E oricum un număr maximal, pentru că dacă nu ai o clădire, un teren sau o mașină, evident nu plătești impozitele respective. Fiecare plătește ceea ce are. Nu sunt taxe care nu există în alte țări și există la noi!

interview de **Tudor Călin Zorojanu**
foto **Robert Hancianec**

ALIA 2004

Premiul ALIA, ajuns la cea de-a șaptea ediție, a fost acordat anul acesta, cu sprijinul SIVECO România, poetului Geo Dumitrescu (în imagine, primind distincția de la Cristian Tudor Popescu), reprezentant emblematic al poeziei românești post-belice. Au ținut să fie de față personalități precum Octavian Paler, Augustin Buzura, Valeria Seciu. Criteriile de acordare a premiilor ALIA (*Adevărul Literar și Artistic*) sunt valoarea operei și o ținută morală incontestabilă. Laureatii anteriori sunt Ileana Mălăncioiu, Costache Olăleanu, Henri Wald, Dorin Tudoran, Adam Michnick și Mircea Daneliuc.

Rocker **criminal?**

La Vilnius, în Ucraina, a început procesul rockerului francez Bertrand Cantat (39 de ani), acuzat că a omorât-o în bătaie pe prietena lui, actrița Marie Trintignant (41 de ani). Conform anchetei, Marie, aflată în Vilnius pentru tumările la filmul *Colette*, a primit 19 lovituri cu pumnul, dintre care patru în față.

Denise mămică

Binecunoscuții actori Denise Richards și Charlie Sheen au devenit părinți. În 9 martie, Denise a născut o fetiță, lucru comunicat presei abia o săptămână mai târziu. Pe mamă v-o puteți aminti din *James Bond - Lumea e prea mică*, pe tată - din savuroasa parodie *Hot Shots*.

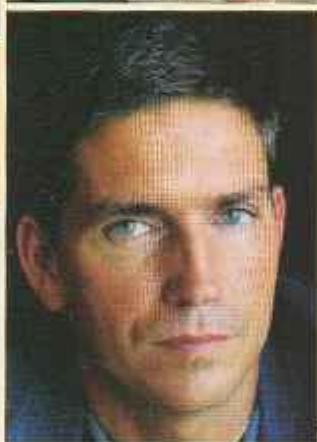
Michael turistic

Actorul Michael Douglas a participat la deschiderea Târgului Internațional de Turism din Berlin, promovând cu convingere sejururile în Insulele Baleare. Târgul berlinez este cel mai mare din categoria sa, adunând 10.000 de expozanți din 178 de țări și regiuni. Dar câți dintre cei zece mii au un Michael Douglas ca factor de propagandă?

Binecuvântare

Actorul Jim Caviezel, care îl personifică pe Iisus Hristos în mult discutatul film al lui Mel Gibson, a fost primit de Papa Ioan Paul al II-lea, care i-a dat binecuvântarea Sa. Papa a văzut filmul mult înainte de premieră și a declarat că „Este așa cum a fost”, adică redă corect *Patimile* lui Hristos.

Bine, fie și **Hollywood!**

Superstarul producțiilor cinematografice indiene, Amitabh Bachchan, a prezentat în fața presei, la Singapore, viitoarea ceremonie a Premiilor Academiei de Film Indiene (22 mai a.c.), ceea ce până aici e normal. Surpriza constă în faptul că, după ce ani de-a rândul a refuzat invitațiile de la Hollywood, Bachchan s-a declarat în fine dispus să joace și într-o peliculă vorbită în engleză. De notat că India este cel mai mare producător mondial de filme, cu câteva sute de producții pe an - până acum toate 100% naționale.

Carte **medicală**

Editura Universitară „Carol Davila” a lansat, în luna martie, șapte publicații de interes: *Actualități în medicina internă*, de Iulian Copaci, *Aspecte ale bolii hepatice alcoolice și ale steatohepatitei nealcoolice*, de Laura Diana Lupu, *Antihistaminicele în alergologie*, de Florin-Dan Popescu, *Colul uterin - citohistopatologia leziunilor epiteliale*, de Maria Sajin, *Procedee de reconstrucție a esofagului - stomac, colon, jejun*, de Ioan Cordos, *Semiologie ortopedică*, de Mihai Nicolescu, și *Osteoporoza. Noțiuni fundamentale*, de Gh. Burnei.

■ PABLO

■ MARIZZA

■ MANUEL

■ MIA

RABBELLI

de turni piana vinerem

ORA 17:10

fii ca ei

FII RABAL

LA TVR2

Pașol na... Ploiești

„Peripețiile bravului soldat Ivan Turbincă” de Radu Macrinici, după Ion Creangă,
Teatrul Toma Caragiu Ploiești, regia Lucian Sabados

Nu toată lumea știe, dar *Teatrul Toma Caragiu din Ploiești* are un număr record de premiere pe stagiune. În plus, se distinge și prin atenția acordată dramaturgiei contemporane românești. Meritul considerabil, ca să nu zic exclusiv, îi aparține lui Lucian Sabados, teatrolog, regizor și director al acestui teatru.

Lucian Sabados nu doar că ține să monteze el însuși cât mai multe piese autohtone de la Caragiale la Breban și de la Mihai Ispirescu la Radu Macrinici (acum cu *Peripețiile bravului soldat Ivan Turbincă*, adaptare liberă a poveștii lui Ion Creangă), dar nu renunță nici la realizarea muzicii de spectacol

care este totdeauna unul dintre punctele forte ale reprezentației. De altfel, regizorul-director este și un eminent pianist de jazz.

În această montare, Lucian Sabados mixează muzică de Nicu Alifantis și Mahler, aceasta și coregrafia Liliane Zincă având un rol esențial în conturarea acțiunii și personajelor. Piesa lui Macrinici actualizează cu har și mult haz textul lui Creangă și îl mixează cu Dăniță Prepeleac. Să nu uităm că el s-a încumetat mai demult la dramatizarea *Poveștii poveștilor*.

Un personaj important devine Moartea, excelent jucată de Andrei Vasluianu (cunoscut

acum și pentru rolul din filmul *Furia*). Sfântul Petru este o ipostază obișnuită pentru Ilie Gălea care face des pe sfântul ghiduș în reclama savuroasă de la RAI de Murfatlar. Diavolul, excedat de excesele bahice ale lui Ivan, este Alexandru Pandele secondat de un Aghiuță tip Puck jucat de Mihai Calotă. Iar Marian Despina are misia dificilă de a da chip lui însuși Dumnezeu. Se achită cu brio, realizând cel mai bun rol al său. Firește că partitura cea mai grea îi revine protagonistului, obligat să stea non-stop în scenă. Adrian Ancuța este potrivit pentru acest rol, joacă plin de umor dar și cu o notă melancolică în varianta de compoziție a bătrâneții oboșite a lui Ivan.

Să mai notăm la final că scenograful Ovidiu Pascal a ajuns acum la spectacolul său cu numărul 100, *Ivanul* de la Ploiești este un spectacol vesel dar profund, pentru spectatori de orice vârstă.

Cele două Anna

Teatrul Evreiesc pare așezat în afara „rutelor comerciale” ale teatrului bucureștean. Nici promovarea sa nu este pe măsura altor teatre, deși de aici a plecat Maia Morgenstern să cucerească lumea cu roluri preum cel al Mariei din *Patimile lui Iisus*. Actorii de la Evreiesc nu se văd, din păcate, cu toate că nu au mai puțină înzestrare decât colegii lor situați cu doi sau trei kilometri mai aproape de centru. De altfel, apartenența la această trupă este oarecum accidentală pentru că nici măcar un actor din trupa de azi nu mai vorbește idiş ca limbă curentă, deprinsă în familie.

Din când în când, însă, la Evreiesc explodează câte un eveniment precum această *Anna Frank* realizată de Alexander Hausvater pe baza mai multor texte între care, desigur, celebrul *Jurnal*.

Pentru cine nu știe povestea, ca și pentru cei care o știu, Anna lui Hausvater reprezintă miracolul adolescenței, strivit de război, claustrare și în final ucis. Anna și familia ei, evrei ascunși într-un imobil din Amsterdam, supraviețuiesc o vreme chinuitor, sunt în final descoperiți și duși în lagăr. Rămâne și va fi

Titus sau despre îndrăzneală

„Anatomie. Titus. Căderea Romei” după Heiner Müller,
Teatrul L. S. Bulandra, regia Alexandru Dărie

Montarea spectacolului *Anatomie. Titus. Căderea Romei*, după Heiner Müller, spectacol realizat de Alexandru Dărie la Bulandra, dă spectatorului multe prileji de reflecție, întâi că publicul uitase ce înseamnă tragedia. Teatrul nostru nu se prea poate mândri cu tragedii. Nici lumea noastră, în care tragediile sunt marfă curentă ca fapte diverse la știri. Banalizarea și luarea în râspăr prin consumarea tragediilor ca semănțele primesc o replică în textul lui H. Müller, autor german contemporan, dispărut în anii '90, text realizat după tragedia *Titus Andronicus*, cea mai sângeroasă a lui Shakespeare.

Tragedia nu este tragedie decât asimilată. Reacția de tipul „...și l-am văzut abia atunci pe dânsul sub TIR” este a unei lumi care nu are curajul să-și pună problema ce înseamnă moartea și destinul. Tragedia este pentru nobili. Oricât de criminale, de barbare, sunt personajele din *Titus* și oricât de josnic poate să pară scopul lor: tronul Romei și răzbunarea, ele sunt nobile. Adică înțeleg și își asumă tragedia și când o suferă și când o provoacă. Privesc destinul în față și nu piezesc.

„Anna Frank”,
un spectacol de Alexander Hausvater,
Teatrul Evreiesc de Stat

descoperit jurnalul fetei care va stârni după război aprinse polemici. Este el un fals? Oare nu au existat nici evrei uciși, nici camere de gazare? Jurnalul Annei a constituit o dovadă că da, au existat și a fost scos în față ca atare în filme, piese, dezbateri.

Spectacolul lui Hausvater se situează deasupra acestei dezbateri și a problemei evreiești în sine. Este vorba mai degrabă despre dedublarea unei ființe condamnate la izolare care își creează o proiecție imaginară. De altfel Anna este jucată de două actrițe. Una, cea reală, rămâne blocată în podul casei din Amsterdam, cealaltă, cea imaginară, zboară liberă ca Margareta lui Bulgakov deasupra lumii, cunoaște fără opreliști viața și mai ales iubirea.

Se pare că montarea lui Alexander Hausvater nu a plăcut comunității noastre evreiești tocmai din cauza umorului său și a fanteziei. S-ar fi dorit un spectacol mai sobru, mai didactic, pe o temă atât de gravă. Totuși reacția publicului străin a fost foarte bună și spectacolul are numeroase invitații la turnee, venite în primul rând din Israel!

Distincția o face curajul. Un act de curaj este însuși acest spectacol: acela de a schimba-răsturna un teatru din temelie (fizic, de la scaune la luminile din sala de la Grădina Icoanei), de a arăta oamenilor sânge și moarte, decădere și nebunie, altfel decât în forma banalizată a faptului divers. Sala Toma Caragiu se preface într-o arenă de lemn în care sângele nobil ca și cel barbar scriu o poveste cumplită.

Explozia buteliei și amputarea pe calea ferată sunt triviale pentru că sunt accidentale. Personajele din *Titus*, admirabil interpretate, mai ales cele masculine (Cornel Scripcaru Marian Rălea, Romeo Pop, Ion Cocieru – excelenți), plănuiesc și își asumă uciderea, dar o suportă ele însele în cunoștință de cauză. Curajul înseamnă conștiința binelui și răului atât în lume cât și în teatrul care e oglinda ei. În rolul reginei barbare a Romei, glisează între tragic și comic Camelia Maxim, iar partenerul ei secret, negrul Aaron, jucat poate prima dată de un alb, oferă prilej de performanță lui Claudiu Stănescu.

Putem spune că Alexandru Dărie este un „suflet tare”: dă rămă Roma (concepții comode, prejudecăți) în cunoștință de cauză. Alegerea acestui text poate fi privită ca o transfigurare a preocupării regizorului de a întoarce pe dos o „cetate” decadentă, pierdută în fast steril.

Dincolo de semnificația teatrală a lui *Titus*, rămân spectatorului întrebările despre sensul tragediei, așa cum și le pune Autorul, interpretat foarte bine de Radu Amzulescu. În mod deliberat, prin vestimentația Autorului, Dărie îl preface pe Heiner Müller, contemporan al nostru, dispărut de nici un deceniu, într-un arhetip al Scriitorului – Cronicar dar și mesager al Morții. Asupra lui stau îndoleile grave despre

rostul „transcrierii” oronilor istoriei. Concluzia nu e optimistă. Pentru a crea literatură, pentru a face istorie trebuie, cum spune Danton, alt personaj înfățișat de Dărie mai demult, „îndrăzneală, neconținut îndrăzneală”. Drumul artei este pentru cei curajoși.

pagini realizate de Horia Gârbea

Acum în rețeaua **diverta**

www.dol.ro

Două cărți de George Arion

**Spioni
în arșiță**

Cel mai bun
roman
de spionaj din
literatura română

**Liniște!
Corupții
lucrează
pentru noi**

Însemnări despre șapte ani
din istoria României
(1997-2003)

Misterele fluviului

"Mystic River" - SUA, 2003, 134 minute
Distribuit de: INTERCOMFILM ROMANIA

Horia Pătrașcu

„Misterele unei omucideri se referă de obicei numai la rezolvarea crimei. Dar în acest caz, povestea arată că, pe lângă crimă, viețile tuturor participanților sunt schimbate de crimă, se arată impactul pe care l-a avut un act violent la mulți ani după faptă... este un cerc tragic, trei bărbați au probleme nerezolvate în viețile lor... toți au fost traumatizați în trecut. Toți au fost afectați!” (CLINT EASTWOOD)

Scenariul: **Brian Helgeland** (după un roman de Dennis Lehane). Producător: **Clint Eastwood**; regia: **Clint Eastwood**; muzica: **Clint Eastwood**!

Această veritabilă LEGENDĂ CINEMATOGRAFICĂ (Clint a jucat în 56 de filme, a regizat 24 și a produs 19!) – pe care l-am zărit în sala decernării *Oscarurilor*, așezat modest – la vârsta de 75 de ani! – alături de mama sa (?), este Marele Perdant al secțiunii regie din acest an, în favoarea unui „fâs”, pre numele său Peter Jackson, stăpânul necontestat a 11 inele...!? **Halal!**

Misterele fluviului este, cred, cel mai bun film realizat de Clint Eastwood până acum (și îmi doresc, sincer, să fiu contrazis!).

Trei copii naivi se joacă pe străzile unui cartier din Boston; unul dintre ei suferă o cumplită traumă fizico psihică: este violat și maltrat de către niște bărbați, în serie, timp îndelungat... **Asta e premisa!...**

Peste ani buni, cei trei – continuând să rămână prieteni – își văd fiecare de rosturile lor, găsindu-și rostul în societate. Dar fiica

unuia dintre ei este asasinată bestial... iar răzbunarea părintelui e cumplită! Cu atât mai mult cu cât el omoară... pe cine nu trebuie!

Există un fel de „grandios” al modului de tratare parcă în fiecare cadru al acestui film apocaliptic (prin durere) dar și stupefiant (prin realismul crâncen de care dă dovadă). Ca și cum n-ar fi de ajuns violența, terorismul, SIDA sau drogurile – ce însoțesc dramatic lumea modernă – „bătrânul” Clint aduce în prim-plan și PEDOFILIA, disecând calm – dar cu profundă durere! – ORIBILUL din viața noastră de zi cu zi. În care Hazardul și Întâmplarea par a domina o lume damnată, o lume în care orice logică elementară e pe punctul de a se risipi în neant...!

În film, cei trei eroi sunt interpretați de

mari actori: **SEAN PENN**, **TIM ROBBINS** și **KEVIN BACON** – toți trei, eroi principali și având aceeași arie de desfășurare (**exceptională!**) în economia peliculei: numai doi au primit, cine știe cum, câte un **OSCAR**: primul pentru rol principal (?), al doilea pentru secundar (?), iar al treilea... **nimic!**

(Ca să folosim superba ironie a lui **DENYS ARCAND**, canadianul care a luat

Premiul pentru Cel mai Bun Film Străin: „Norocul nostru a fost că **Inelele** n-a luat Premiul pentru Cel mai Bun Film Străin, pentru că în distribuție figura și un actor neozeeandez...!”... Sau, mai pe vârbă mea, și apropo tot de aceste *Oscăruri*: „**Ba, p’a mă-sii...!**”

Juriul

"Runaway Jury" - SUA, 2003, 127 minute
Distribuit de: INTERCOMFILM ROMANIA

Realizat de către regizorul **GARY FLEDER** după romanul omonim al celebrului prozator **JOHN GRISHAM** (autor a nenumărate best-seller-uri, mai toate având o pronunțată tentă juridică), filmul pune în discuție – ba chiar la modul destul de grav! – o problemă la care americanii sunt extrem de sensibili: cea a vânzării libere a armelor de foc către populație!

Care nu doar duce, implicit, la creșterea alarmantă a asasinatelor ce au îngrozit o lume întreagă – dar și la discutarea „moralității”

marilor rechini-producători de armament de pretutindeni.

După cum sugerează și titlul, filmul urmărește, în fond, desfășurarea unui dificil și incitant proces public, decorul fiind cel al unei săli de tribunal... (în materie de „filmare a proceselor”, cinematografia de peste Ocean este absolut imbatabilă!)... în care **JURIUL**,

conform justiției americane, are un rol hotărâtor. Atâta doar că, printre membrii juriului ales cu greu – din pricina taberei „combatante”: **JUSTIȚIARUL** și **PRODUCĂTORUL** de ame – se strecoară și un tânăr (**John Cusack**), care este hotărât să obțină o sumă imensă de bani prin „șantajarea” ingenioasă a celor doi...!

În rolurile principale, pelicula marchează prima colaborare dintre doi „monștri sacri”: este vorba de **DUSTIN HOFFMAN** și de **GENE HACKMAN** – care reușesc, fără îndoială, să te țină cu sufletul la gură...!

Însă preferința regizorului pentru un final în coadă de pește, cât și maniera zăpăcioare, de „clip TV”, în care acesta a preferat să-și prezinte demonstrația, fac ca **Juriul** să... treacă pe lângă un posibil Mare Film! ■

Invaziile barbare

„Les invasions barbares” – Canada/Franța, 2003, 99 minute

Distribuit de: INDEPENDENTA FILM '97

„Imperiul American stăpânește de-acum lumea fără echivoc, va trebui, deci, să respingem fără încetare constantele atacuri barbare. 11 Septembrie 2001 a fost întâiul astfel de atac care a reușit să atingă inima imperiului. Vor mai exista și altele, în mod evident...! Eu mă simt din ce în ce mai decalat față de societatea care mă înconjoară. Cred că acesta e semnul cel mai uzual al îmbătrânirii. Accelerarea constantă a vieții și urletele mediatizării îmi repugnă. Filmele fabricate pe computer nu mă prea interesează. Iubesc dialogurile și actorii. Cred că țările sunt pe cale de dispariție, pentru generațiile viitoare frontierele vor dispărea...!” (DENYS ARCAND – mai, 2003)

„Poza de grup” alăturată NU este un cadru din film, ci mai degrabă o fotografie „festivă” a tuturor personajelor acestuia, adunate în jurul „muribundului” Remy (magistral interpretat de către REMY GIRARD), pentru a-i ușura ultimele ore pe care le mai are de trăit...

Peste 20 de nominalizări la diverse festivaluri internaționale, precum și 17 premii câștigate (Cannes, Toronto, César, Globul de Aur etc. – ultimul fiind Premiul pentru Cel mai Bun Film Străin la recentul OSCAR), a adunat acest extraordinar film al regizorului și scenaristului canadian DENYS ARCAND: un film tragi-comic uluitor despre condiția omului contemporan, despre destin și moarte – un film de o sinceritate ce frizează cinismul, dar de un adevăr și profunzime cu totul și cu totul tulburătoare! Este vorba despre rudele și prietenii sosiți la

căpătul unui om suferind de o boală incurabilă, un om care, iată, se dovedește a urî Moartea, în aceeași măsură în care a iubit Viața... (actorii sunt aceiași cu aceia din Declinul Imperiului American, marele succes cinematografic al regizorului-scenarist din 1988 – aici, în medallion!).

Dialogurile – ca și întreg scenariul de altfel – sunt teribile și nu mă sfiesc să fac public un gând, aparent năstrușnic, care mi-a venit în timpul vizionării: ai fi tentat să crezi că – pentru a vorbi despre moarte așa cum o face Denys Arcand, înseamnă că tipul respectiv... **a murit** într-adevăr, și **abia apoi** a scris scenariul...?! (de altfel această „glumă” este în exact tonul filmului – mai puțin finalul, în care **nu se mai glumește defel**. Și în care se face o surprinzătoare referire la al nostru Emil Cioran...!)

De remarcat, dacă se mai poate remarca altceva: interpretarea MARIE-JOSÉE CROZE în rolul tinerei și frumoasei „drogate” – singura „speranță” a filmului în cele din urmă – și care a primit CÉSAR-ul pentru Cea mai tânără spe-

ranță feminină (nu e un joc de cuvinte!), dar și Premiul de interpretare feminină la Festivalul de la Cannes.

(De altfel, mai dă-le naibii de premii: s-a văzut cam ce premii s-au dat, pe înele, la ultimul Oscar! – **mergeți și vedeți FILMUL!**).

Inimă de urs

„Brother Bear” – SUA, 2003, 95 minute

Distribuit de: GLOB COM MEDIA

Ultima producție a Studiourilor Walt Disney Pictures are la bază un scenariu colectiv, inspirat de o legendă a Piilor Roșii și a cărei acțiune se petrece cu mil de ani în urmă, către sfârșitul Erei Glaciare: este povestea a

doi frați dintre care unul, transformat în urs, ajunge în pericol de a fi vânat de celălalt...

O poveste plină de umor și duioșie (două dintre calitățile permanente ale filmelor Disney!), despre strânsa legătură dintre om și natură (de care noi, astăzi, am început a ne bate joc cu o criminală înconștientă!), despre prietenie și despre... doi elani, ce fac deliciul peliculei.

Și nu numai: „vociile” personajelor sunt interpretate de actori cunoscuți, iar muzica filmului este semnată de celebrul PHIL COLLINS (care a compus special șase noi melodii – una fiind interpretată de nu mai puțin celebra TINA TURNER!)

O bucurie colorat vizuală, plină de semnificații educative.

În chip de
Mărgelatu',
sărutând-o cu foc
pe Eniko Szyilagy

Iub

Un Piersic la umbra căruia s-a citit, s-a jucat, s-a emoționat și s-a iubit cu folos. Două dintre soțiile sale i-au dăruit doi copii care-i seamănă, întrucâtva. Nevasta actuală, Ana, a reușit să-l liniștească și să-l țină mai multă vreme lângă ea. „Am lângă mine o femeie al cărei suflet poate fi o odaie cu pereții albi în care te poți reculege și te poți visa copil”, spune acum Florin. Anii n-au lăsat urme adânci pe chipul lui Florin. „Tu ești un fenomen natural!” i-a strigat, într-o emisiune recentă, juniorul (actor și el, premiat și laudat). Florin Piersic are acum aceeași bogăție, vivacitate și ușurință în a exprima emoții rare. Un actor care a jucat enorm și a iubit la fel. Tumultuos.

irile

Prima soție.
Tatiana Iekel,
actrița la Teatrul Mic
mama lui
Florin Piersic jr.

Anna Szeles
trăiește acum
la Budapesta.

Ana de acum, lângă
care e posibilă
„armonia tăcerilor”

*Pei doi Piersici în
orașul Lumină - Parisul
2003 Iulie!*

lui Florin

„Căsătoria e una, fide

▼ **Ați fost declarat cel mai iubit actor al României. Dumneavoastră ce iubiți mai mult la România de astăzi?**

– Se decemează tot felul de titluri, dintr-o firească pornire omenească, de ierarhizări, delimitări, top-uri. În celălalt regn, lucrurile sunt mai simple: cel mai puternic este și cel mai iubit dintre lupi... pământeni! Regula pare să se extindă și la noi, la noi la oameni, dacă nu cumva a existat dintotdeauna. Eu, însă, nu sunt cel mai puternic, chiar dacă în tinerețe m-am luptat cu ursoaică... Oamenii au înțeles că viața e un film în serial și vreau să cred că ei mă iubesc pentru că mă pricep să povestesc telenovele. Și la mine binele învinge răul și, ceea ce cred că este important, e faptul că nu las ca oamenii pe care i-am cunoscut (alți, din păcate, nu mai sunt) să devină mici amintiri, ori să-i înghită nisipul uitării. Iubesc în România de azi ceea ce am iubit mereu: optimismul oamenilor. Dar nu pe cel nătâng. Eu fac vorbire despre încrederea cea senină într-un viitor comun, neapăsător de griji materiale. Cunosco un proverb bucovinean care spune așa: „Sărăcia vinde lemne și nevoia le cumpără”. Aș dori ca acest proverb să moară odată, din lipsă de

activitate, dar știu că nu se poate... Mai iubesc natura patrii noastre, cu cerbi și căprioare, cu brazi, stejari, pâlinași, cu plopi cei drepti ca lumânarea de se, străjeri lângă drum, cu fragii, cu zmeura, cu murele, cu izvoarele, cu vânătorii cărora îi se înmoaie țeava puștii de mila iepurașilor! Îi iubesc cel mai mult însă pe oamenii României, restanțieri la bloc din cauza neputinței, iubesc pensionarii care se încâpățanează să supraviețuiască singurătății și lipsurilor. Îi iubesc pe țăranul care dispăre pur și simplu, luând cu el, în tăcere, o baladă. Și de aceea nu iubesc (mă aflu chiar în preajma disprețului) pe cei care, călărind sacul cu bani, strică bunul simț al pasiunii, trec peste sentimente așa cum ar trece strada și îi învață gramatică pe profesorii de limba română. N-au putut comuniștii, în jumătate de secol, să facă „omul nou” și iată-l, după nici cincisprezece ani, zămbind victorios.

– **Dar despre femei ce spuneți? Care sunt marile calități ale românelor? V-ați folosit din belșug de aceste calități...**

– Românele sunt frumoase la suflet și la trup. Sunt poete, dar și luptătoare. Au acel „ceva”, inefabil, imposibil de explicat și poate

nici nu trebuie explicat. Pentru „puii și omul ei”, româncea e capabilă de jertfe mari, de renunțări. Dăruiește și nu cere. De aceea urăsc, ba chiar detest profund bărbații care ridică mâna asupra-iei și lovesc în virtutea dreptului strâmb de a fi cei puternici. Să spun că m-am folosit de una sau alta dintre calități (e clar că nu pot să le enumăr pe toate), ar fi prea mult și neadevărat. Nu poți exploata la nesfârșit o „mină” de sentimente. Într-o zi se termină și ele, mai ales dacă nu investești și tu. Am cunoscut un bărbat care s-a căsătorit pentru că „aleasa” lui gătea nemaipomenit. Într-o zi, însă, s-a săturat de bunătăți și s-a dus să mănânce în altă parte, la „împinge tava”!

– **Neplăcută plăciseala. Dumneavoastră de care dintre defectele femeilor noastre ați fugit mai des?**

– Vorbești despre „femeile noastre” ca despre o proprietate. Mie nu mi-a plăcut niciodată femeia adevărată, posesivă, femeia *Superglue*, care umblă cu colivia aurită după bărbat, femeia-care-știe-tot-și-are-ultimul-cu-vânt, femeia-care-șterge-praful-de-șase-ori-pe-zi etc. etc.

Atâta dragoste, că juniorul ar vrea să pună în scenă o piesă special pentru tatăl... pământean

litatea e... altcineva"

– Ba chiar femeile iubite se poartă așa uneori. Cum faceți să depășiți momentele jenante? De câtă actorie este nevoie într-o căsnicie?

– Depinde ce fel de teatru este căsătoria respectivă. Unele căsnicii devin, după primul act, comedii. Altele cad în dramă, iar într-o căsătorie, dacă începi să mimezi, cu ală te alegi... Eventual și cu ceva aplauze de la spectatori, pentru că știm că există un soi de oameni care se bucură de fiecare eșec al semenului și închide paranteza concluzionând: „Știam eu că așa se termină!” Și asta, indiferent că e vorba de vecinii de bloc sau de... Jennifer Lopez... Parcă îi întreabă cineva... Aștia sunt martorii de profesie la divorțuri și de obicei sfârșesc prin a vorbi cu pekinezul... pentru că nimeni nu acceptă să stea cu ei.

– Ceea ce nu vi se întâmplă dumneavoastră. Sunteți un bărbat dorit. Care femeie pe care ați iubit-o a reușit să vă țină mai mult timp aproape de ea?

– Întrebarea aceasta mă face să mă închipui ca un dulău ciobănesc căruia vrei să-i pui lesă. Frumos și modest, cum m-a făcut mărnică mea, femeilor care mi-au plăcut, la prima vedere, câteodată am reușit să le iau piuitul. La a doua vedere, câteodată, le-am stărnit găgăritul, și dacă mi-am luat-o în cap, tot câteodată, la a treia vedere a putut fi... la revedere.

– Totuși, unele au putut mai mult. Două dintre fostele dv. soții sunt actrițe. Care sunt avantajele dragostei actricești? Este dragostea între actori mai imprezibilă? Mai savuroasă?

– „Dragostele actricești”? Păi, tot despre doi oameni și sentimentele lor este vorba, atâta doar că viața lor se petrece sub reflector și nu la lumina becului de lanternă. Să știți că scena sau platoul de filmare nu țin loc de nimic. Dacă doi actori cunoscute, soț și soție, se ceartă, află mapamondul, dar dacă Ion și Maria strigă unul la altul, nu valorează nimic, sau aproape nimic. Notorietatea a distrus multe căsnicii. Este ceva cumplit, mă gândesc eu. E ca și cum ai face baie cu ușa deschisă și pe coridor trec mereu alții care nu fac baie, dar se interesează dacă apa e caldă.

– Mai este utilă astăzi fidelitatea? Care este recordul dv. în materie de fidelitate?

– Fidelitatea ține nu numai de esența omească. Dacă îngustăm noțiunea, o reducem pur și simplu la a-ți înșela partenerul cu altcineva. E limpede, cădem atunci într-un mic derizoriu, în anecdotă sau în vodevil. La un moment dat, fiecare om caută altceva. Este fuga de repetiție, de *déjà-vu*, revăzut, reauzit, și de multe ori sângele „gândește”! Popa te întreabă dacă ai păcătuit cu gândul sau cu

Cu Daniel, fiul său și al Annei Szeles

Frații Buzoști: Ilarion Ciobanu, Septimiu Sever, Florin Piersic și Mircea Albulescu

Anghel sapto cal fromtând lângă Anito (Marga Barbu)

„Frumos și modest, cum m-a făcut mămica mea, femeilor care mi-au plăcut, la prima vedere, am reușit să le iau plăcutul.”

fapta! Ce poți să-i spui? Prietenii știu de ce... Familia fiind celula de bază a societății (cum am învățat noi pe vremuri la socialism științific), ei bine, unii nu suportă regimul de detenție, suferind de boala libertății. Eu, de pildă, din pricina acestei boli și a claustrofobiei drăgăstoase, am ajuns în sala pașilor pierduți, dar măcar m-am ales cu doi băieți minunați! Sigur, n-aș mai repeta experiența... Nu din cauze biologice – a vârstei, cum credeți – ci din teama de... a nu avea gemeni... „Record de fidelitate”? Chiar sună frumos! Dar primejdios... Sincer să fiu, la mine nu se prea potrivește! Știu că la unele primării se organizează ceremonii în toată regula pentru cei care au depozitat cincizeci de ani de căsătorie. Da, e frumos. Dar căsătoria e una, fidelitatea e... altcineva.

– **Au fost momente când ați fi preferat o scenă de film sau de teatru în locul unei scene de dragoste reală?**

– Nul Nul Nul Cine-i nebun să dorească scena balconului dacă Julieta locuiește la parter?

– **Mi-aș dori să rememorați o poveste frumoasă de dragoste pe care ați trăit-o, care ar bate oricând orice s-a scris sau s-a produs artistic în materie de dragoste.**

– Dragilor, povești de dragoste am destule. Dar sunt atâtea, încât ar fi păcat să vă mai „amărăsc” viața cu ele. Dacă, însă, mă considerați o piesă de teatru (oricum, mai bine decât una de muzeu), atunci să știți că femeile au jucat mai multe roluri în viața mea. Ca și pe scenă, unele au jucat roluri pozitive, m-au obligat chiar la aplauze, altele m-au lăsat simplu spectator, fiindcă ori au încurcat scenariul, ori n-au învățat textul, ori adesea au mers pe mâna suflurilor! Dar, fără femeie, viața nu poate fi definită. Recunosc, iadul nostru cotidian ar fi și mai plictisitor cu o femeie perfectă în preajmă. Îți mai mărtu-

risesc ceva: femeile-oameni-de-știință mă inhibă. Ca și șahistele, de altfel. Mă crezi sau nu, ador fotbalul feminin, șutul dintr-o bucată și aștept ziua când, la finalul unei partide, jucătoarele vor schimba tricourile între ele. Ce mai încolo-ncoace? Fiind un om sănătos la cap, iubesc femeia frumoasă până la conjunctivă. În ziua în care voi trece nepăsător pe lângă o „zeiță” ce traversează strada, îmi voi scrie testamentul cu cerneala adrenalinei. Îmi place femeia cu verb scilpitor și în permanență cu un pui de zâmbet în colțul gurii, care face mai mult decât orice promisiune de veșnicie. Poveștile mele de dragoste? Vezi? Eu fac baie și tu te oprești, iar după ce ai deschis ușa mă întrebi cât e ceasul.

– **Înțeleg că vă îmbăiați întruna. În spuma dragostei. Ce este unic în dragostea pe care o trăiți acum?**

– Vreau să cred că mai mult decât importantă este o înțelegere deplină, o armonie a tăcerilor și o bucurie a revederii. Sigur că acum nu mai poate fi vorba de vâlvătaia altor vârste, e un foc mai mic, dar viu, care ne oferă căldura și speranța că am lângă mine o femeie al cărei suflet poate fi o odaie cu pereții albi în care te poți reculege și te poți visa copil. Dar și posibilitatea de a ne vedea cum ne privim.

– **Cum se cuceresc femeile? Cum le-ați cucerit pe fiecare dintre soțiile dumneavoastră?**

– Femeile „e” ca cetățile! Cetățile se cuceresc prin atac direct ori cu berbecule, ori cu artileria grea, ori cu calul troian, ori prin înfometare, ori prin ocolire dar și prin revenire. Chiar vreți să aflați cum am cucerit cele trei cetăți? Fraților, n-am să vă spun. Astea sunt lucruri care țin de albumul meu cu amintiri. Eu sunt „veteran” al căsniciei, cu trei „războaie” la activ și știu bine ce înseamnă. Revenind însă la cetăți, de fiecare dată, însă, am fost doar noi doi și evident spectatorii lipsă în

tribune, fiindcă, ce mai calea-valea, nu era „meciul” lor!

– **E-adevărat, căsătoria e o taină. Totuși, ce așteptați de la o femeie? Sau ele ce au așteptat de la dumneavoastră?**

– Răbdare... și să mă aștepte. Pentru partea a doua a întrebării ar trebui să citești mersul trenurilor, al avioanelor și să urmărești starea vremii... De ce trebuie să aștepte ceva? Având în vedere „clepsidra mea căruntă”, dacă ea așteaptă o floare, eu vin cu un buchet! Atunci chiar că totul poate fi în regulă.

– **Măcar câteva amănunte. Care este imaginea, culoarea, parfumul pe care le alătureți dragostei?**

– Secvențe din filmele *Război și pace*, *A trăi pentru a trăi*, *Dor nestins*, *Zboară cocorii*. Culoarele: alb, roșu cardinal, negru și verdele primăverii. Iar parfumul, îmi plăce *Drakkar*, sau măcar busuiocul și iasomia. De mînosul de tei înflorit nici nu mai vorbesc.

– **Dar gustul? Ba, dacă pot îndrăzni, atingerea?**

– Un deget lunecând de la tâmplă, zăbovind la păr și oprindu-se discret pe buze. Ăsta-i gestul de dragoste. A! Iartă-mă, am uitat gustul: de marțipan, de scortisoară și piper într-un pahar cu vin, ținut la temperatura camerei.

– **Ce i-ai învățat pe băieții dumneavoastră că este dragostea? Le-a folosit, într-un fel, experiența tatălui?**

– Băieții mei n-au avut nevoie de lecții deschise sau de scos la tablă. La vârsta la care au înțeles ce trebuiau să înțeleagă, „experiența mea” nu le mai spunea mare lucru. De altfel, relațiile mele cu cele două mame, foste soții, sunt curate în respect, într-o caldă prietenie și fără nici un resentiment. Nu-mi aduc aminte să ne fi vorbit de rău trecutul comun și nici n-am prezentat, în parte,

altceva decât adevărul unui moment. Ipocrit nu mă știu! Sufletist, sigur! Da, știu, se practică „demolarea” celuilalt, iar după consumarea unei căsnicii, se înduc adesea grozăvii copiilor, sigur, acolo unde nu există evidențe. Spuneți-mi, care este câștigul, unde este satisfacția? Din măruntiș se face leul, dar odată făcut, ce poți cumpăra cu el? Sufletul copilului? Dragostea și Dumnezeu, da! Dragostea ne-a ferit de așa ceva și dacă i-am învățat ceva, au fost aceste cuvinte: viața voastră a început cu femeia cea mai dulce care e mama voastră, iar amintirile pe care o să le aveți și care-și așteaptă rândul, o să înceapă cu femeia cu „F” mare!

„F” de la „Fericire”, „Frumusețe”, „Fantezie”, „Farmec”.

Interviuri de **Gia Iova**
Județ **arhiva Florin Piersic**

Foto multe în roluri mari: *Margolatu*, *Wittichis* în *Bătălia pentru Roma*, *Marius Chicoș* *Rostogan...*

Fără grimă, privindu-ne drept în ochi

„Câinii roșii” au scăpat din lesă

Amânat cu o săptămână din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile, returul Diviziei naționale de fotbal a programat în cea de-a treia etapă „eternul derby”.

Înainte a acestei confruntări, Dinamo avea un moral bun ținând cont de succesele din primele două runde. Nu același lucru se putea spune despre Steaua, care obținuse doar o remiză pe propriul teren în fața Rapidului, după ce condusese chiar cu 3-1. De aceea, căpitanul formației militare, Mirel Rădoi, se pare că a fost puternic marcat de gafa pe care a comis-o și care condusese la rezultatul amintit. Colac peste pupăză, formația militară s-a prezentat la cea de-a 110-a confruntare cu „alb-roșii” fără Dorinel Munteanu (accidentat) și fără Marian Aluță (suspendat pentru cumul de cartonașe galbene).

Deși întâlnirea nu a prilejuit un spectacol de zile mari, a compensat prin deznodământul de un adevărat dramatism. După ce Dinamo luase avantaj prin reușita lui Bărcăuan din minutul 21, golul lui Neaga înscris cu două minute înainte de final restabilise egalitatea pe tabela de marcat. Lovitura de teatru s-a produs în prelungiri (min. 90 + 3), atunci când Grigorie a marcat pentru gazde cu un „cap” bine plasat.

Ca o primă concluzie, putem spune că, surprinzător, în această primăvară, Steaua nu a mai manifestat acel pragmatism cu care ne obișnuise în ceea ce privește păstrarea rezultatului. Pe de altă parte, „roș-albaştrii” au acuzat prea mult absența lui Munteanu, care,

totuși, are 36 de ani! (Și acel semieșec de acasă s-a produs tot după ieșirea din teren a valorosului internațional.)

Ajunși aici, trebuie să zăbovim nițel și asupra dinamoviștilor. Mișcările de efectiv soldate cu un adevărat exod de jucători (ultimele plecări în străinătate fiind cele ale lui Iarislav Zicu – la AC Parma, via Internazionale Milano – și Ciprian Marica – la Șahtior Donețk) n-au afectat aproape deloc unitatea de grup. Ba, mai mult, a creat probabil o emulație în rândul componentilor lotului de a evolua cât mai bine și de a fi în atenția impresarilor de pretutindeni. În același timp, au fost și „debarasări” utile de pseudofotbaliști ca Merinde, Okunowo sau Delwarte, dar și „plombări” de genul Angelo Alistar (de la Ceahlăul), Claudiu Drăgan (revenit de la FC Argeș), Cristian Ciobotariu (de la Sportul Studentesc) ori Leonard Naidin (de la FC Oradea). Prin comparație, Steaua a pierdut un singur jucător de marcă, dar acela era golgeterul Claudiu Răducanu, înrolându-l în schimb pe mijlocașii Nicolae Dică (de la FC Argeș), Romeo Pădureț (de la Sportul Studentesc) și pe „neamțul” Dorinel (de la VfL Wolfsburg).

De asemenea, nu trebuie ignorat conflictul în care au fost antrenat Rădoi, Munteanu, Dică și Florentin Dumitru privind refuzul de a se prezenta la acțiunile primei reprezentative

convocați fiind altfel decât prevăd regulamentele internaționale. Nu trebuie uitat că pentru un jucător nu este mai mare onoare de a fi selecționat în echipa națională și de aceea, ignorarea acestora pentru proxima întâlnire de la Glasgow, din 31 martie, în „amicul” Scoția – România, firește că le-a produs un disconfort psihic.

Așadar, după 18 etape, Dinamo s-a instalat confortabil în fotoliul de lider (41 de puncte și +14 „la adevăr”), podiumul fiind completat de Steaua (36 p.; +9) și Rapid (33 p.; +6). O mențiune: formația din Ștefan cel Mare continuă cursa și în Cupa României (aflată în faza semifinalelor), în timp ce următoarele sale nu au șansa de a prinde cupele europene decât în condițiile în care ar câștiga titlul sau ar ocupa locul secund în clasament. Calcule peste calcule, așteptând pașii greșiți ai lui Dinamo, care se va deplasa, de exemplu, pe 3 aprilie în Cotroceni sau pe 8 mai în Giulești.

Momentan, „subsolul” este ocupat de Ceahlăul (18 p.), FC Argeș (17 p.) și FC Oradea (16 p.), dar mai este mult până departe. Nici măcar „câinii roșii” nu pot fi siguri că au scăpat definitiv din lesă...

text **Pompiliu L. Dumitrescu**

foto **Rompres**

„Reduta” lui Vasili Hamutovski este asediată de Iulian Tameș

Cosmin Bărcăuan (în alb) a fost mereu la înălțime

S.C. AUTO MARCU'S GRUP S.A.

CONCESIONAR AUTOMOBILE DACIA ȘI RENAULT

S.C. AUTO MARCU'S GRUP S.A. este primul concesionar bi-marcă DACIA ȘI RENAULT din România.

VÂNZĂRI:

În cel mai modern show-room din București puteți achiziționa:

- Autovehicule noi Dacia și Renault (autoturisme și utilitare) cu diverse modalități de plată – numerar, rate, leasing pentru persoane fizice sau juridice, acordând asistență pentru obținerea împrumuturilor.
- Autovehicule de ocazie – Dacia, Renault, alte mărci.
- Piese de schimb de origine Dacia și Renault prin magazinul propriu și agenți.

Societatea noastră cumpără autovehicule rulate, contravaloarea acestora putându-se constitui în avans pentru achiziționarea unui autovehicul nou.

SERVICE:

Societatea deține ateliere de reparații ultramoderne dotate cu echipamente de ultimă generație și personal specializat.

- Service mecanică Dacia
 - Service mecanică Renault
 - Service alte mărci (Daewoo etc.)
 - Service caroserie (tinichigerie, vopsitorie)
 - Reparații în garanție pentru autovehicule Dacia și Renault.
 - Inspecții tehnice periodice
 - Platforme de depanare și tractare cu program non-stop.
- Se utilizează numai piese de origine procurate direct de la producător la cele mai mici prețuri.
 - Tarifele practicate pentru ora de manoperă sunt fără concurență.
 - Relațiile contractuale cu principalele societăți de asigurare permit decontarea directă în cel mai scurt timp a costurilor reparațiilor efectuate.
 - Se pot încheia contracte foarte avantajoase de service pentru parcurile de mașini, acestea având prioritate în introducerea în lucru.

Contact:

Vânzări Dacia: Tel/fax 021/255.09.77; vanzari.dacia@amg.ro

Vânzări Renault: Tel/fax 021/255.64.69; vanzari.renault@amg.ro

Service: 021/255.33.45; office@amg.ro

Adresa: Șos. Pantelimon Nr. 450 Sector 2 București

Tel/fax 021/255.33.45; 021/255.73.36

Web-site: www.amg.ro

Un automobil impresionează mai ales prin performanțele sale. Prețul mașinilor care ating suta de kilometri în mai puțin de cinci secunde se măsoară în șase cifre. Și totuși, cu o sumă de zece ori mai mică puteți cumpăra o motocicletă care să vă propulseze la limita celor o sută de kilometri pe oră în mai puțin de trei secunde.

Adrenalină pe două roți

Este un fapt pe care nici un motociclist nu îl poate contesta: cine a condus o motocicletă a avut cel puțin un accident. Și cum un accident de motocicletă înseamnă în general că ești aruncat în aer și apoi lovit cu brutalitate de asfalt, întrebarea se naște legitim: de ce îți riscă unii viața pe niște mașinării infernale? Și mai ales, cum se face că la finele acestei documentări pentru articol am început să caut informații despre obținerea carnetului de categoria A?

Există trei tipuri principale de motociclete și pentru acest articol am ales câte una din fiecare tip. Există motociclete *enduro* care se adresează oricărui tip de suprafață, dar care se simt cel mai bine pe teren accidentat. Sunt motociclete de tipul *chopper* care se adresează celor care doresc să facă drumuri lungi în condiții de confort. Și mai există motocicletele de viteză care se adresează celor cu experiență și celor care le pot struni forța fantastică.

KTM 950 Adventure este un model din prima clasă. De altfel, producătorul austriac nu construiește decât modele *enduro*. Cum străzile din orașele noastre ascund multe capcane, am putea spune că acesta este cel mai potrivit model pentru România. Adventure 950 este propulsat de un motor de 942 cc cu doi cilindri așezați în V. Fiecare cilindru este deservit de un carburator. Forța maximă, adică 98 de cai putere, se obține la 8.000 de ture pe minut. În condițiile în care greutatea motocicletei este de aproximativ 200 kg, vă puteți imagina performanțele unei asemenea mașinării. Ajunge doar să spunem că viteza maximă depășește 200 km/h. Performanțele sale sunt excelente și pe șosea și în afara ei, iar fiabilitatea este garantată de rezultatele excelente ale constructorului în cursele de raliu. De altfel, modelul de serie împarte 95% din piesele sale cu modelul de raliu. Este adevărat că puteți să vă plângeți de lipsa unor dotări importante legate de siguranță cum ar fi ABS-ul. Dar acesta nu se recomandă în condiții de off-road și în plus KTM Adventure este dotat cu frâne Brembo, cel mai renumit producător din domeniu.

Prețul unui KTM 950 Adventure nou este în România de aproximativ 11.500 de euro.

Trecem mai departe și ducem performanțele la extrem. Suzuki GSXR este genul de motocicletă care te face să visezi. Modelul pe care îl prezentăm nu este nou și asta îl face cu atât mai atractiv cu cât prețul său a

scăzut la mai puțin de jumătate din prețul inițial. Pentru Suzuki, GSXR înseamnă performanțe extreme. Cu un motor de doar 600 cc, modelul de față ajunge până la o viteză maximă de 280 km/h. Prima sută de kilometri este atinsă în mai puțin de trei secunde. În condițiile acestea, pilotul trebuie să aibă mult sânge rece și probabil un dram de nebunie. Doar ca să pleci de pe loc fără a te ridica pe o roată trebuie să-ți folosești toată greutatea corpului și să te apeși în față pe motocicletă.

Cum este să conduci un asemenea bolid? „Extraordinar, nu se compară cu nimic altceva. Te umple de adrenalină”, spune Valentin Chefani de la magazinul *Motomania*. Motorul care împinge această bestie are patru cilindri, fiecare cu carburatorul său. Cel 600 de centimetri cubi sunt suficienți pentru a oferi o forță maximă de 110 cai putere.

GSXR nu este o jucărie și nu este pentru începători. Toată această performanță extremă vine fără a oferi nici o măsură de siguranță. Nu ai centură și nu ai airbag. Este prețul pe care îl plătești pentru un motor care poate lăsa în urmă tot ceea ce înseamnă automobil pe patru roți la ora actuală. La acesta se adaugă evident prețul de achiziție, 5.900 euro.

În cazul în care ceea ce căutați este de fapt senzația de libertate și confort, atunci o Yamaha Virago este cel mai potrivit răspuns. Virago nu are performanțe de top, dar arată „cool” și este ideală pentru oraș. Cea mai potrivită motorizare ar fi cea de 250 cc și 25 de cai putere. În condițiile în care motocicleta nu este deloc grea, puterea este suficientă. Viteza maximă pe care o puteți atinge este de aproximativ 120 km/h. Dacă sunteți începători, acest model este cel mai potrivit pentru a vă începe ucenicia în motociclism. Centrul de greutate situat aproape de sol o face manevrabilă și stabilă. Șaua este moale și confortabilă, iar imaginea pe care o proiectează Virago este garantată să atragă privirile celor din jur. Partea bună la o astfel de motocicletă este că puteți să-i atașați tot felul de accesorii cum sunt gențile din piele și protecția împotriva vântului. Și, ca să nu existe supărare, *chopper*-ul este special construit pentru a găzdui două persoane. Prețul unui astfel de model la mâna a doua este aproximativ 3.500 de euro.

text Mugurel Mărgărit

Te așteptăm cu ușile deschise...

CITYCENTER
VÂNZĂRI SERVICE

Calea Dorobanților 31-33,
Sector 1 București
Tel./Fax: 021.210.36.76; 021.212.27.01
e-mail: bu30@bx.logicnet.ro

Matiz – creat pentru tine

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

Telefonul clientului: 0251.144.187
Asistență tehnică 24h: 0251.196.767
www.daewooauto.ro

GARANȚIE 3 ani sau 100.000 km

Dincolo de retragerea numerarului de la bancomate, cardurile bancare oferă posesorilor multiple funcții fixe sau mobile direct de la bancomate sau transferul de bani din contul de card în cel curent pentru implementarea conceptului „al doilea card în portofel”. Mai nou, au apărut

Portofelul subțire

Românii au început să înțeleagă că buzunarele și portofelele dădora de bani, cu valori reale nicidecum spectaculoase, pot fi subțiate prin deținerea unui card bancar. După aproape un deceniu și jumătate de economie de piață cu specific românesc se poate afirma că în domeniul cardurilor se înregistrează o dezvoltare reală. „Românii s-au obișnuit cu cardul și cifra de cinci milioane de carduri emise vorbește de la sine despre această obișnuință”, spune **Mariana Iosif**, director de marketing și produse bancare la Banc Post.

Pașii către situația actuală au fost înceteți dar, într-un final, s-au dovedit a fi suficient de mari. Reticența românilor față de utilizarea cardurilor bancare a avut o serie de cauze obiective. În România nu a existat o așa numită „cultură a cardului” iar veniturile relativ scăzute ale populației au împiedicat expansiunea pieței. Ani la rând comercianții nu au acceptat carduri la plata produselor vândute și a serviciilor prestate. Un alt obstacol major a fost rețeaua de ATM-uri (mai pe românește, bancomate) limitată ca număr.

Atât Guvernul cât și bancherii au învins până la urmă în lupta cu mentalitatea. Pe de o parte, Guvernul a emis reglementări prin care obligă marii comercianți să accepte cardurile ca instrument de plată. Pe de altă parte, bancherii au implementat adevărate strategii de expansiune. „Strategia de dezvoltare în acest domeniu a fost structurată pe trei direcții principale: dezvoltarea unor tipuri diferite de card ca răspuns la nevoile și dorințele clienților, încadrarea cardurilor în pachete complexe de produse și servicii și dezvoltarea unei rețele largi de acceptare formată atât din ATM-uri cât și din POS-uri” (așa zisele cititoare de carduri), afirmă Mariana Iosif.

Majoritatea cardurilor emise în România sunt de debit. Ponderea mare a acestora se datorează faptului că sunt folosite în special pentru plata

Băncile din România emit atât carduri în lei care pot fi folosite numai pe teritoriul țării, cât și carduri cu utilizare internațională, care pot fi folosite oriunde în lume unde există afișată sigla care există pe card. Acestea din urmă pot fi în valută sau în lei iar în străinătate se face automat schimbul în moneda țării respective.

salarilor, a burselor studentești și a alocațiilor de stat pentru liceeni. Cardurile de debit sunt instrumente electronice de plată prin care tranzacțiile sunt debitate direct din contul posesorului de card. Acesta îl poate folosi doar pentru retragerea banilor de la ATM-uri sau pentru plata cumpărăturilor achiziționate din magazinele care dispun de POS-uri.

Extinderea numărului de magazine care acceptă plata cu cardul a determinat în ultima perioadă o orientare a românilor și către cardurile de credit. Posesorul unui astfel de card are aprobată o linie de credit și utilizează fonduri puse la dispoziție de către bancă. Dobândă se plătește doar pentru sumele efectiv folosite și, de regulă, există un procent minim din credit care trebuie rambursat lunar.

„Cardul de debit poate avea asociată și o componentă de creditare numită descoperire de cont. Posesorul acestuia are acces, pe lângă fondurile proprii (salariul net lunar), la un credit egal cu un anumit procent din salariu. Spre deosebire de acesta, cardul de credit oferă posibilitatea unui împrumut pe care posesorul îl poate utiliza așa cum vrea, când vrea, urmând să plătească dobânda doar pentru suma pe care a cheltuit-o. În cazul plăților nu există deosebiri majore între cardul de credit și cel de debit, ele fiind practic utilizate în același mod. Avantajul primului este că posesorul dispune de mai mulți bani atunci când rezistă cu greu tentației de a face cumpărături”, ne asigură Mariana Iosif.

În cele mai multe cazuri românii folosesc cardul doar pentru a obține numerar de la ATM-uri sau ghișeele băncilor acceptatoare, statisticile băncilor arătând că această pondere este în jur de 90%. Restul de zece procente au înțeles adevăratul sens al cardului bancar și anume cel al plății bunurilor și serviciilor la comercianți. De cele mai multe ori aceștia sunt clienții marilor lanțuri de magazine. Plata în magazin direct de pe card are și un mare avantaj. „Dacă pentru retragerea de numerar de la ATM se percepe comision, pentru plata cu cardul consumatorii plătesc exact suma cumpărăturilor lor și nu se percepe nimic suplimentar”, ne-a declarat **François Olivier**, director executiv la

avantaje. Pentru aceștia achitarea cumpărăturilor în magazine, plata facturilor de utilități, de tele- sunt foarte simple. În România există deja cinci milioane de carduri emise iar băncile se pregătesc și carduri pentru pasionații Internetului și ai cumpărăturilor în medii virtuale.

u carduri se ține

Cele mai multe tipuri de carduri emise în România sunt adresate angajaților, studenților și liceenilor pentru a-și primi salariile, bursele și alocațiile de stat. La polul opus sunt cardurile destinate celor care călătoresc frecvent în străinătate și pasionaților de Internet sau cumpărături în mediul virtual.

Hiproma-Carrefour România. Tranzacția nu este niciodată gratuită. „Există un comision, destul de ridicat de altfel, dar acesta este suportat integral de magazin”, spune François Olivier.

Anul 2004 dă semnale pozitive în ceea ce privește utilizarea cardului ca mijloc de plată, în special ca urmare a acțiunilor susținute de marketing lansate de bănci în parteneriat cu VISA și MasterCard. „Avantajele utilizării cardurilor ca mijloc de plată sunt importante și ele se referă la eliminarea inconvenientelor legate de manevrarea banilor cash, la posibilitatea de a cheltui mai mult atunci când vorbim de un card de credit sau de unul de debit cu descoperire de cont și în general că utilizarea cardului la comerțanți este gratuită. Când comerțanții se vor obișnui să pună

clienților întrebarea firească plătiți cu card?, vor fi cu siguranță plăcut surprinși de rata mare de răspunsuri pozitive pe care le vor primi”, își exprimă optimismul Mariana Iosif.

Plata cu cardul în magazin nu trebuie să ne sperie. Pașii care trebuie făcuți sunt extrem de simpli și, în plus, securitatea tranzacției este asigurată prin faptul că descărcarea contului se efectuează doar după tastarea codului personal de identificare (PIN), știut doar de posesorul cardului.

Pentru a plăti cu cardul trebuie ca magazinul să accepte cardul pe care îl dețineți, adică să aibă afișată la intrare sigla care apare pe acesta. După ce v-ați hotărât asupra produselor pe care vreți să le achiziționați, înmănați cardul casierei. Aceasta îl va trece prin POS, va introduce valoarea cumpărăturilor și va solicita introducerea PIN-ului. În urma tranzacției rezultă o chitanță pe care sunt imprimate datele referitoare la aceasta printre care și suma prelevată din cont. Chitanța este în două exemplare. Primul exemplar trebuie semnat pentru a confirma valoarea plății. Nu faceți acest lucru înainte de a verifica valoarea plății. Dacă aceasta nu corespunde, refuzați semnarea chitanței și solicitați pe loc anularea tranzacției.

În cazul în care sunteți posesorul unui card de credit care nu are PIN sau pur și simplu nu doriți să vă tastați PIN-ul la terminalul POS-ului, există o rezolvare atât timp cât doriți să plătiți cu cardul. „Într-o astfel de situație se contactează banca prin telefon și este nevoie de un act de identitate al clientului pentru a avea certitudinea că este posesorul cardului. Datele se transmit băncii iar aceasta furnizează un cod de autorizare a tranzacției. În urma tranzacției rezultă o chitanță în trei exemplare, pe care clientul trebuie să le semneze după ce verifică suma prelevată. Cele trei exemplare sunt pentru client, magazin și bancă”, susține François Olivier.

Românii care au pășit deja în era informațională pot folosi cardul bancar

și în mediul virtual. Deși România ocupă unul dintre locurile fruntașe în ceea ce privește fraudă pe Internet, tranzacțiile electronice având din punctul de vedere al băncilor un grad sporit de risc, există bănci care emit carduri ce pot fi utilizate pe Internet. Acestea au scos pe piață astfel de produse dar nu au ezitat să se protejeze în fața vulnerabilității. În primul rând, întreaga răspundere privind tranzacțiile ilegale, făcute pe Internet din contul de card al clientului, aparține în totalitate acestuia. În al doilea rând, folosirea cardului pe Internet se poate face doar dacă posesorul acestuia solicită băncii efectuarea tranzacției și doar pentru perioade mici de timp. În al treilea rând, băncile recomandă doritorilor de plăți pe Internet, achiziționarea unui card special, folosit doar în acest scop și care să fie alimentat la momentul cel mai apropiat efectuării tranzacției doar cu suma necesară acesteia.

„Oferim clienților un card virtual atașat unui MasterCard pentru plăți pe Internet. Ceea ce face acest card mult mai sigur în utilizare este faptul că în contul cardului virtual se încarcă o sumă limitată. În acest fel, contul principal nu este accesibil eventualilor hackeri care ar putea intercepta tranzacția. Cardul virtual se poate încărca oricând, de acasă prin serviciul Internet Banking sau de la orice ATM al băncii”, afirmă Mariana Iosif.

Indicat ar fi ca pe cardul virtual să vă transferați doar prețul afișat pe site pentru produsul pe care doriți să-l achiziționați. Plata de pe cardul virtual se efectuează prin convertibilitatea leilor în valuta țării vânzătorului. Pentru a acoperi eventualele diferențe de curs valutar este bine să mai descărcați în cardul virtual echivalentul a câtorva procente din prețul produsului. În jur de 10% ar fi suficient iar dacă tranzacția ar fi violată atunci nici pierderea nu ar fi una catastrofală.

text **Giani Grădinaru**

foto **Robert Hanciarec**

Praga,

orașul vechilor castele

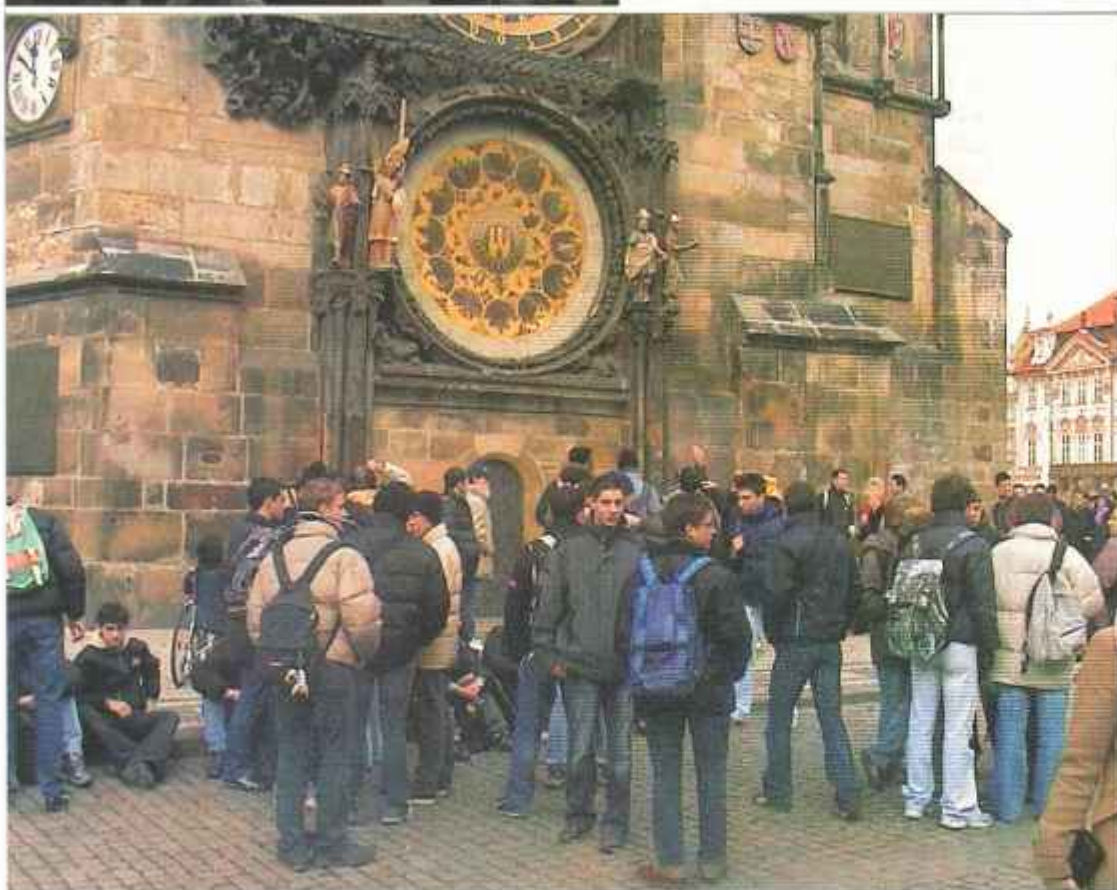

Când spui Cehia spui Praga, Vltava, cristal de Bohemia, Karlovy Vary și castele. Majoritatea turșilor care vin în Cehia vor să vadă în primul rând capitala Praga, oraș cosmopolit, cunoscut pentru șarmul și frumusețea vechilor construcții și monumente. Doar zece la sută dintre călători „explorează” țara dincolo de capitală. Dacă vrei să descoperi bogățiile naturale și tradițiile din zonele rurale te așteaptă multe surprize. Dar bogăția cea mai de preț a Cehiei o constituie cele peste 100 de castele – de la fortărețe întinse până la rafinate și aristocratice palate – toate deschise publicului.

Așezat pe malul drept al râului Vltava, orașul vechi impresionează vizitatorii prin faimosul ceas astronomic și monumentală Catedrală *Our Lady of Týn*, precum și prin Turnul Primăriei, care oferă o frumoasă perspectivă asupra orașului. Ceasul astronomic din turn datează din secolul al XIV-lea. Cadranul superior marchează ora centrală europeană și ora veche cehă, precum și fazele Lunii și Soarelui, mișcările astrelor, echinocțiile și sărbătorile vechi. Statuetele atașate cadranelor – un schelet, un cerșetor și

un turc sunt o alegorie a deșertăciunii lumesti. Figura morții întoarce la fiecare oră o clepsidră și trage clopotul; apoi, cei 12 apostoli apar și dispar, unul câte unul, în spatele cadranelor albastre. Dacă vrei să urmărești la oră exactă evoluția statuetei care împodobesc ceasul astronomic trebuie să-ți iei o marjă de cel puțin jumătate de oră pentru a ocupa un loc cât mai bun în piață. Sute de turiști se adună la ore fixe pentru a urmări spectacolul și pentru a se fotografia în dreptul turnului. Din piața orașului vechi se desprind o serie de străduțe înguste și alei, încununate de remarcabile locuri demne de vizitat: biserici, galerii și muzee, anticariate, crame de bere și vin vechi de secole.

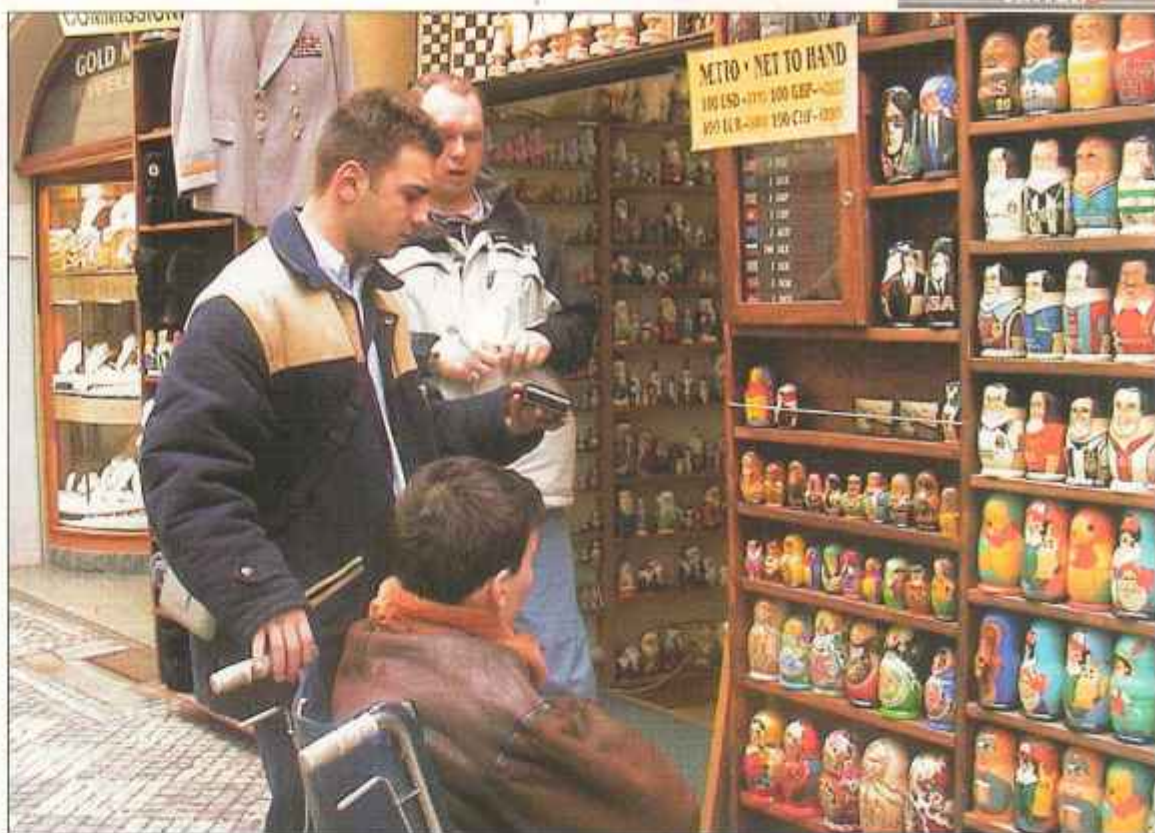
Podul de piatră, mândria Pragăi și a întregii Bohemii, a fost construit la porunca împăratului Carol al IV-lea de faimosul Petru de Gmung, arhitectul Catedralei Sfântului Vitus și al altor clădiri gotice, ridicate începând cu anul 1357. Faimosul turn, ridicat pentru apărarea cetății, în același timp cu podul, a constituit principala intrare în Castelul din Praga. Fiecare picior este decorat cu statui, opere din secolul XVII ale faimosului sculptor Matthias Braun. Pe

balustrada podului, între statuia Sfântului Ioan Botezătorul și cea a Sfântului Norbert, este gravată o cruce dublă care marchează locul în care Sfântul Ioan Nepomuk, ocrotitorul pădurilor, a fost, pare-se, aruncat în râu. Tradiția spune că, dacă îți pui o dorință și atingi crucea, dorința ți se va îndeplini. Totuși, încearcă să nu te lași complet furat de frumusețea statuilor sau de chilipirurile vânzătorilor ambulanți: podul mișună de hoți de buzunare.

O parte importantă a orașului vechi o reprezintă Cartierul Evreiesc. Originile sale datează din secolul al IX-lea când a început ca o așezare a neguștorilor evrei care s-au stabilit definitiv în Praga. În secolul al XVII-lea, cartierul a devenit metropola evreilor din Europa Centrală, iar mai târziu un ghetou înconjurat de ziduri și având șase porți de acces. Datorită aglomerației și condițiilor neigienice din această parte a orașului, „Josefov” a fost demolat aproape în întregime la sfârșitul secolului al XIX-lea. 14 sinagogi, o sală de festivități și tristul cimitir evreiesc – cu mai mult de 200.000 de morminte – au fost conservate, în mod pervers, de regimul nazist care a ocupat Praga în timpul celui de-al doilea război mondial, declarându-le *Muzeul unei rase dispărute*. Totuși, fostul ghetou a supraviețuit, rămânând o mărturie a peste șapte secole de persecuții.

Zona Maia Strana este denumită și *Cartierul de Jos*, deoarece este dominată de Castelul regal. Acesta este cel mai romantic cartier din Praga, cu numeroase grădini, piețe

și străduțe întortocheate. Puțin mai departe de pod se întinde Piața Maiostranske, urmată de Strada Nerudova și scările care urcă spre Porțile Castelului din Praga. Indiferent de ora din zi la care treci pe aceste străduțe vei fi întâmpinat de vânzători de suveniruri și de pictori care surprind cu măiestrie răsăritul sau apusul de soare pe colinele Pragăi.

Oferte agenții

Romantic Travel (www.romantic.ro):

Nopti albe în Amsterdam și Paris,

circuit cu autocarul, 10 zile, 265 euro.

Se vizitează: Budapesta, Praga, Amsterdam, Paris, Bruxelles, Viena. În preț sunt incluse: transportul cu autocar, cazarea în hoteluri de tineret, ghid autorizat.

Telefon: 326.04.35/40, 210.15.16

Agentia Danco Pro (www.dancopro.ro):

Sejur 2 zile la Praga, 302 euro.

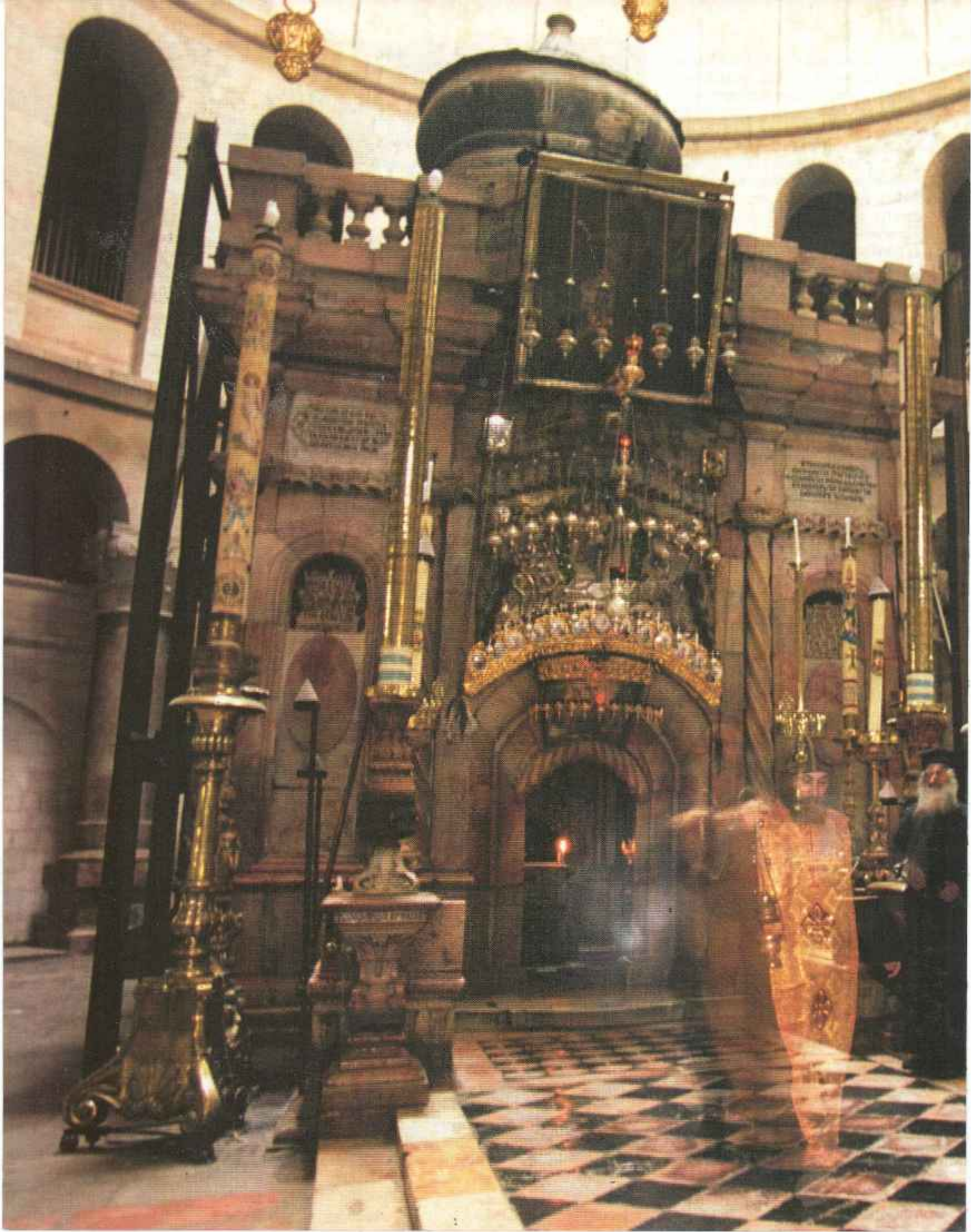
În preț sunt incluse 2 nopti cazare la hotel 4* și transportul cu avionul pe ruta București-Praga-București (fără taxele aeroportuare). Telefon: 413.86.51, 413.47.52

Ultramarin Travel (www.ultramarine.ro)

Secretele castelelor și palatelelor cehesti,

circuit cu autocarul, 9 zile, 382 euro. Se vizitează Budapesta, Bratislava, Praga, Viena. În preț sunt incluse transportul cu autocarul, 8 nopti cazare în hoteluri de 3 stele cu micul dejun inclus, ghid autorizat, biletele de intrare la obiectivele turistice etc.

Telefon: 210.56.29

reportaj

Drumul Crucii

În fiecare an, în preajma sărbătorilor de Paște, Ierusalimul, considerat chiar buricul pământului, devine cel mai aglomerat oraș din lume. Pelerini de rase și religii diferite se nevoiesc pe urmele lui Iisus. Simt nevoia să se împacă cu ei înșiși și cu divinitatea, oricum s-ar numi aceasta. Să se elibereze, măcar simbolic, de spaimile și păcatele trecutului. Înainte de a-și asuma povara viitorului, despre care se spune că va fi religios sau nu va fi deloc.

Tot simbolic, credincioșii vin la Ierusalim ca să-L întâmpine pe Mesia, convinși fiind că, și dacă nu vine chiar acum, Iisus, oricum, trebuie așteptat, măcar o dată în viață, la locul învierii.

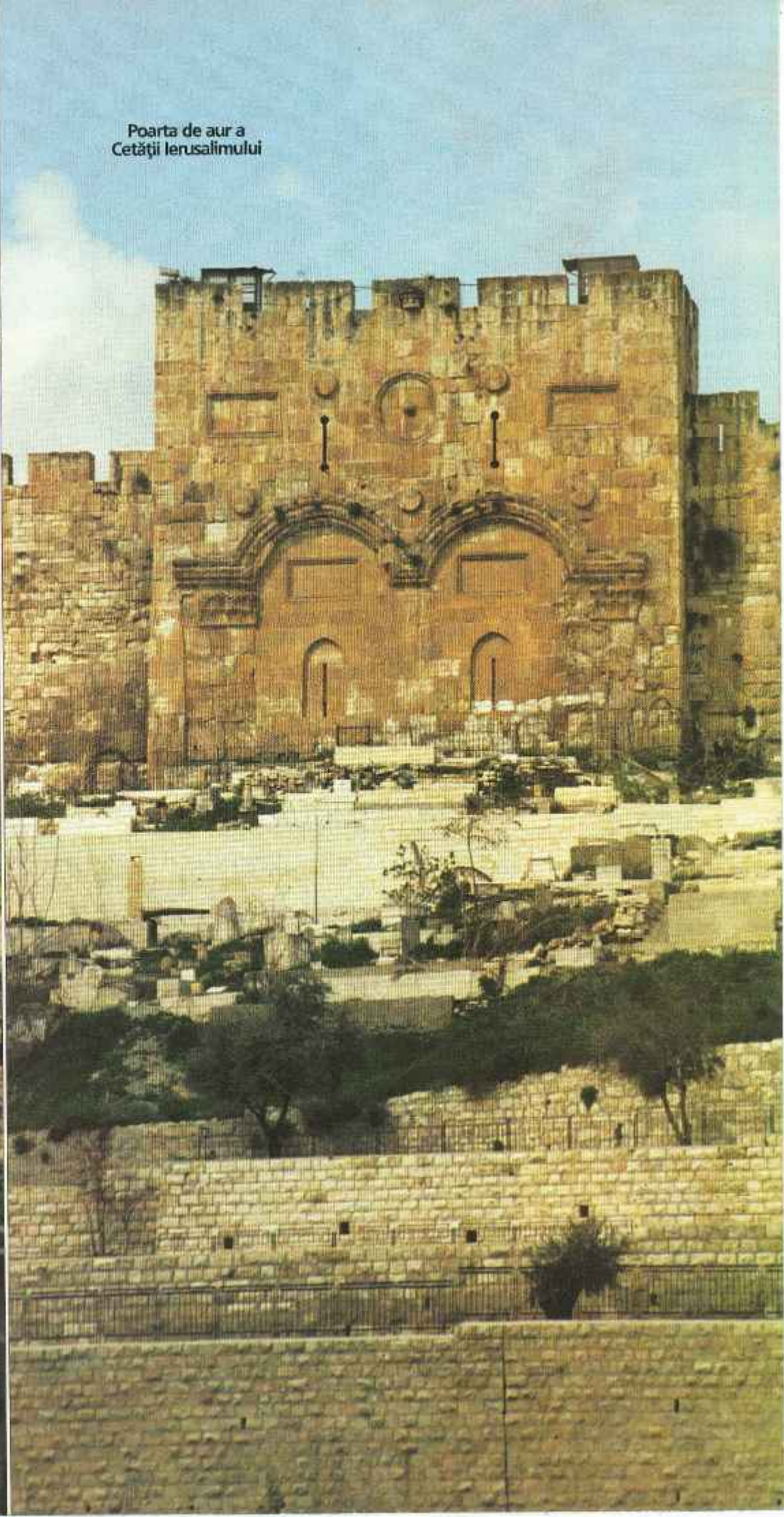
A photograph showing a man in profile on the left, looking towards a path lined with olive trees. The trees are large and leafy, with some small pink flowers in the foreground. The path leads into the distance, flanked by more trees and a low wall on the left.

Ca o prefață la Veșnicie,
măslinii la umbra cărora se
ruga Iisus rodesc și acum

Grădina Ghetsimani, locul unde Iisus a petrecut Joia cea Mare, adică ultima Sa noapte în libertate, este dominată de opt măslini noduroși, măcinați de timp, despre care se spune că sunt martori ai istorisirilor evanghelice. De aici au pornit trădarea, arestarea și predarea lui Iisus către autoritățile vremii. Din fața Bisericii Agonie, sau a Tuturor Națiunilor, unde Mântuitorul este înfățișat mediind legătura între Dumnezeu și umani-

tate, se vede Poarta de aur a Cetății Ierusalimului. Dintre cele opt porți, doar aceasta este zidită și se crede că se va deschide atunci când va veni Mesia. Ca să fie cât mai aproape de Înviere, evreii își cumpără loc de veci în cimitirul din fața porții, în măsura în care au și banii necesari, pentru că aici se află cel mai scump metru pătrat de pământ din lume. Un loc de mormânt costă în jur de 80.000 de dolari.

Poarta de aur a
Cetății Ierusalimului

Arhimandritul Ieronim Crețu, reprezentantul Patriarhiei Ortodoxe Române la Ierusalim: „Pentru fiecare creștin, este o datorie sfântă să facă, măcar o dată în viață, un pelerinaj la Locurile Sfinte. Folosul sufleteș și tensiunea duhovnicească adunate mergând pe urmele lui Iisus sunt o investiție spirituală fără egal. Aici, metaforic vorbind, Cerurile lui Dumnezeu sunt deschise.”

Românii care doresc să contribuie la extinderea așezămintelor românești de la Ierihon și Ierusalim, destinate pelerinajelor, pot face donații în conturile 2511.31-25.106 ROL sau 2511.31-25.108 USD, deschise la Banca Comercială Română, filiala sectorului 4, București.

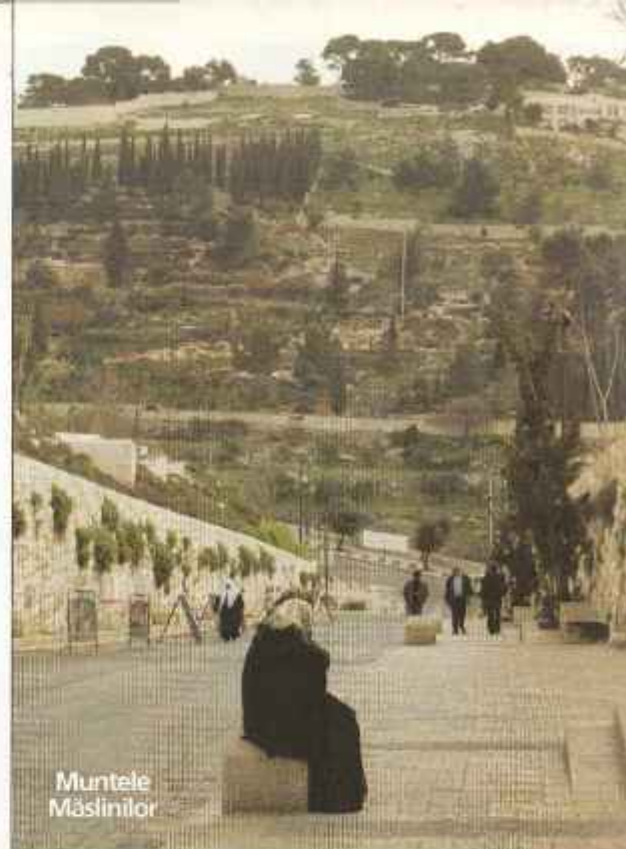

Parintele David, de la Biserica Românească din Ierusalim, reface, împreună cu pelerinii, Drumul Crucii

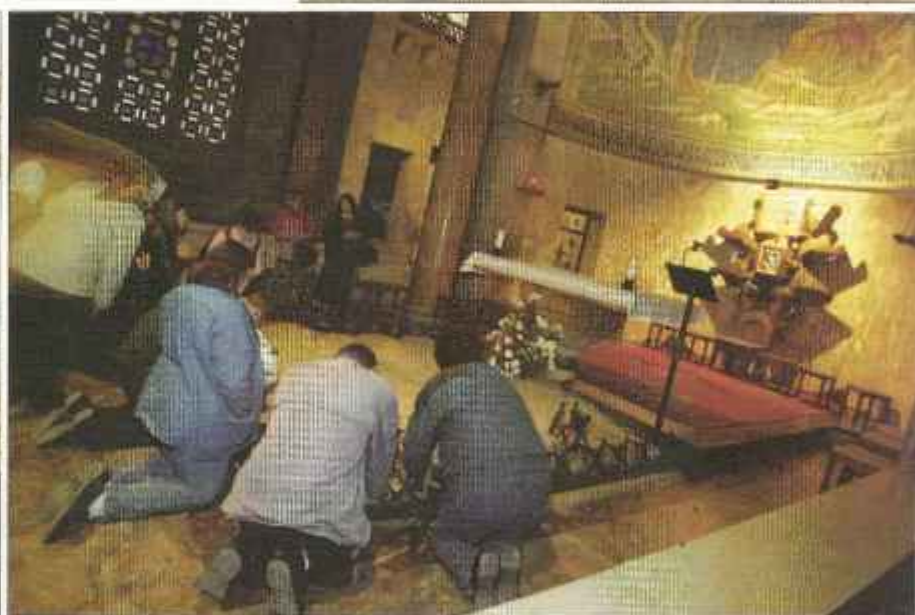
Am fost acasă la Dumnezeu ca să-L aduc pe Dumnezeu acasă la mine

Via Dolorosa, numită Drumul Durerii, șerpuiește printre străduțele întortocheate ale Orașului Vechi al Ierusalimului, începând de la Mănăstirea *Ecce Homo* până la Basilica Sfântului Mormânt. Este drumul tradițional parcurs de Iisus, purtându-și Crucea, de la Sala de judecată a lui Pilat, până la Golgota, locul răstignirii. Drumul Crucii se întrerupe cu 14 popasuri, fiecare dintre ele marcând un eveniment sacru. Este momentul să spunem că orice pelerin ajuns în Țara Sfântă reface, într-un fel sau altul, sirul întâmplărilor biblice, trăind sentimentul de durere a Răstignirii sau de bucurie a Învierii. Mai mult sau mai puțin credincios, nu poți, pur

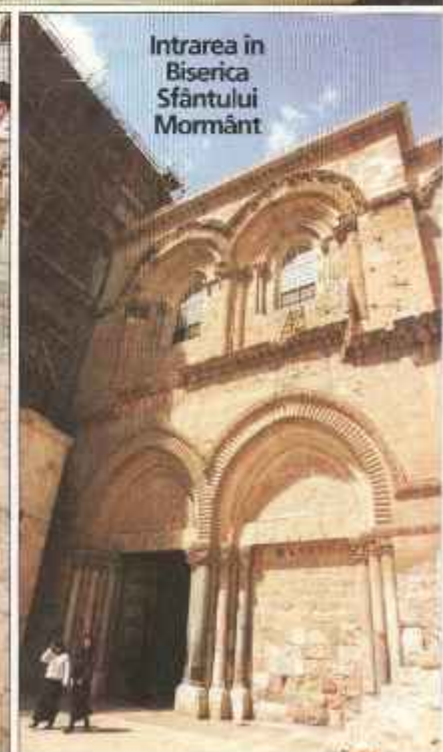
și simplu, să fii doar un turist neutru, colecționar de imagini ori semnificații povestite de ghid. Străbatând Drumul Crucii, alături de un grup de pelerini români, am observat o tristețe blândă, în locul bucuriei că ne aflăm în Cetatea Ierusalimului, tăcerea, în locul cuvintelor, smerenia, în locul exuberanței caracteristice turiștilor. Locurile sfinte te domină, te copleșesc, te fac să simți că te-ai răni, până la sânge, dacă ai îndrăzni să te împotrivești acestei stări unice. După cât îl ține credința, fiecare pelerin își dorește să preia, simbolic, măcar pentru o clipă, povara Crucii. În locul sau alături de Iisus. Ca să-l fie și Lui mai ușor. Întru mântuirea noastră.

Muntele
Măslinilor

Pelerinii
români
pășesc pe
pietrele pe
care a călcat
Iisus

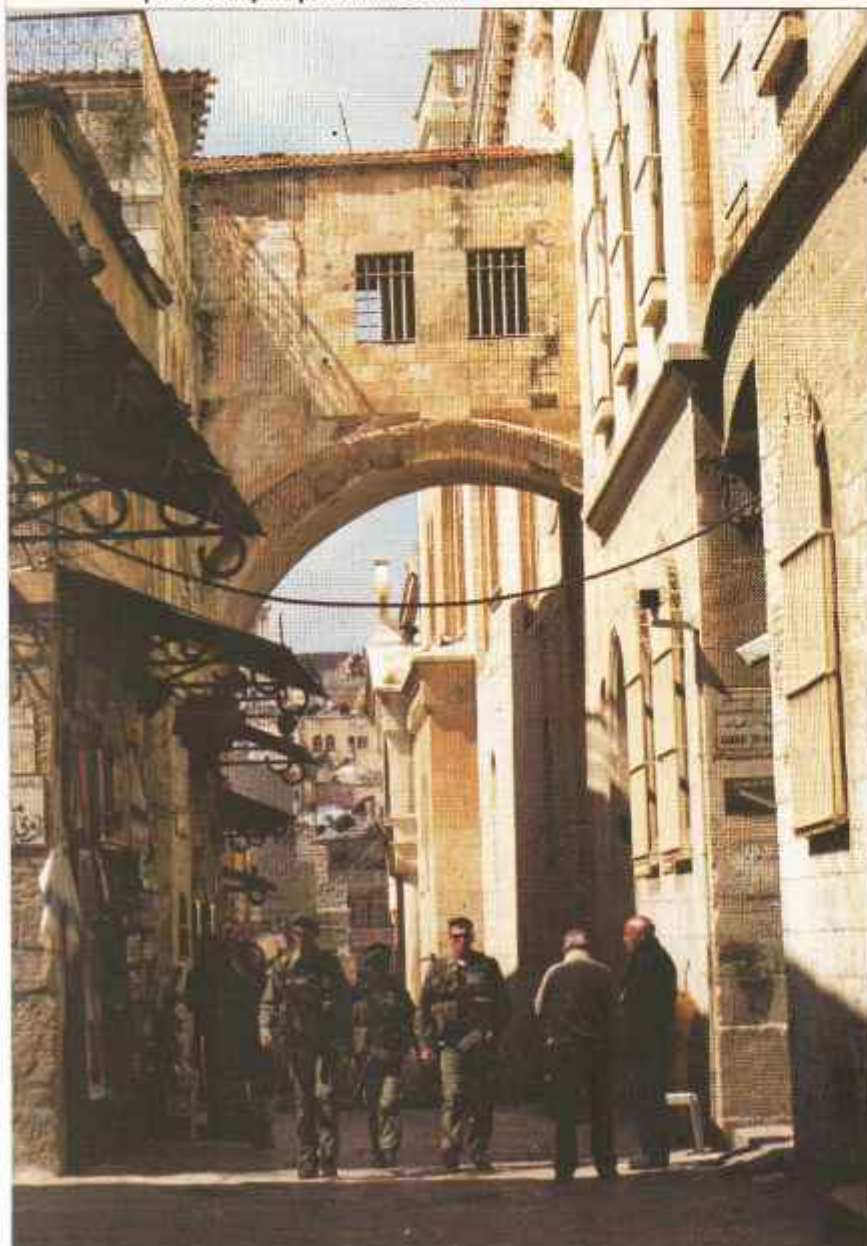
Intrarea în
Biserica
Sfântului
Mormânt

Primul popas al Crucii marchează începutul calvarului. Un minaret reamintește locul fortăreței romane a lui Antonia, unde Iisus a fost condamnat la moarte.

Iisus cade sub greutatea Crucii, pentru prima oară. O capelă poloneză și un basorelief marchează acest moment.

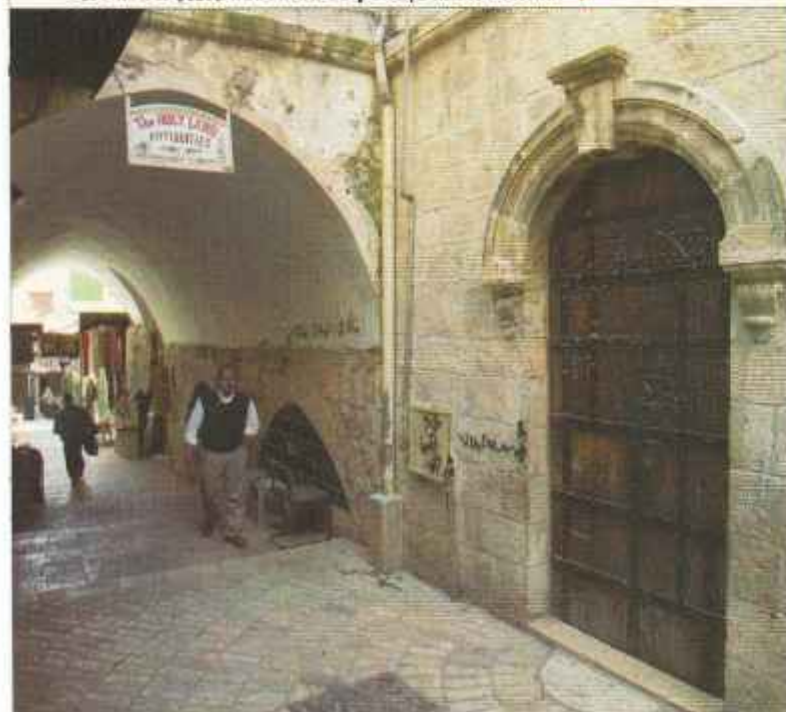
Arcul Ecce Homo, unde Pilat L-a prezentat pe Iisus multimei, spunând *Priviți omul! Mântuitorului!* s-a pus coroana de spini și a fost împins pe Drumul Crucii.

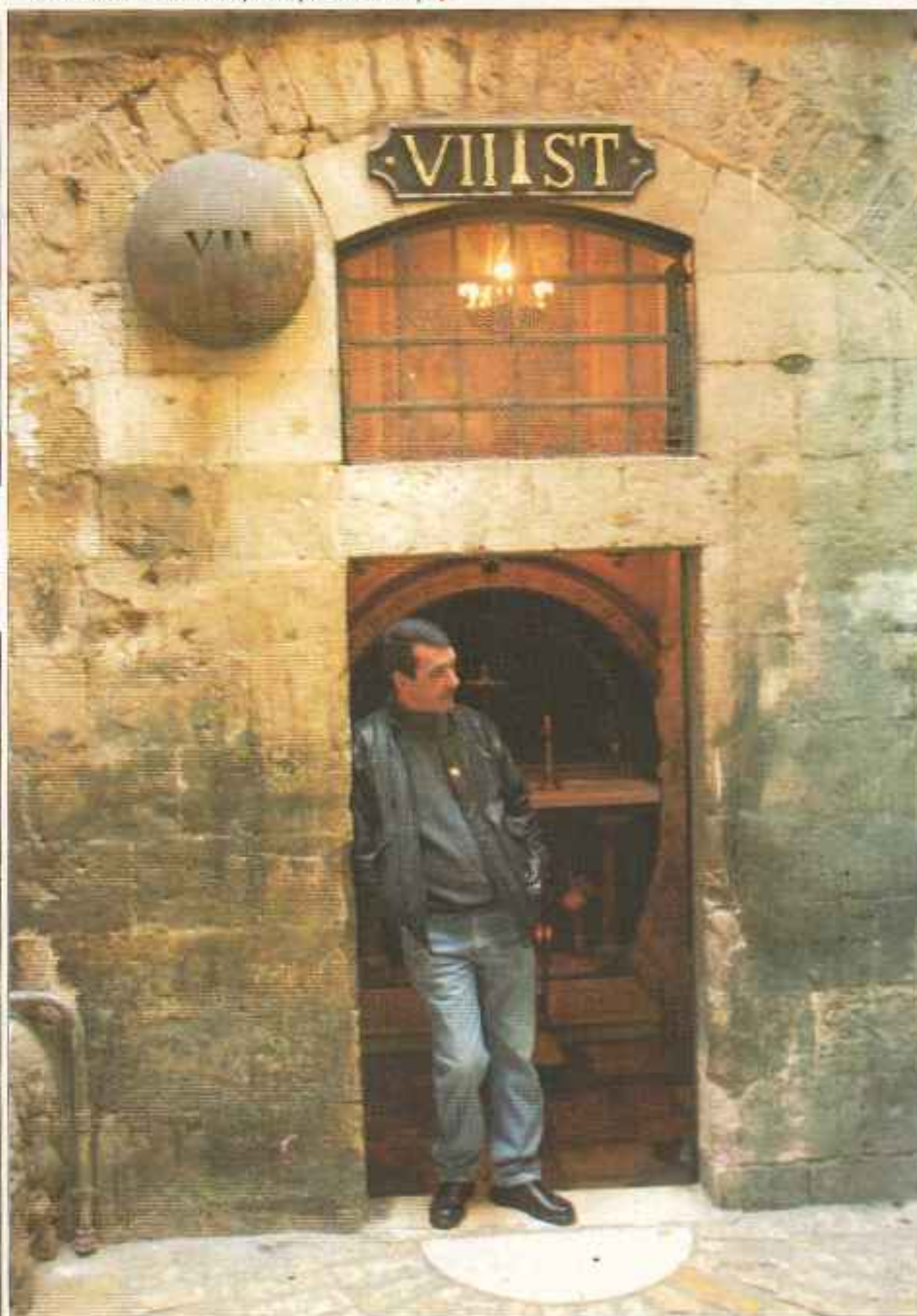
Traditia spune că Maica Domnului și-a întâlnit aici Fiul, sub povara Crucii. O capelă armenescă omagiază durerea tuturor mamelor care și-au pierdut copiii. ▲

Mănăstirea Micilor Surori ale lui Iisus s-a ridicat acolo unde Veronica a șters sudoarea de pe fața Mântuitorului ▼

Al cincilea popas, însemnat cu un paraclis franciscan, este locul în care Simon din Cirenă a fost silit să ducă și el Crucea lui Iisus ▲

O coloană romană din Capela franciscană reamintește a doua cădere a lui Iisus, la ieșirea din oraș ▼

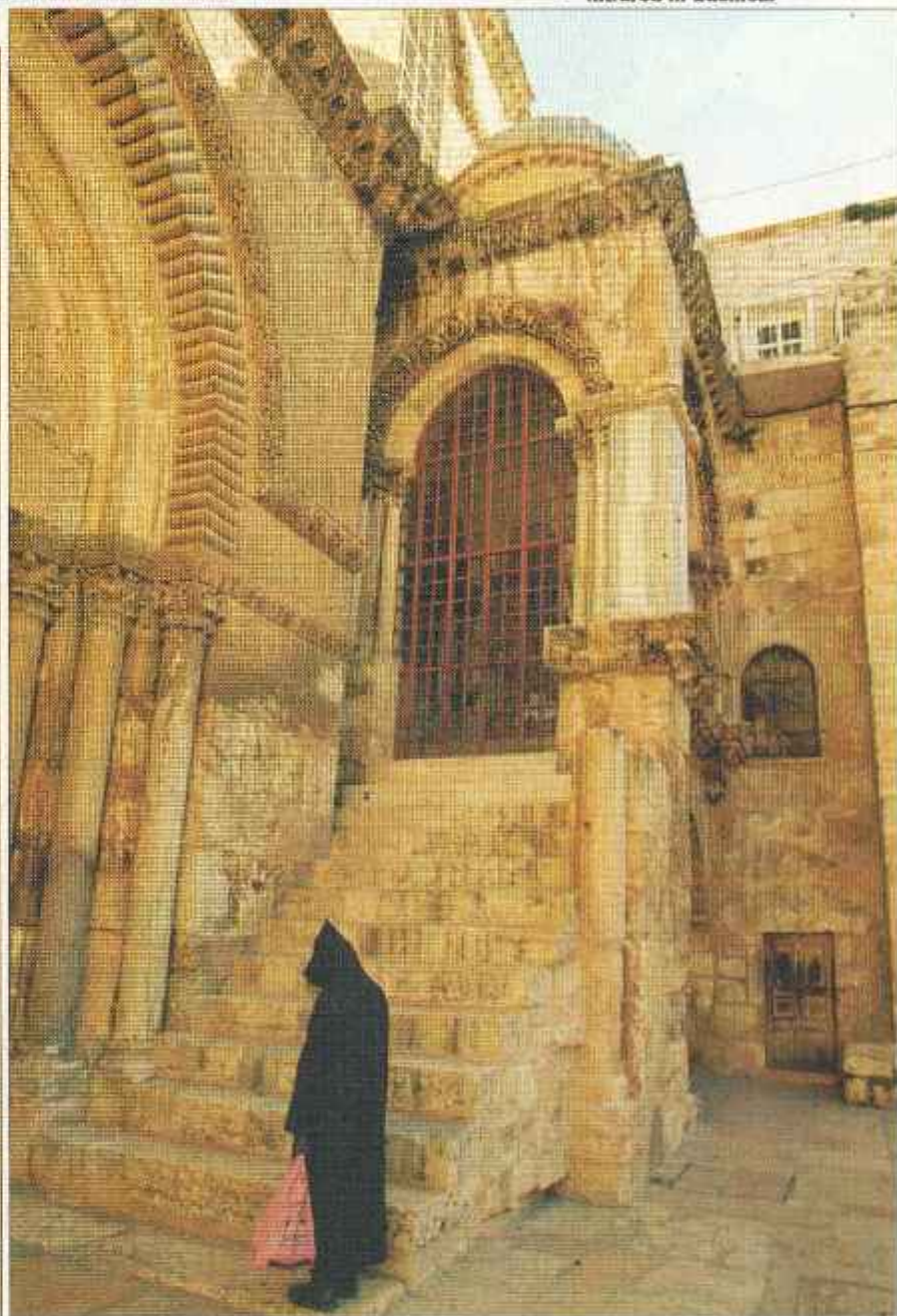
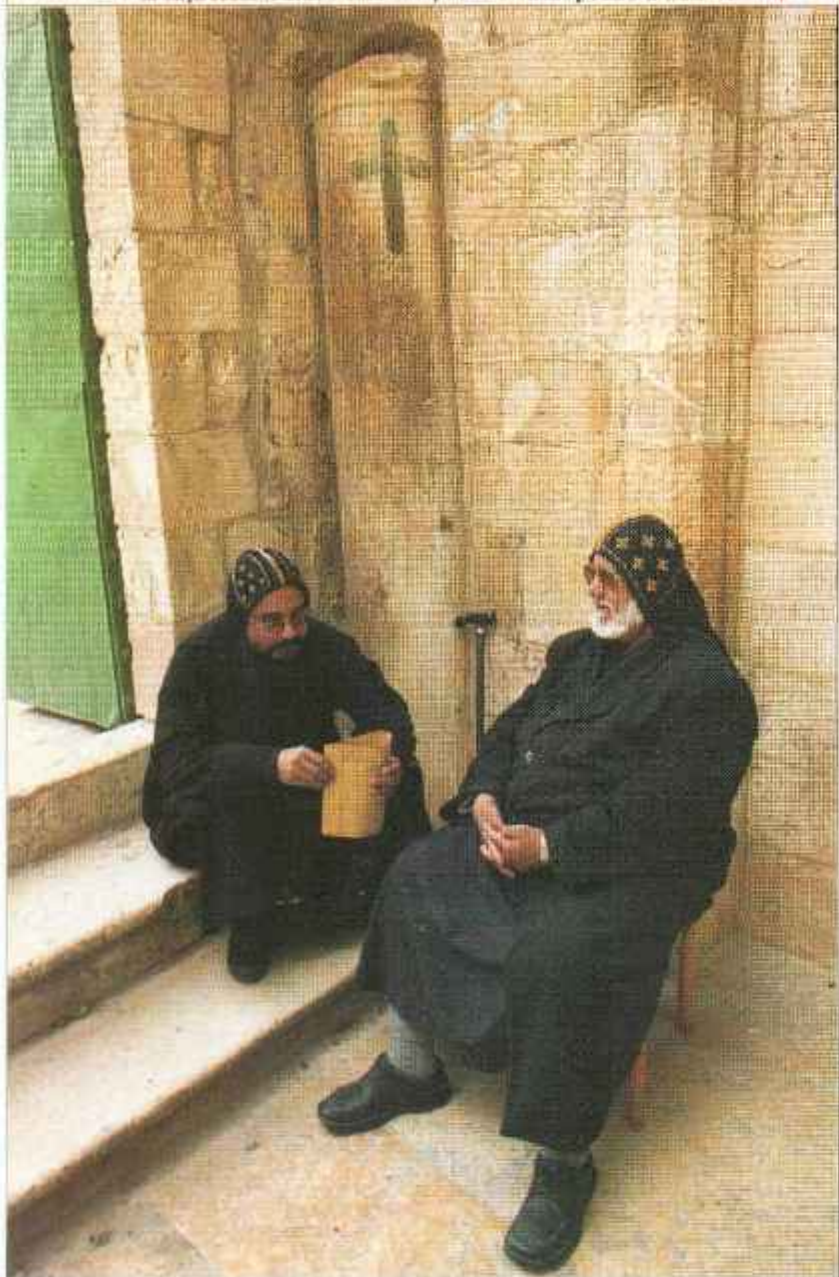

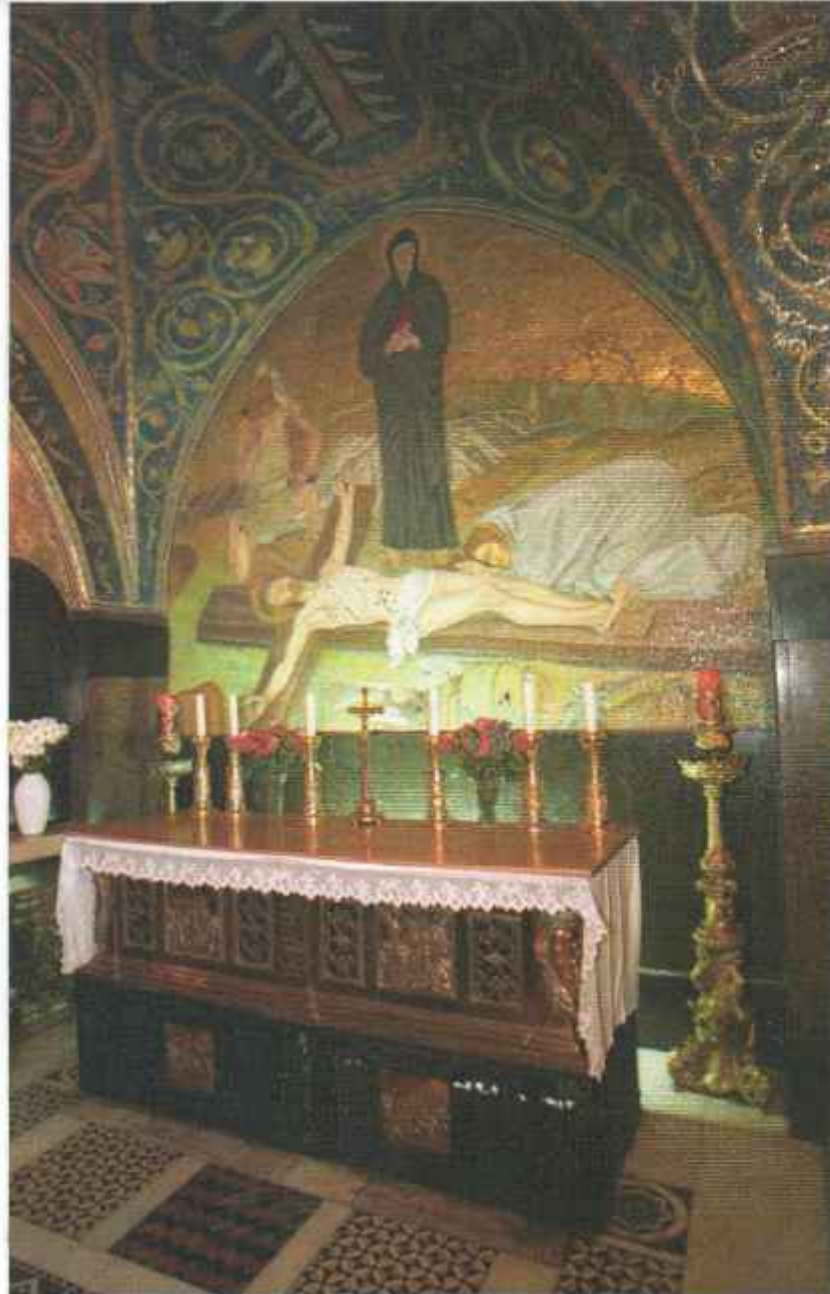
8th STATION
VIA DOLOROSA
←

Iisus le-a consolat pe femeile din Ierusalim: „Nu mă plângeți pe Mine, ci plângeți-vă pe voi înșivă și pe copiii voștri.” O cruce latină pe zidul Mănăstirii grecești amintește popa-
sul respectiv.

Mântuitorul a fost dezbrăcat de veșminte la intrarea în Biserică.

În fața locului crucificării sale, Iisus a căzut pentru a treia oară.

Principalul sanctuar latin a fost construit pe locul unde Iisus a fost bătut în cuie, pe cruce, sub ochii Mamei Sale

▲ După moartea Sa, Iisus a fost așezat pe Piatra Durerii

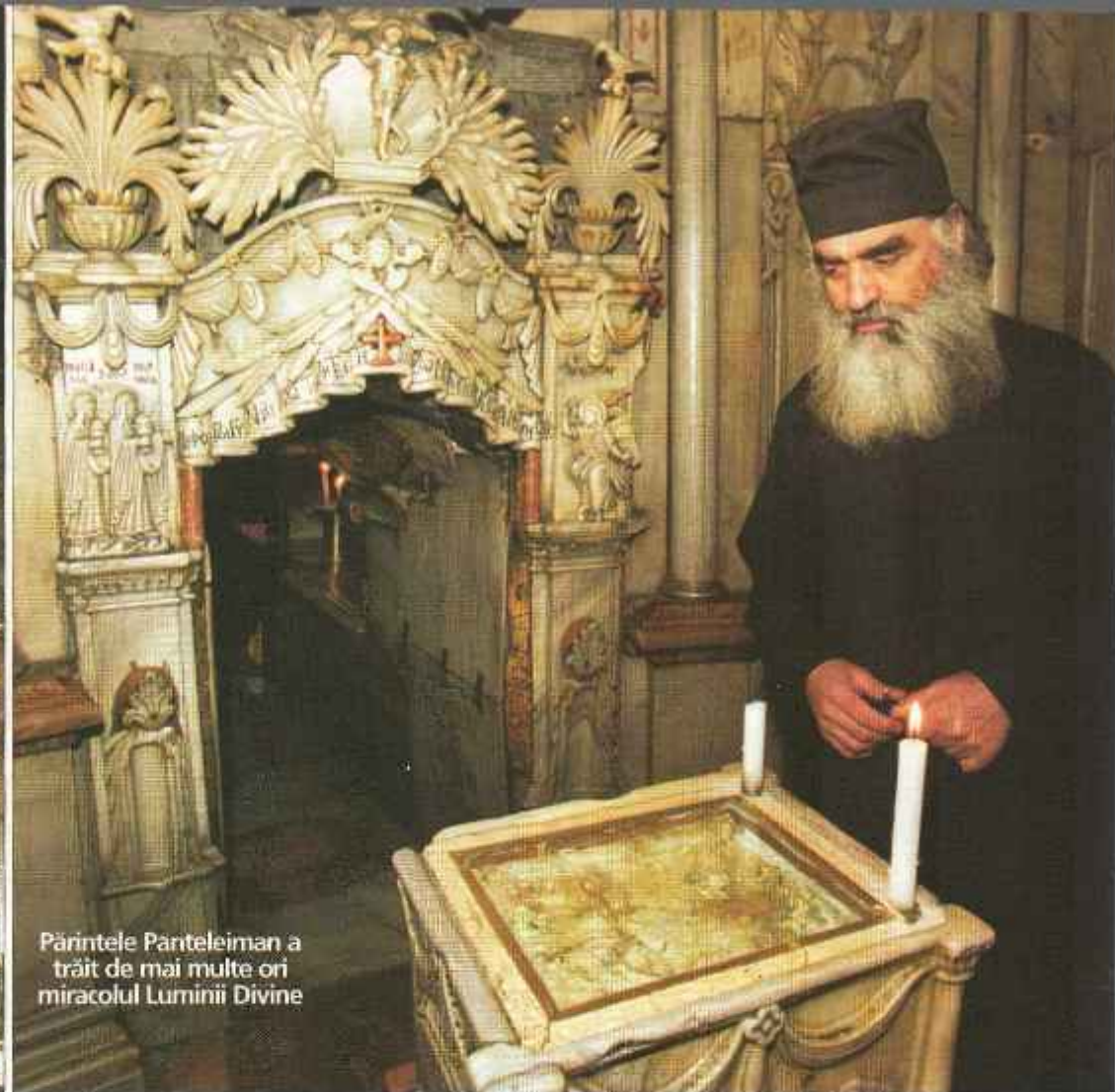
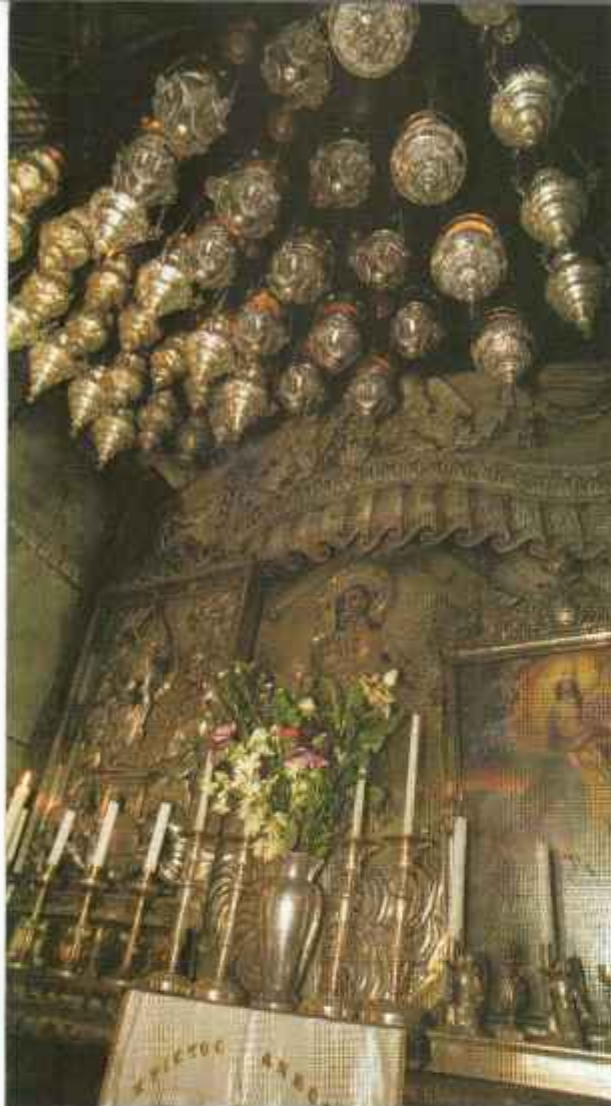

Basorelieful lui Iisus ridicându-se glorios din Mormânt

Locul cel mai sfânt al Creștinătății adăpostește Mormântul și miracolul învierii Mântuitorului

Altarul grecesc se află deasupra Rocii Calvarului, unde au fost ridicate crucele lui Iisus și ale celor doi tâlhari. Înainte de-a muri, Mântuitorul a strigat: „Eli, Eli, Lama Sabactani?” (Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?)

Părintele Panteleiman a trăit de mai multe ori miracolul Luminii Divine

Biserica Sfântului Mormânt în noaptea Învierii

Lumina Sfântă

În noaptea Învierii, la Mormântul lui Iisus coboară, în mod supranatural, lumina cea necreată și sfântă, an de an, de aproape 20 de secole. Scântelele sunt adunate de Patriarhul ortodox, conducătorul ceremoniei. Din dorința de-a „democratiza” acest ritual, la un moment dat s-a hotărât ca Lumina Sfântă să fie primită, alternativ, și de reprezentanții altor religii. În mod miraculos, Dumnezeu nu a fost de acord cu asta. Părintele Daniel își amintește cum credincioșii prezentei la Înviere, în jurul Sfântului Mormânt, au înțepenit în fața acestei evidențe: „S-a hotărât că ar fi bine ca în anul acela Patriarhul armenilor să primească Lumina. S-a pregătit duhovnicește, cu post și rugăciune. Apoi a așteptat în Mormânt, în Noaptea Învierii, coborârea Sfintei Lumini. Toată lumea era uimită și speriată, în același timp, că razele divine refuzau să coboare. După o tăcere prelungită, Patriarhul ortodox, aflat în exteriorul Mormântului, a strigat: *Hristos a înviat!* Atunci s-a crăpat stâlpii de la intrarea în Biserică și mâinile Patriarhului ortodox s-au aprins de lumină. Este o flacără care nu arde în primul sfert de oră. O ții în mână, o plinbi pe trup, în locurile dureroase, pentru vindecare. Și, cel mai important, o dai mai departe!”

Ceremonia Luminii Sfinte începe la orele 12. Pe lespede a Mormântului sunt presărate smocuri de vată. Înainte de-a intra înăuntru, Patriarhul ortodox este controlat ca nu cumva să aibă asupra sa obiecte de produs flacără. Luminile, candelile și lumânările sunt stinse. În Biserică se lasă o tăcere desăvârșită. Fiecare pelerin aude doar propria inimă, bătând mai să iasă din piept, de emoție.

După câteva minute, minunea se săvârșește. Se revărsă Lumina, mulțimea freamătă, clopotele încep să bată. Părintele Panteleiman, greco-ortodox, un fel de paznic al Sfântului Mormânt, martor de ani buni la Ritualul Luminii, ne explică, în mare, ceea ce se poate explica. Restul rămâne să-l înțelegem singuri, după câtă credință purtăm: „O scântie luminoasă coboară prin cupola Bisericii și se revărsă asupra Sfântului Mormânt. Ca un glob de lumină ce se împarte în bucăți, ca un soare ce se risipește în cădere. Peste lespede a Mormântului luminează o rază subțire de foc și aprinde vata presărată, lumânările și candelile. Flăcările nu ard, Părintele Patriarh le adună cu mâna, le pune în două cupe din aur, perforate. Apoi le înmânează diaconilor ortodocși, spre a fi date mai departe. După aceea iese în fața Mormântului purtând făclii aprinse din Focul Ceres și strigă: *Veniți de luați lumină!*”

În câteva minute, Biserica și spațiile din jur sunt invadate de lumânări aprinse. Lumina și bucuria Învierii stăpânesc mulțimea. Lacrimi, hohote de plâns, extaz mislic, fum, gălăgie, o mare de oameni agitată, emoționată. Martorii acestei minuni spun că L-au simțit pe Dumnezeu atât de aproape, încât mai să-L poți atinge.

text **Liliana Petruș**
foto **Octavian Tibăr**

Flacăra Sfântă
nu arde, poți ține
mâinile în ea.

Caracteristica lunii aprilie

Cristina Vanea

Relațiile nefaste pe care le face Marte pot determina pierderi sau neînțelegeri de tot felul. Nu este o perioadă favorabilă semnării unor acorduri. Comunicarea va fi dificilă; discuțiile în contradictoriu ar trebui evitate cu orice preț.

Berbec (21.03. - 20.04)

Dorința de a călători se va concretiza mai ales în prima jumătate a lunii. După aceea este posibil să aveți probleme de tot felul în această direcție. Unele dintre neplăcerile cu care v-ați confruntat până acum în cămin își vor găsi o rezolvare, măcar de moment. Investițiile pe care le veți face în această perioadă nu vă vor aduce rezultate imediate.

Taur (21.04 - 20.05)

Veți avea o mulțime de cheltuieli, dar veți reuși să vă descurcați cât se poate de bine. Nu vă implicați în activități financiare riscante, căci ați putea avea surprize foarte neplăcute. Stresul și excesul de activități ar putea genera probleme de sănătate pe fondul nervos. Spre sfârșitul lunii este posibil să finalizați un proiect mai vechi.

Gemeni (21.05 - 21.06)

Nu sunteți într-o formă nemaipomenită, așa că nu este cazul să vă implicați în activități care v-ar putea supra-solicita. Evitați discuțiile în contradictoriu. Colaborările nu vă sunt avantajoase; traversați o perioadă în care ar fi mai bine să faceți totul de unul singur. Relația cu prietenii vă va ajuta să depășiți cu bine greutățile.

Rac (22.06 - 22.07)

Comunicarea va fi ceva mai dificilă, mai ales în primele zile ale lunii. Chestiunile profesionale vor fi prioritare, mai ales că vor fi foarte multe de făcut. Acordați ceva mai multă atenție sănătății, altfel veți avea ceva neplăceri. Un prieten va avea un succes de care vă veți bucura împreună.

Leu (23.07 - 23.08)

În anturajul apropiat vor exista unele animozități. N-ar fi exclus ca un prieten să aibă nevoie de ajutorul dv. De cheltuieli nu veți scăpa, dar nu are de ce să vă pară rău, mai ales că veți avea ocazia să vă satisfaceți unele năvuri. Unul dintre planurile mai vechi va fi sprijinit de o persoană cu funcție.

Fecioară (24.08 - 22.09)

Sunteți agitat, neliniștit și aveți tendința să vă implicați în mai multe activități odată. Cel mai bine ar fi să o luați mai încet, altfel nu veți reuși mare lucru. Acasă veți avea multă treabă. Nu este exclus să se deterioreze ceva, ceea ce va determina un consum suplimentar de bani și de nervi.

Balanță (23.09 - 23.10)

Este posibil să primiți bani sau un cadou mai consistent. Dacă vi se propune o colaborare, nu stați pe gânduri, căci cu siguranță vă va aduce câștiguri peste așteptări. Proiectele pe care le aveți pentru timpul liber vor suferi unele modificări, dar acest lucru nu vă va deranja câtuși de puțin.

Scorpion (24.10 - 22.11)

Vă căm nemulțumește situația financiară, dar nu există soluții, cel puțin pentru moment. Cheltuielile vor fi peste așteptări, dar cum veți reuși să găsiți soluții, nu aveți de ce să vă faceți griji. Din punct de vedere sentimental, situația dv. are toate șansele de a se îmbunătăți considerabil.

Săgetător (23.11 - 21.12)

Nu este un moment favorabil pentru a vă asuma riscuri de orice fel. Dacă veți fi mai prudent, veți avea multe de câștigat. Activitățile de divertisment vor fi prioritare pentru dv. în această perioadă, iar propunerile de distracții nu vor lipsi. La sfârșitul lunii ar trebui să fiți mai atent cu problemele de la serviciu.

Capricorn (22.12 - 20.01)

La serviciu vă veți confrunta cu situații care mai de care mai dificile. Veți munci din greu mai ales că nici colegii nu se vor arăta prea dornici să vă ajute. N-ar strica să vă faceți un program care să cuprindă ceva mai multă odihnă. Pe acasă ați rămas în urmă cu multe treburi, care au devenit urgente și nu mai pot fi amânate.

Vărsător (21.01 - 18.02)

Veți avea unele neînțelegeri cu ființa iubită legate de proiectele pentru timpul liber. Nu are nici un rost să vă încapățânați pentru că nu veți reuși decât să vă enervați inutil. Dacă doriți să plecați într-o călătorie, aveți toate șansele să obțineți o aprobare sau actele necesare.

Pesci (19.02. - 20.03)

Agitația de care dați dovadă vă împiedică să realizați ceea ce v-ați propus. Orientați-vă energia spre o singură activitate și vă va fi mult mai bine. Nu prea veți avea spor la treaba din gospodărie, așa că ar fi mai bine să apelați la sprijinul celor apropiați. O sumă de bani care vi se datora de mai mult timp vă va intra în buzunar.

Noul Power Mac G5.

Disponibil în limita
dorinței de a vă
schimba perspectiva.

NouMax

Str. J. S. Bach, Nr. 1A, Sc B, Ap. 20, București, Sector 2.
Tel: (4021) 230 7057, (4021) 231 0361,
Fax: (4021) 250 2704, E-mail: nmx@icnet.ro

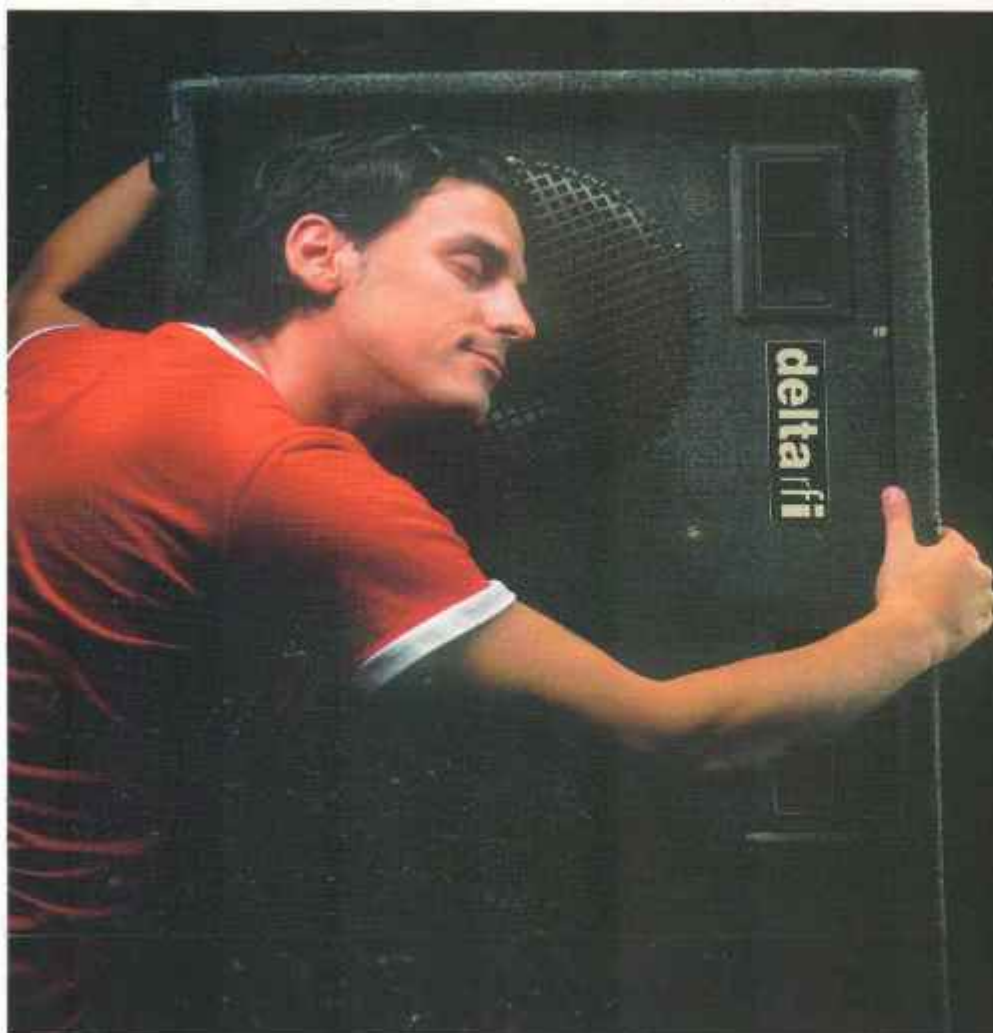
Authorized Dealer
and Service Provider

BRANDSTORMING

Pentru că vindem computere diferite, am învățat să fim alfel. Să fim simpli, eficienți, de încredere. Alfel spus, am învățat să fim la înălțimea computerelor pe care le promovăm.

Și la înălțimea așteptărilor clienților noștri.

Dacă vrei un computer diferit, servicii deosebite sau pur și simplu o informație aparte, alege un dealer care gândește alfel.

**muz
ica p
ecare
oiub
ești**

delta rfi
93.5fm

Schizofrenia națională

în continuare

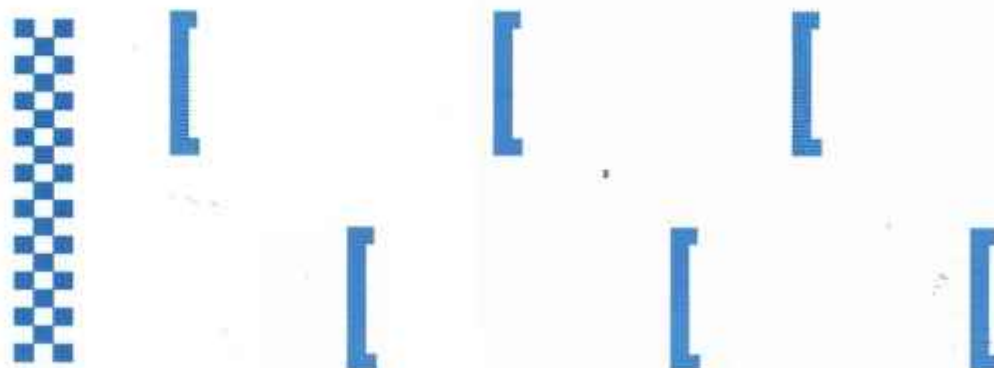
p. 25

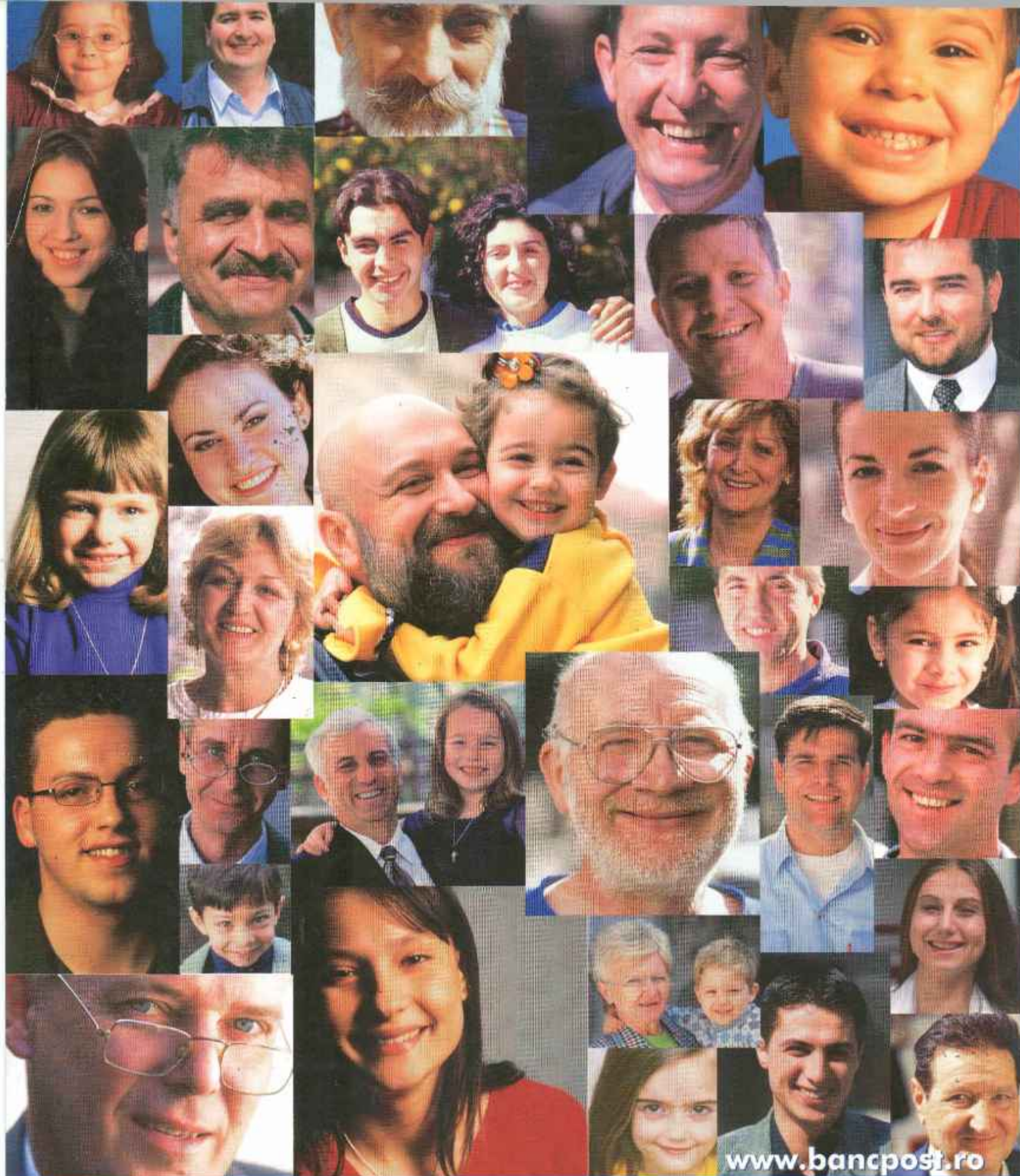

in direct

IMOLA MARELE PREMIU AL STATULUI SAN MARINO
CALIFICĂRI SÂMBĂȚĂ 24 APRILIE ORA 15:00
CURSA DUMINICĂ 25 APRILIE ORA 15:00

grila de start de la imola
cel mai aglomerat loc din san marino

www.bancpost.ro

BANC POST
O bancă a tuturor